

EEN GEESTELIJKE HARTSTERKING

[A DIVINE CORDIAL]

Of

Het heerlijk voorrecht dergenen die God liefhebben
en naar Zijn voornemen geroepen zijn

door

THOMAS WATSON
1620-1686

Eerder verschenen in:

Al de theologische en practicale werken
van den Godvruchtigen en zeergeleerden Heer Thomas Watson

Behelzende vele uitmuntende predikatiën
Uit het Engels vertaald door ds. Joh. Fabricius,
bedienaar des Heiligen Evangeliums te Kuynder

Amsterdam, 1665

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2002

INHOUD

Inhoud

1. Gedeelte uit de voorrede van de Engelse uitgave, 1663.
2. Inleiding

Het eerste deel

3. De beste dingen werken ten goede voor hen die God vrezen.
 1. Gods eigenschappen werken ten goede voor hen die God vrezen
 2. De beloften van God werken ten goede voor hen die Hem vrezen
 3. De barmhartigheden van God werken ten goede voor hen die God vrezen
 4. De genadegaven van de Geest werken ten goede
 5. De levenloze en levende dingen werken ten goede voor Gods kinderen
 6. De gemeenschap der heiligen werkt ten goede
 7. Christus' voorbedding werkt ten goede
 8. De gebeden van de heiligen werken ten goede voor hen die de Heere vrezen
4. De slechtste dingen werken ten goede voor hen die God vrezen.
 1. Het kwaad van de verdrukking werkt ten goede voor hen die God vrezen
 2. Het kwaad van de verzoeking wordt ten goede gekeerd voor hen die God vrezen
5.
 1. Het kwaad van de geestelijke verlatenheid werkt ten goede voor hen die God vrezen
 2. Het kwaad van de zonde werkt ten goede voor hen die God vrezen
6. Waarom alle dingen ten goede werken.
 1. De voornaamste reden waarom alle dingen ten goede werken, is dat Zijn volk Hem zo dierbaar is
 2. Wat we kunnen afleiden uit de veronderstelling dat alle dingen ten goede werken voor Gods kinderen

Het tweede deel

7. Over de liefde tot God
 1. Het wezen van de liefde tot God
 2. De grond van de liefde tot God
 3. Verschillende manieren om lief te hebben
 4. De eigenschappen van de liefde De trappen in de liefde
8. Toepassing. Een scherpe bestraffing voor hen die God niet liefhebben.
9. De beproeving van de liefde tot God.
10. Drieërlei vermaning om God lief te hebben.
 1. Een oproep
 2. Een aansporing om te volharden in de liefde tot God
 3. Een aanmoediging om op te wassen in de liefde tot God

Derde deel

11. Krachtdadige roeping.
 1. Een onderscheid in roeping
 2. Onze ellendige toestand voordat we geroepen worden
 3. De middelen tot onze krachtdadige roeping
 4. De methode waarop God zondaren roept
 5. De eigenschappen van de Goddelijke roeping
 6. Het doel van onze krachtdadige roeping

12. Conclusie. Een aanmoediging om uw roeping vast te maken
13. Vermaningen omtrent deze hemelse roeping
 1. Aanbidt de vrije genade Gods
 2. Heb medelijden met hen die nog niet geroepen zijn
 3. Waardeert uw hoge roeping

14. Over Gods eeuwig voornemen.

Deze preek van Th. Watson is tal van keren herdrukt, volgens de eerste uitgave van 1665. De laatste uitgave verscheen in 1997 bij Den Hertog BV te Houten. Deze uitgave was gebaseerd op een nieuwe Engelse versie, van de Banner of Truth Trust, 1986. De preek werd keurig hertaald door mevr. drs. G. H. C. Pas-Donker te Waddinxveen.

In de Engelse tekst werden enkele passages uitgelaten en sommige typische beeldspraken weggelaten. In de onderstaande uitgave zijn deze uitlatingen weer toegevoegd, maar werd de zinsbouw van de laatste uitgave zoveel mogelijk gehandhaafd.

1. Gedeelte uit de voorrede van de uitgave in 1663

Christelijke lezer.

Er zijn twee dingen die ik altijd moeilijk heb gevonden. Het eerste is de goddelozen bedroeven, het andere de Godvruchtigen verheugen. Er is tweeërlei oorzaak voor de mismoedigheid van de Godvruchtigen: hun inwendige vertroosting worden verdonkerd, of ze moeten hun uitwendige vertroosting missen. Als medicijn voor deze beide beproevingen heb ik het volgende geschreven.

Ik hoop dat het onder Gods zegen de mismoedige harten van Gods kinderen weer vrolijk zal maken en hun gezicht weer van vreugde zal doen stralen. Ik wil hun voorschrijven om zo nu en dan een weinig van dit hartversterkende middel te nemen: "*Degenen die God liefhebben, werken alle dingen mede ten goede*", Rom. 8:28. Het is tot troost om te weten dat niets de Godvruchtigen zal schaden. Als ze er echter verzekerd van mogen zijn dat alles wat geschiedt, voor hen zal meewerken ten goede, dat hun kruis in een zegen veranderd zal worden, dat de wateren van verdrukking de wegwijnende wortel van hun genade zullen bevochtigen en meer vrucht zullen doen dragen, zal dit hun harten met vreugde vervullen tot ze die niet meer kunnen bevatten.

"En wij weten, dat degenen die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn", Romeinen 8:28.

2. Inleiding

Indien de hele Heilige Schrift één feestmaal is voor de ziel, zoals Ambrosius zei, dan mag Romeinen 8 beschouwd worden als een banketschotel op dat feestmaal. De verschillende spijzen waaruit dit heerlijke gerecht is samengesteld, kunnen het hart van Gods volk bijzonder verkwikken en verlevendigen. In de voorafgaande verzen is de apostel bezig geweest met de grote leerstukken van de rechtvaardigmaking en de aanneming tot kinderen, verborgenheden die zó hoog en diep zijn, dat ze zonder de hulp en de leiding van de Heilige Geest al spoedig boven zijn hoofd zouden zijn gegaan. In dit vers speelt de apostel liefelijk op de snaren van het troostrijke woord: *"En wij weten, dat degenen die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede."* Er staat geen woord in, of het is van belang. Daarom zal ik ieder korreltje goud verzamelen, zodat er niets verloren zal gaan.

De tekst kunnen we in drie hoofdpunten verdelen.

- In de eerste plaats wordt er gesproken over een heerlijk voorrecht. *Alle dingen zullen meewerken ten goede.*
- In de tweede plaats gaat het over de personen die aan dit voorrecht deel hebben.
 1. Ze zijn liefhebbers van God
 2. En ze zijn geroepen.
- In de derde plaats vinden we de bron van deze krachtdadige roeping voorgesteld in de woorden "naar Zijn voornemen".

Van deze dingen zullen wij in orde handelen. Ik begin met het eerste, het heerlijke voorrecht. Daarin zijn 2 dingen aan te merken.

1. De zekerheid van dit voorrecht: "Wij weten."
2. De uitnemendheid van dit voorrecht: "Alle dingen werken mede ten goede."

1. De zekerheid van dit voorrecht. *"Wij weten."* Het gaat niet over een twijfelachtige of onzekere zaak. De apostel zegt niet "wij hopen", of "wij gissen", maar het is een artikel in ons geloof: *"Wij weten dat alle dingen medewerken ten goede."*

De leer hieruit is: erop dat de waarheden van het Evangelie zeker en onfeilbaar zijn. Een christen heeft niet alleen een twijfelachtige mening over de dingen die hij voor waar houdt, maar hij kan hierover ook tot zekerheid komen. Zoals de rede niet twijfelt aan onaantastbare waarheden en spreuken, zo twijfelt het geloof niet aan de waarheid van de leer die naar de Godzaligheid is. "Wij weten", zegt de apostel. Hoewel de christen geen volmaakte kennis heeft van het Evangelie, heeft hij wel een onfeilbare kennis. "Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede", 1 Kor. 13:12 en daarom hebben we geen volmaakte kennis. *We aanschouwen de heerlijkheid des Heeren echter met een ongedekt aangezicht*, 2 Kor. 3:18 en daarom hebben we zekerheid. De Geest van God graveert de hemelse waarheden als met de punt van een diamant in ons hart. Een christen kan zeker weten dat er kwaad schuilt in de zonde en dat er schoonheid ligt in heiligheid. Hij mag zekerheid hebben over zijn genadestaat. "Wij weten, dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven", 1 Joh. 3:14. Hij mag weten dat hij naar de hemel zal gaan. "Want wij weten dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met

handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen", 2 Kor. 5:1. De Heere laat Zijn volk niet in onzekerheid omtrent de dingen van de zaligheid.

De apostel zegt: "Wij weten." We hebben een heilig vertrouwen verkregen. Zowel de Geest van God als onze eigen ondervinding zetten hier hun zegel op. Laten we dan niet rusten in twijfel en onzekerheid, maar strijden om tot zekerheid te geraken in de dingen die de dienst van God aangaan. Een martelares heeft eens gezegd: *"Ik kan niet voor Christus disputeren, maar ik kan wel voor Christus branden."* God weet of we geroepen zullen worden om getuigenis te geven van Zijn waarheid. Daarom is het van groot belang dat we goed gefundeerd zijn in de waarheid en ervan verzekerd zijn. Als we twijfelachtige christenen zijn, zullen we wankelmoedige christenen zijn. Is ongelooft niet de oorzaak van afval? Mensen gaan eerst aan de waarheid twijfelen en vallen daarna van de waarheid af. O, smeed de Geest van God om u niet alleen te zalven, maar ook te verzegelen, 2 Kor. 1:22.

2. De uitnemendheid van dit voorrecht. "Alle dingen werken mede ten goede." Dit is als de staf van Jakob in de hand des geloofs, waarmee we vrolijk voortgaan naar de berg Gods. Wat zal ons anders nog genoeg schenken en tevreden stellen als dit het niet is? Alle dingen werken mede ten goede.

De uitdrukking "werken mede" verwijst naar de geneeskunde. Als verschillende giftige stoffen vermengd worden, vormen ze samen een uitnemend medicijn en dienen ze ten goede voor de patiënt, omdat de apotheker zijn kundigheid gebruikt om hun giftigheid af te zwakken. Zo zullen alle besluiten van Gods voorzienigheid samen Gods kinderen ten beste gedijen, omdat Hij het kwaad uit de oordelen wegneemt en deze heiligt. Wie God liefheeft en naar Zijn voornemen geroepen is, mag zeker weten dat alles in de wereld hem ten goede zal dienen. Dit is een hartversterkende drank die de christen kan verwarmen. Het zal dezelfde uitwerking op hem hebben als het eten van de honing aan het uiteinde van de staf op jonathan had: "Zo werden zijn ogen verlicht", 1 Sam. 14:27. Waarom zou een christen zichzelf ten gronde richten? Waarom zou hij zelf behoedzaam een eind aan zijn leven maken, als alle dingen hem op zo liefelijke wijze zullen medewerken ten goede en hem samen ten beste zullen gedijen?

De leer die uit de tekst vloeit is deze: *alle verschillende handelingen van God met Zijn kinderen zal Hij door een bijzondere beschikking van Zijn voorzienigheid voor hen ten goede doen keren.* "Alle paden des HEEREN zijn goedertierenheid en waarheid, degenen, die Zijn verbond,... bewaren", Psalm 25:10. Als in alle paden goedertierenheid te vinden is, zullen ze ook allemaal meewerken ten goede. Twee dingen moeten we hier nader bedenken.

1. Welke dingen de kinderen Gods ten goede werken?
2. Waarom alle dingen de kinderen Gods ten goede werken.

1. Welke dingen de kinderen Gods ten goede werken?
Beide: goede dingen en slechte dingen.

3. De goede dingen werken de kinderen Gods ten goede.

De goede dingen werken de kinderen Gods ten goede. Ze zijn 8 in getal.

1. Gods eigenschappen werken ten goede. Deze 3 in het bijzonder: Gods macht, Gods wijsheid en Gods goedheid.

I. Gods macht werkt ten goede. Dit is een luisterrijke macht, Kol. 1:11, Eng. vert. Deze macht wordt gebruikt ten goede voor de uitverkorenen. Zoetheid gaat uit van deze Sterke, Richt. 14:14. Gods macht werkt ten goede in 4 opzichten:

- a. In ons te ondersteunen in onze ellende.
- b. In het vervullen van ons gebrek.
- c. In het ten onder brengen van onze verdorvenheden.
- d. In het overwinnen van onze vijanden.

I. Gods *macht* werkt ons ten goede:

- a. Door ons te ondersteunen in onze ellenden: "Van onder eeuwige armen", Deut. 33:27. Wat hield Daniël staande in de leeuwenkuil? Wat ondersteunde Jona in de buik van de vis? Wat schraagde de drie Joodse mannen in de oven? Alleen de macht van God. Is het niet vreemd om gekrookt riet te zien groeien en bloeien? Hoe is een zwakke christen in staat om niet alleen de verdrukking te verdragen, maar zich er ook in te verheugen? Hij wordt ondersteund door de armen van de Almachtige. "Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht", 2 Kor. 12:9.
- b. De macht van God dient ons ten goede, omdat Hij daardoor ons gebrek vervult. God kan troosten als andere middelen ons geen troost meer kunnen geven. Hij Die de raven gebod om Elia voedsel te brengen, zal Zijn volk onderhouden. God kan zorgen dat "de olie der fles" niet ontbreekt, 1 Kon. 17:14. God deed de zon tien graden achterwaarts keren op de zonnewijzer van Achaz. Zo doet God vaak, als onze uitwendige vertroosting ons ontvallen en de zon bijna ondergaat, de hoop herleven en de zon vele graden achterwaarts keren.
- c. De macht van God onderwerpt onze verdorven lusten. "Hij zal onze ongerechtigheden dempen", Micha 7:19. Is de zonde u te sterk? God is machtig, Hij zal de kop van deze leviathan vermorzelen. Is uw hart hard? God zal die steen week maken in het bloed van Christus. "Want God heeft mijn hart week gemaakt", Job 23:16. Als we met Josafat zeggen: "In ons is geen kracht tegen deze grote menigte", zal de Heere met ons optrekken en ons helpen in de strijd, 2 Kron. 20:12. Hij houdt het hoofd af van de goliathslusten die ons te sterk zijn.
- d. De macht van God overwint onze vijanden. Hij ontheiligt de hovaardij en verbreekt het vertrouwen van onze tegenpartijders, Jes. 23:9. "Gij zult hen verpletteren met een ijzeren scepter", Psalm 2:9. De vijand tiert, de duivel is boos, maar God is machtig. Hoe gemakkelijk kan Hij alle krachten van de goddelozen verpletteren. "Het is niets bij U te helpen", 2 Kron. 14:11. Gods macht staat aan de kant van Zijn Kerk. "Welgelukzalig zijt gij, o Israël!,... Gij zijt een volk, verlost door de HEERE, het Schild uwer hulp en Die een Zwaard is uwer hoogheid", Deut. 33:29.

2. De *wijsheid* van God werkt ten goede voor Gods kinderen. Gods wijsheid is ons orakel waar wij onderwijs ontvangen. Zoals Hij de machtige God is, zo is Hij ook de Raadgever, Jes. 9:5. Wij verkeren vaak in het duister en in moeilijke en twijfelachtige zaken weten we niet welke weg we moeten kiezen. Dan komt God met Zijn licht. "Mijn oog zal op u zijn", Psalm 32:8. Het woord 'oog' wijst daar op Gods wijsheid. Waarom kunnen Gods kinderen verder vooruit zien dan de scherpzinnigste staatslieden? Zij voorzien het kwaad en verbergen zich; zij zien de drogredenen van de satan. Gods wijsheid is een vuurkolom die hun voorgaat en hen leidt.

3. De *goedheid* van God werkt ten goede voor hen die Hem vrezen.

- a. Gods goedertierenheid dient om ons goed te maken. "De goedertierenheid Gods leidt u tot bekering", Rom. 2:4. De goedertierenheid van God is een geestelijke

zonnestraal die het hart moet doen wegsmelten in tranen. "O", zegt de ziel, "is God zo goed voor mij geweest? Heeft Hij mij zo lang buiten de hel gehouden en zal ik Zijn Geest nog meer bedroeven? Zal ik zondigen tegen Zijn goedertierenheid?"

- b. De goedertierenheid van God werkt ten goede, omdat ze een voorbode is van alle zegeningen. De gunsten die we ontvangen, zijn de zilveren stromen die vloeien uit de bron van Gods goedertierenheid. Deze Goddelijke eigenschap is de oorzaak van twee verschillende soorten zegeningen.
- Algemene zegeningen: hierin delen alle mensen, de boze en de goede. Deze zoete dauw daalt zowel op de distel als op de roos neer.
 - Bijzondere kroonzegeningen: hierin delen alleen de mensen die God vrezen. "Die u kroont met goedertierenheid", Psalm 103:4. Zo werken de gezegende eigenschappen van God ten goede voor Zijn kinderen.

II. De beloften van God werken ten goede voor hen die Hem vrezen. Gods beloften zijn woorden die God met Zijn eigen hand heeft geschreven, zegt Augustinus. Is het niet goed om zekerheid te hebben? De beloften zijn de melk van het Evangelie. Is melk niet goed voor het kind? Ze worden "dierbare beloften" genoemd, 2 Petrus 1:4. Ze zijn als wijn, of als water des levens voor de ziel die bijna bezwijkt. Cardanus zegt, dat er niet één edelsteen is of het heeft een verborgen kracht. De beloften geschieden met veel kracht, bijzonder in vier opzichten.

- Zijn we beladen met de schuld van de zonde? Er is een belofte voor ons. "HEERE, Heere, God barmhartig en genadig. Die de ongerechtigheid en overtreding en zonde vergeeft.", Ex. 34:6. Daar versiert God Zich als het ware met Zijn luisterrijke sieraden en steekt Hij de gouden scepter uit om arme, bevende zondaren te bemoedigen om tot Hem te komen. "HEERE, Heere, God barmhartig en genadig." God wil liever vergeven dan straffen. Barmhartigheid is overvloediger in Hem dan de zonde in ons. Hij is barmhartig van natuur. Het is naar de wet van de natuur als een bij honing geeft. Hij steekt alleen maar als hij lastig wordt gevallen. "Maar", zegt de schuldige zondaar, "ik verdien geen genade." Hij is toch genadig. Hij toont Zijn barmhartigheid, niet omdat we die verdienen, maar omdat Hij een welgevallen heeft in barmhartigheid. "Maar wat betekent dat voor mij? Wellicht is mijn naam in het pardon niet begrepen." Echter, er staat bij: "Hij bewaart de weldadigheid aan vele duizenden", Ex. 34:7. De Uitdeler van barmhartigheid staat niet met lege handen. God heeft veel schatten weggelegd en waarom zou u niet komen en het deel van een kind begeren?
- Zijn we verontreinigd door de zonde? Er is een belofte die ons ten goede dient. "Ik zal hunlieder afkering genezen", Hos. 14:5. God zal niet alleen barmhartigheid betonen, maar ook genade. Hij heeft beloofd dat Hij Zijn Geest zal zenden, Jes. 44:3. Vanwege Zijn heiligmakende werk wordt de Geest in de Schrift soms vergeleken met water dat het vat reinigt, soms met een wan die het kaf van het koren scheidt en de lucht zuivert en soms met vuur dat metalen loutert. Zo zal de Geest van God de ziel reinigen en heiligen door haar de Goddelijke natuur deelachtig te maken.
- Verkeren we in grote benauwdheid? Er is een belofte die ons ten goede dient. "In de benauwdheid zal Ik bij hem zijn", Psalm 91:15. God brengt Zijn volk niet in benauwdheid om hen daarna aan hun lot over te laten. Hij zal hen ondersteunen.

Hij zal hun hoofd en hart omhooghouden als zij bezwijken. Er ligt nog een andere belofte voor hen. Hij is "hun Sterkte ten tijde van benauwdheid", Psalm 37:39.

"Och", zegt de ziel, "ik zal bezwijken in de dag der beproeving." God zal echter de sterkte van ons hart zijn, Hij zal Zijn krachten met de onze verenigen. Of Hij zal ons Zijn hand minder doen gevoelen, of Hij zal ons geloof groter maken.

- Zijn we bang dat we naar het lichaam gebrek zullen lijden? Ook hiervoor hebben we een belofte ontvangen. "Die de HEERE zoeken, hebben geen gebrek van enig goed", Psalm 34:11. Als het goed voor ons is, zullen we het ontvangen en als het niet goed voor ons is, is het goed dat het ons onthouden wordt. Ik zal "uw brood en uw water zegenen", Ex. 23:25. Deze zegen valt als honingdauw op het blad en verzoet het weinige wat we bezitten. Laat me het wildbraad maar missen, dan zal ik de zegen ontvangen.

Maar, zal iemand zeggen: "ik ben bang dat ik geen levensonderhoud zal hebben. Lees en overweeg het volgende schriftgedeelte: "Ik ben jong geweest, ook ben ik oud geworden, maar heb niet gezien de rechtvaardige verlaten, noch zijn zaad, zoekende brood", Psalm 37:25.

"Vraag: hoe moeten we dit verstaan?"

- David spreekt hier over zijn eigen waarneming. Hij heeft nooit iets gezien wat zo ontluisterend is. Hij heeft nooit gezien dat het zo laag afliep met iemand die de Heere vreesde, dat hij geen brood had om te eten.
- David heeft nooit gezien dat de rechtvaardigen en hun zaad gebrek leden. Hoewel de Heere Godvruchtige ouders voor een tijd kan beproeven door hen gebrek te laten lijden, zal hun zaad niet eveneens gebrek lijden. Er zal gezorgd worden voor het zaad van hen die God vrezen. David heeft nooit gezien dat de rechtvaardige om brood bedelde en verlaten was. Hoewel hij soms in zeer moeilijke omstandigheden gebracht wordt, zal hij niet verlaten worden. Hij blijft een erfgenaam van de hemel en God heeft hem lief.

Vraag: Hoe werken de beloften ten goede voor Gods kinderen?

- Antwoord: Zij zijn voedsel voor het geloof en wat het geloof versterkt, dient ten goede. De beloften zijn de melkborsten van het geloof. Het geloof vindt er voedsel in, zoals het kind voedsel zuigt aan de borst. "Jakob vreesde zeer en hem was bange", Gen. 32:7. Zijn geest bezwijkt bijna. Dan grijpt hij de belofte aan: "Gij hebt immers gezegd: Ik zal gewisselijk bij u weldoen", Gen. 32:12. Deze belofte was zijn spijze. Hij verkreeg zoveel kracht uit deze belofte dat hij de hele nacht met God kon worstelen in het gebed en Hem niet wilde laten gaan voordat Hij hem gezegend had.
- De beloften zijn ook een bron van vreugde. Er ligt meer stof tot vertroosting in de beloften dan er redenen tot verschrikking in de wereld zijn. Ursinus vertroostte zich door de belofte: "Niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders", Joh. 10:29. De beloften zijn tot bemoediging als we bezwijken. "Indien Uw wet niet ware geweest al mijn vermaking, ik ware in mijn druk al lang vergaan", Psalm 119:92. De beloften zijn als een drijver voor het net: ze verheffen het hart zodat het niet wegzinkt in de diepe wateren van de beproeving.

III. De weldaden van God werken ten goede voor hen die God vrezen.

A. Tijdelijke weldaden, zoals gezondheid, voorspoed en welvaart. Weldaden werken allernatuurlijkst op een goedaardig gemoed.

1. De barmhartigheden van God vertederen ons. "Toen ging de koning David in en bleef voor het aangezicht des HEEREN Heeren en hij zeide: Wie ben ik, Heere

HEERE, en wat is mijn huis, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt?", 2 Sam. 7:18. Heere, waarom hebt U mij met zoveel eer bekroond dat ik koning geworden ben? Dat ik, die de schapen hoedde, zou in- en uitgaan voor Uw volk? Zo zegt een ziel waarin genade is verheerlijkt: "Heere, wie ben ik dat ik het beter zou hebben dan anderen? Dat ik mag drinken van de vrucht van de wijnstok, terwijl anderen niet slechts een beker vol alsem, maar zelfs een beker vol bloed moeten leegdrinken, of moeten lijden tot de dood. Wie ben ik dat ik deze barmhartigheden ontvang die anderen, die beter zijn dan ik, moeten missen? Heere, waarom wordt mij, ondanks mijn onwaardigheid, iedere dag opnieuw barmhartigheid betoond?" De barmhartigheden van God maken een zondaar hoogmoedig, maar een heilige nederig.

2. De weldaden van God doen de ziel versmelten. Zij doen de ziel wegsmelten in liefde voor God. Gods oordelen maken dat we Hem vrezen, Zijn barmhartigheden dat we Hem liefhebben. Wat een uitwerking had Davids weldadigheid op Saul! David had hem in zijn macht. Hij had niet alleen de zoom van zijn kleed, maar ook zijn hoofd kunnen afhakken. Toch spaarde hij zijn leven. Deze weldadigheid verbrak Sauls hart. "Is dit uw stem, mijn zoon David? Toen hief Saul zijn stem op en weende", 1 Sam. 24:17. Gods barmhartigheid doet ons versmelten; ze doet de ogen overlopen van tranen van liefde.
3. De weldaden maken het hart vruchtbaar. Als u meer werk ten koste legt aan een veld, dan draagt het een betere oogst. Een begenadigde ziel eert de Heere met zijn goederen. Hij doet niet met deze barmhartigheden zoals de Israëlieten, die met hun juwelen en oorkingen een gouden kalf maakten, maar zoals Salomo, die van het geld dat in de schatkist was geworpen, een tempel bouwde voor de Heere. De kostelijke regenbuien van Gods weldaden maken vruchtbaar.
4. De weldaden van God maken het hart dankbaar. "Wat zal ik de HEERE vergelden voor al Zijn weldaden, aan mij bewezen? Ik zal de beker der verlossingen opnemen", Psalm 116:12-13. David wijst hier op de Israëlieten die gewend waren bij hun dankoffers een beker in hun handen te nemen en God te danken voor hun verlossing. Iedere barmhartigheid is een aalmoes van vrije genade. Dit vervult de ziel met dankbaarheid. Een christen die op zijn plaats is, is geen graf om Gods barmhartigheden in te begraven, maar een tempel om Zijn lof te verkondigen. Als, zoals Ambrosius zegt, iedere vogel toont door zijn lieflijke klank zijn dankbaarheid voor zijn Maker, hoe veel te meer moet dan iedere waarachtige christen, wiens leven door Gods weldaden verrijkt is en een welriekende geur verspreidt, God zijn dankbaarheid tonen.
5. Gods weldaden maken levend. Zoals een magneet, trekt ze de ziel in liefde tot God en als een slijpsteen scherpt ze om te gehoorzamen. "Ik zal wandelen voor het aangezicht des HEEREN, in de landen der levenden", Psalm 116:9. Wie terugblijkt op zijn zegeningen, ziet zichzelf als iemand die tot Gods dienst geroepen is. De zoetheid van Gods barmhartigheid brengt hem tot een hartelijke bereidheid om zijn plichten te vervullen. Hij wil alles wat hij heeft, aan Christus geven en besteedt al zijn krachten voor Hem. Hij stelt zijn leven in dienst van God. Onder de Romeinen moest iemand, als hij door een ander was verlost, hem daarna dienen. Een ziel die omringd is met barmhartigheid, is ijverig werkzaam in Gods dienst.
6. De weldaden van God vervullen ons met medelijden voor anderen. Een christen redt uit tijdelijke nood. Hij voedt de hongerigen, kleedt de naakten en bezoekt de weduwe en de wees in hun nood. Hij zaait het gouden zaad van zijn liefde onder hen. De ruggen en de buiken van de armen, zijn voren waar hij het gouden zaad in

strooit. "Een goed man ontfermt zich en leent", Psalm.112:5, Eng. vert. Zoals mirre rijkelijk van een boom druipt, zo vloeit er veel liefde uit zijn hart. Zo werken Gods barmhartigheden ten goede voor hen die God vrezen. Het zijn de vleugels waarop zij naar de hemel varen.

- B. Geestelijke barmhartigheden werken ook ten goede voor Gods kinderen. De gezegende instellingen Gods.
1. Het gepredikte Woord werkt ten goede. Het is een reuke des levens. Het is een Woord dat de ziel verandert. Het maakt vernieuwt het hart naar het Beeld van Christus. Het werkt zekerheid. "Want ons Evangelie is onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht, en in de Heilige Geest, en in veel verzekerdheid", 1 Thess.1:5. Het is de wagen des heils.
 2. Het gebed werkt ten goede. Het gebed maakt onze genegenheden brandende. Het wakkert heilige begeerten en hartstochten aan. Het gebed vermag veel bij God. "Geeft Mij bevel", Jes. 45:11, Eng. vert. Het is een sleutel die de schatkist van Gods barmhartigheid opent. Het gebed houdt het hart open voor God en gesloten voor de zonde. Het brengt het tomeloze hart en de opspelende lusten tot bedaren. Luther raadde een vriend om zich te begeven tot het gebed, als hij aan een verzoeking bloot kwam te staan. Het gebed is het vuurwapen van een christen, waarmee hij op zijn vijanden schiet. Het gebed is het beste medicijn voor de ziel. Het gebed heiligt alle gaven en weldaden, 1 Tim. 4:5. Het verdrijft alle verdriet: het geeft het hart verlichting door het verdriet te uiten. Toen Hanna gebeden had, ging ze weg en was ze niet meer bedroefd, 1 Sam. 1:18. Als het gebed deze bijzondere vruchten heeft, werkt het ten goede.
 3. Het Avondmaal werkt ook ten goede. Het is een beeld van de bruiloft des Lams, Openb. 19:9. Het is gift en een onderpand van onze gemeenschap met Christus in heerlijkheid. Het is een "vette maaltijd". Het geeft ons brood van de hemel, zodat ons leven onderhouden wordt en we niet sterven. Het draagt heerlijke vruchten in het hart van hen die God vrezen. Het wakkert hun genegenheid aan, versterkt de genade, doodt hun verdorven lusten en vermeerdert hun vreugde. Luther zegt: "Als een verslagen ziel vertroost wordt, is dat net zo groot als wanneer de doden levend gemaakt worden." Toch kan en mag het gezegende Avondmaal soms deze uitwerking hebben in de ziel van hen die de Heere vrezen. Het sacrament heeft een bijzondere voortreffelijkheid boven het gepredikte woord. In het woord is de adem van God, in het sacrament is het bloed van God. In het woord horen wij Zijn stem, in het sacrament genieten wij Zijn kussen. Het woord komt uit Zijn mond, het sacrament uit Zijn zijde.

IV. De genadegaven van de Geest werken ten goede

Genade is voor de ziel, wat licht is voor het oog en gezondheid voor het lichaam. Genade is voor de ziel, wat een goede vrouw is voor haar man: "Zij doet hem goed, al de dagen haars levens", Spr. 31:12. Hoe onwaardeerbaar is het nut van de genadegaven! Geloof en vrees gaan hand in hand. Geloof zorgt ervoor dat het hart vrolijk blijft, vrees dat het ernstig blijft. Geloof zorgt ervoor dat het hart niet wegzinkt in wanhoop, vrees dat het zich niet verheft in hoogmoed. Alle genadegaven hebben hun bekoorlijkheid: hoop is 'de helm', 1 Thess. 5:8, zachtmoedigheid 'het versiersel', 1 Petrus 3:4 en liefde 'de band der volmaaktheid', Kol. 3:14. De genadegaven van de heiligen zijn wapens om hen te verdedigen, vleugels om hen te verheffen, juwelen om hen te verrijken, specerijen om hen welriekend te maken, sterren om hen te versieren en wijn om hen te verkwikken. Werkt dit alles niet ten goede? De genadegaven zijn

onze bewijzen voor de hemel. Is het niet goed om onze bewijzen gereed te hebben als het uur van onze dood aanbreekt?

V. De schepselen Gods werken ten goede voor Gods kinderen.

1. Levenloze schepselen. "De sterren uit hun loopplaatsen streden tegen Sisera", Richt. 5:20. De sterren zijn Gods heirleger, die door Hem in slagorde worden gesteld. Die door haar invloed verschrikkelijke stormen en onweer veroorzaken. Zij spanden samen tot ondergang van Sisera en zijn leger.
2. Levendige schepselen. De engelen, die edele burgers en vorsten van de hemel zijn bereid en vaardig om alle werken der liefde te doen voor Gods volk. "Zijn zij niet allen gediensstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen?", Hebr. 1:14. Sommige kerkvaders waren van mening dat iedere gelovige zijn beschermengel heeft. Het is niet nodig om hier hartstochtelijk over te twisten. Het is voldoende voor ons om te weten dat God alle engelen doet werken ten goede voor de heiligen. De goede engelen doen hun dienst aan de heiligen in het volgende.
 - A. In hun leven. Een engel troostte de maagd Maria, Luk. 1:28. De engelen stopten de muilen van de leeuwen, zodat ze Daniël geen kwaad konden doen, Dan. 6:22. Een christen wordt omringd door een onzichtbare wacht van engelen. "Want Hij zal Zijn engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uw wegen", Psalm 91:11. De engelen, ja, zelfs de voornaamste engelen, behoren tot de lijfwacht van Gods kind. "Zijn zij niet allen gediensstige geesten?" De engelen die de hoogste plaats bekleden, zorgen voor de minste van Gods heiligen.
 - B. De goede engelen dienen bij hun dood. De engelen staan rond het ziekbed van Gods kinderen om hen te troosten. Zoals God hen vertroost door Zijn Geest, vertroost Hij hen ook door Zijn engelen. In Zijn grote benauwdheid werd Christus verkwikt door een engel, Luk. 22:43. Zo worden de gelovigen verkwikt in hun doodsstrijd. Als Gods kinderen de laatste adem uitblazen, wordt hun ziel door geleide van engelen naar de hemel gedragen, Luk. 16:22.
 - C. De goede engelen dienen ook op de dag des oordeels. De engelen zullen de graven van Gods kinderen openen en zullen hen brengen tot Christus, waar ze Zijn heerlijk lichaam gelijkvormig gemaakt zullen worden. "En Hij zal Zijn engelen uitzenden, en zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het ene uiterste der hemelen tot het andere uiterste derzelve", Matth. 24:31. Op de dag des oordeels zullen de engelen hen die God vrezen, van al hun vijanden bevrijden. Hier worden Gods kinderen gekweld door vijanden. Zij "staan mij tegen, omdat ik het goede najaag", Psalm 38:21. De engelen zullen Gods kinderen eerlang een verzekering geven van hun komende verlossing en hen bevrijden van al hun vijanden. "Het onkruid zijn de kinderen des bozen; de oogst is de voleinding der wereld; en de maaiers zijn de engelen. Gelijkerwijs dan het onkruid vergaderd en met vuur verbrand wordt, also zal het ook zijn in de voleinding dezer wereld. De Zoon des mensen zal Zijn engelen uitzenden, en zij zullen uit Zijn Koninkrijk vergaderen al de ergernissen en degenen die de ongerechtigheid doen, en zullen dezelve in de vurige oven werpen", Matth. 13:38-42. Op de dag des oordeels zullen Gods engelen de goddelozen, die het onkruid zijn, nemen, in busselen binden en in het helse vuur werpen. Dan zullen zij die God vrezen, niet langer gekweld worden door hun vijanden. Zo werken de engelen ten goede. Zie hier de heerlijkheid en de voortreffelijkheid van een gelovige. Gods Naam is op

hem geschreven, Openb. 3:12, de Heilige Geest woont in hem, 2 Tim. 1:14 en een wacht van engelen dient hem.

VI. De gemeenschap der heiligen werkt ten goede voor Gods kinderen. "Wij zijn medewerkers uwer blijdschap", 2 Kor. 1:24. Als een christen met een andere christen spreekt, kan dit dienen als middel tot zijn bevestiging. Zoals de stenen in een poort elkaar versterken, kan de ene christen het hart van de andere christen verwarmen en verlevendigen, als hij spreekt over de dingen die hij ondervonden heeft. "En laat ons op elkander acht nemen, tot opscherping der liefde en der goede werken", Hebr. 10:24. Hoe doen Godvruchtige gesprekken de genade bloeien! Als een christen goede woorden spreekt, doet hij daardoor olie druppen op een ander, waardoor de lamp van zijn geloof des te feller brandt.

VII. Christus' voorbidding werkt ten goede.

Christus is in de hemel zoals Aäron hier was met de gouden plaat op zijn voorhoofd en het kostelijke reukwerk. Hij bidt voor alle gelovigen, zoals Hij ook voor de apostelen gebeden heeft. "En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen, die door hun woord in Mij geloven zullen", Joh. 17:20. Als een christen zwak is en nauwelijks voor zichzelf kan bidden, bidt Jezus Christus voor hem en Hij bidt om drie dingen.

- In de eerste plaats vraagt Hij of Gods kinderen bewaard mogen worden voor de zonde, Joh. 17:15. "Ik bid, dat Gij hen bewaart van het boze", Joh. 17:15, Eng. vert. We leven in de wereld als in een huis waar de pest heerst. Christus bidt of Zijn kinderen niet aangetast zullen worden met het kwaad van de tijd dat hen zo gemakkelijk besmetten kan.
- In de tweede plaats vraagt Hij of Zijn kinderen mogen toenemen in heiligheid. "Heilig ze", Joh. 17:17. Geef dat ze de Geest voortdurend mogen ontvangen en dat ze met verse olie gezalfd worden.
- In de derde plaats vraagt Hij om hun heerlijkmaking. "Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt", Joh. 17:24. Christus is niet voldaan voor Hij Zijn kinderen in Zijn armen heeft. Dit gebed dat Hij op de aarde gebeden heeft, is het afschijnsel en het evenbeeld van Zijn gebed in de hemel. Wat een troost ligt hierin! Als de satan ons verzoekt, bidt Christus. Dit werkt ook ten goede.

Christus' gebed neemt de zonden van onze gebeden weg. Ambrosius zegt: het is evenals een kind dat zijn vader een ruiker wil geven. Hij gaat naar de tuin en plukt daar wat bloemen en onkruid. Als hij echter bij zijn moeder komt, haalt die het onkruid eruit en bindt de bloemen bij elkaar. Zo wordt het aan de vader gegeven. Zo komt Christus als we onze gebeden hebben opgezonden. Hij neemt het onkruid, de zonden die ons gebed aankleven, weg en stelt Zijn Vader niets anders voor dan bloemen, die een aangename reuk verspreiden.

VIII. De gebeden van de heiligen werken ten goede voor hen die de Heere vrezen

De heiligen bidden voor alle leden van het geestelijke lichaam en hun gebeden vermogen veel.

1. Op hun gebed schenkt God genezing van ziekte. "En het gebed des geloofs zal de zieke behouden, en de Heere zal hem oprichten", Jak. 5:15.
2. Op hun gebed schenkt God de overwinning over de vijanden. "Hef dan een gebed op voor het overblijfsel, dat gevonden wordt", Jes. 37:4. "Toen voer de engel des

HEEREN uit en sloeg in het leger van Assyrië honderd vijf en tachtig duizend", Jes. 37:36.

3. Op hun gebed schenkt God bevrijding uit de gevangenis. "Van de gemeente werd een gedurig gebed tot God voor hem gedaan. En zie, een engel des Heeren stond daar, en een licht scheen in de woning, en slaande de zijde van Petrus, wekte hij hem op; en zijn ketenen vielen af van de handen", Hand. 12:5-7. De engel haalde Petrus uit de gevangenis, maar het gebed deed de engel neerdalen.
4. Op hun gebed schenkt God vergeving van zonden. "Laat Mijn knecht Job voor ulieden bidden; want zekerlijk, Ik zal zijn aangezicht aannemen", Job 42:8. Zo werken de gebeden van de heiligen ten goede voor het geestelijke lichaam. Het is geen klein voorrecht voor een kind van God dat er voortdurend voor hem gebeden wordt. Als hij ergens komt, kan hij zeggen: "Er is hier gebed voor mij, ja zelfs overal ter wereld worden er gebeden voor mij opgezonden. Als ik ziek ben en niet kan bidden, wordt er door anderen, die levend en krachtig zijn, voor mij gebeden." Zo werken de beste dingen ten goede voor Gods volk.

4. Aantonende dat de slechtste dingen werken ten goede voor Gods kinderen.

De slechtste dingen werken ten goede voor Gods kinderen. Versta mij goed. Ik zeg niet dat de slechtste dingen van nature goed zijn, want zij zijn een vrucht van de vloek. Hoewel ze echter van nature kwaad zijn, bestuurt en heiligt de wijze hand van God, Die over alles heerst, ze zo, dat ze in zedelijk opzicht goed worden. Het is zoals bij de elementen: ze hebben wel tegengestelde eigenschappen, maar God heeft deze zo afgezwakt dat ze allemaal op harmonieuze wijze werken ten goede van het heelal. Het is ook zoals bij een wekker: de radertjes schijnen tegen elkaar in te draaien, maar toch zorgen ze er allemaal voor dat de wekker door blijft tikken. Zo werken de dingen die tegen Gods kinderen schijnen te zijn, door de wonderlijke voorzienigheid van God ten goede voor hen. Onder deze slechtste dingen zijn er vier jammerlijke plagen die werken ten goede voor hen die God liefhebben.

1. Het kwaad van de verdrukking werkt ten goede voor hen die God vrezen.

Bij alle verdrukkingen die ons overkomen, geeft het ons hart rust als we bedenken:

- a. Dat God er Zijn hand in heeft: "De Almachtige heeft mij kwaad aangedaan", Ruth 1:21. Zoals de bijl niet kan hakken zonder dat er een hand aan te pas komt, zo kunnen instrumenten niets doen tot God daartoe beveelt. Job zag de hand van God in zijn verdrukking. Daarom, zoals Augustinus opmerkt, zegt hij niet: "De HEERE heeft gegeven en de duivel heeft genomen", maar "de HEERE heeft genomen", Job 1:21. Wie de verdrukking, ook over ons brengt, het is God Die haar zendt.
- b. Een andere gedachte die het hart rust geeft, is dat verdrukkingen ten goede werken. "Gelijk die goede vijgen, alzo zal Ik kennen de gevankelijk weggevoerden van Juda, die Ik uit deze plaats naar het land der Chaldeeën heb weggeschikt, ten goede", Jer. 24:5. Juda's gevangenschap in Babel was ten goede voor hen. "Het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest", Psalm 119:71. Als deze tekst, net als het hout van Mozes, geworpen wordt in de bittere wateren der verdrukking, kan zij ze zoet maken en goed om te drinken. Verdrukkingen zijn heilzaam voor hen die God vrezen. God kan de bitterste kruiden gebruiken tot ons heil. Verdrukkingen zijn even noodzakelijk als Gods inzetten, 1 Petrus 1:6. Zonder vuur kan er geen vat uit goud gemaakt worden. Zo kunnen we onmogelijk vaten ter ere worden, als we niet gesmolten en gelouterd zijn in de smeltkroes der verdrukking. "Alle paden des HEEREN zijn goedertierenheid en waarheid", Psalm 25:10. Zoals een schilder

heldere kleuren en donkere schaduwen afwisselt, zo komt de wijze God nu eens met Zijn goedertierenheid en dan weer met Zijn oordeel. Die verdrukkingen die God in Zijn voorzienigheid over ons brengt en die in ons nadeel schijnen te werken, zijn juist goed voor ons. Laten we een paar voorbeelden uit de Schrift nemen.

- Jozefs broeders gooiden hem in een put. Daarna verkochten ze hem. Tenslotte kwam hij in de gevangenis terecht. Toch werkte dit alles ten goede voor hem. Zijn vernedering maakte plaats voor zijn verhoging; hij werd de tweede man in het koninkrijk. "Gij hebt kwaad tegen mij gedacht; doch God heeft dat ten goede gedacht", Gen. 50:20. Jakob worstelde met de Engel en het gewricht van zijn heup werd verwrongen. Dit was een oorzaak van verdriet. God deed dit echter ten goede keren, want daar zag hij Gods aangezichten daar zegende de Heere hem. "Jakob noemde de naam dier plaats Pniël: Want, zeide hij, ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht", Gen. 32:30. Wie zou geen verwrongen gewricht willen hebben, als hij God zou mogen zien?
 - Koning Manasse werd in ketenen gebonden. Dit was een droevig gezicht, een gouden kroon werd verwisseld voor boeien. Het werkte echter ten goede voor hem, want "als hij hem benauwde, bad hij het aangezicht des HEEREN zijns Gods, ernstiglijk aan en vernederde zich zeer, en Hij liet Zich van hem verbidden", 2 Kron. 33:12-13. Hij was meer verschuldigd aan zijn ijzeren keten dan aan zijn gouden kroon: de ene maakte hem trots, de andere ootmoedig.
 - Job was een schouwspel van ellende. Hij verloor alles wat hij ooit had gehad; hij had alleen puisten en zweren in overvloed. Dit was tot droefheid, maar het werkte ten goede voor hem. Zijn genade kwam openbaar en nam toe. God gaf van de hemel getuigenis van zijn oprechtheid en vergoedde zijn verlies door hem twee keer zoveel te geven als hij daarvoor had, Job 42:10.
 - Paulus werd geslagen met blindheid. Dit was smartelijk, maar werd voor hem ten goede gekeerd. Door de blindheid opende God een weg voor het licht der genade om in zijn ziel te schijnen. De blindheid was het begin van een zalige bekering, Hand. 9:6.
 - Zoals de strenge vorst in de winter voorafgaat aan de bloemen van de lente en zoals de nacht de voorbode is van de morgenster, zo brengt het kwaad van de verdrukking veel goed voor hen die God liefhebben. We zijn echter geneigd om de waarheid hiervan in twijfel te trekken en met de woorden die Maria tot de engel sprak te zeggen: "Hoe zal dat wezen?", Luk. 1:34.
Daarom zal ik u verschillende manieren tonen waarop verdrukking ten goede werkt.
1. De verdrukkingen werken ten goede voor zover ze onze predikant en leraar is: "Hoort de roede", Micha 6:9. Luther heeft gezegd dat hij sommige psalmen nooit goed had verstaan tot hij verdrukt werd.
 - Verdrukking leert ons wat de zonde is. In het gepredikte Woord horen we hoe verschrikkelijk de zonde is en dat ze ons verontreinigt en verdoemt, maar we zijn net zo bang voor de zonde als voor een geschilderde leeuw. Daarom zendt God verdrukking en we voelen hoe bitter de zonde is, omdat we de vruchten ervan plukken. Een ziekbed leert ons vaak meer dan een preek. We zien het walgelijke gezicht van de zonde het best in de beker der verdrukking.
 - Verdrukking leert ons onszelf kennen. In voorspoed zijn we meestal vreemdelingen van onszelf. God leert ons verdrukking kennen, opdat we

onzelf beter zullen leren kennen. In tijden van verdrukking zien we een verdorvenheid in ons hart, waarvan we het bestaan niet zouden geloven. Water in een glas ziet er helder uit, maar verhit het en het schuim zal opborrelen. In voorspoed lijkt een man ootmoedig en dankbaar, het water ziet er helder uit. Laat deze man echter iets van het vuur der verdrukking voelen en het schuim borrelt op en er komt veel ongeduld en ongeloof boven. "O", zegt een christen, "ik had nooit gedacht dat ik zo'n slecht hart had als ik nu bij mezelf waarneem, ik had nooit gedacht dat mijn verdorven lusten zo sterk waren en mijn genade zo zwak was."

2. Verdrukkingen werken ten goede, omdat ze de middelen zijn om het hart oprechter te maken. In voorspoed worden we al snel dubbelhartig, Hoséa 10:2. Het hart kleeft voor een deel God en voor een deel de wereld aan. Het is als een naald tussen twee magneten: God trekt en de wereld trekt. Nu neemt God de wereld weg, opdat het hart Hem meer zou aankleven in oprechtheid. Bestrafing maakt het hart recht en eerlijk. Zoals wij soms een kromme staaf boven het vuur houden om die recht te maken, zo houdt God ons soms boven het vuur der beproeving om ons eerlijker en oprechter te maken. O, hoe goed is het dat verdrukking ons hart weer recht maakt, als de zonde het van God afgebogen heeft!
3. Verdrukkingen werken ten goede, omdat ze ons aan Christus gelijkvormig maken. Gods roede is als een griffie waarmee Christus' beeld dieper in ons hart wordt gekerfd. Het is goed als het Hoofd en de leden hetzelfde beeld vertonen en dezelfde moeiten hebben. Zouden we een deel zijn van Christus' geestelijke lichaam en Hem niet gelijk zijn? Zijn leven was, zoals Calvijn zegt, een aaneenschakeling van lijden, Hij was "een Man van smarten en verzocht in krankheid", les. 53:3. Hij weende en bloedde. Zijn hoofd werd gekroond met doornen en denken wij dat we met rozen gekroond zullen worden? Het is goed om Christus gelijk te zijn, ook als dat betekent dat we met Hem moeten lijden. Jezus dronk een bittere beker leeg. De gedachte aan deze beker deed Hem druppelen bloed zweten. Hoewel het waar is dat Hij het vergif in de beker, de toorn van God opdronk, is er nog wat alsem in de beker overgebleven en dat moeten Gods kinderen drinken. Slechts hier zien we het verschil tussen het lijden van Christus en ons lijden. Zijn lijden was ter voldoening, ons lijden slechts ter tuchtiging.
4. 4. Verdrukkingen werken ten goede voor hen die God vrezen, omdat ze de zonde doden. Zonde is de moeder, verdrukking is de dochter. De dochter draagt bij aan de dood van haar moeder. Er is veel verdorvenheid in het beste hart; verdrukking verlost het hart hier langzaam maar zeker van, zoals het vuur schuim van het goud scheidt. "Dit is de ganse vrucht, dat Hij deszelfs zonde zal wegdoen", Jes. 27:9. Wat zal het zijn als we meer bewerkt worden door deze scherpe vijl en minder roest vertonen! Verdrukkingen nemen niets dan het schuim van de zonde weg. Stel u voor dat een arts tegen een patiënt zegt: "Uw lichaam is ziek en is vol slechte lichaamssappen. Uw lichaam moet daarvan gereinigd worden, anders zult u sterven. Ik zal u een medicijn voorschrijven, hoewel het u doodziek maakt, zal dat de oorzaak van de ziekte wegnemen en uw leven redden." Zou dit niet ten goede zijn voor de patiënt? Verdrukkingen zijn het medicijn dat God gebruikt om ons van onze geestelijke ziekte te verlossen. Zij genezen ons van onze opgeblazen trots, onze ongeregelde lusten en onze zucht naar geld en goed. Werken ze dan niet ten goede?

5. Verdrukkingen werken ten goede omdat ze de middelen zijn om ons hart los te maken van de wereld. Als u de aarde rond de wortels van een boom weg graaft, is dit om de boom van de aarde los te maken. Zo neemt God onze aardse genoegens weg om onze harten van de aarde los te maken. Met iedere bloem schiet er ook een doorn op. God wil dat de aarde is als een losse tand, die ons niet veel pijn bezorgt als hij uit onze mond getrokken wordt. Is het niet goed om gespeend te zijn? Gods oudste kinderen hebben dat nodig. Waarom breekt de Heere de waterkruik dan opdat we naar Hem zouden gaan in Wie al onze levende fonteinen zijn, Psalm 87:7?
6. Verdrukkingen werken ten goede, omdat ze plaatsmaken voor troost. In het dal van Achor is "een deur der hoop", Hos. 2:14. Achor betekent moeite. God verzoet de uiterlijke pijn met innerlijke vrede. "Uw droefheid zal tot blijdschap worden", Joh. 16:20. Hier wordt het water veranderd in wijn. Na een bittere pil geeft God ons suiker. Paulus kon zingen in de gevangenis. Er is honing aan het eind van Gods roede. Gods kinderen hebben in de verdrukking zulke zoete vreugde genoten, dat ze dachten dat ze aan de grenzen van het hemelse Kanaän stonden.
7. Verdrukkingen werken ten goede, omdat ze ons heerlijk maken. "Wat is de mens, dat, Gij hem verheerlijkt; en dat Gij hem bezoekt in elke morgenstond?" Job 7:17-18, Eng. vert. God toont Zijn achting voor ons door de verdrukking, op drie manieren.
 - a. Hij wil zo laag neerdalen dat Hij acht slaat op ons. Het is een eer dat God Zich wil bemoeien met stof en as. Het verheerlijkt ons dat God ons waardig acht om geslagen te worden. Als God ons niet slaat, betekent dit dat Hij ons geen achting waardig keurt. "Waartoe zoudt gij meer geslagen worden?", Jes. 1:5. Als u door wilt gaan in de zonde, ga dan uw gang en zondig uzelf in de hel.
 - b. Verdrukkingen dienen ook tot onze heerlijkheid, omdat ze blijken zijn van eer en tekenen van ons kindschap. "Indien gilde kastijding verdraagt, zo gedraagt Zich God jegens u als zonen", Hebr. 12:7. Iedere afdruk van de roede is een ereteken.
 - c. Verdrukkingen dienen tot de heerlijkheid van Gods kinderen, omdat ze hen vermaard maken in de wereld. Soldaten zijn nooit zo geprezen om hun overwinningen als Gods kinderen om hun lijden. De vreugde en de volharding van de martelaren tijdens hun beproevingen hebben hun naam bekendgemaakt bij het nageslacht. Wat was Job voortreffelijk vanwege zijn lijdzaamheid! God laat zijn naam vermelden: "Gij hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord", Jak. 5:11. De vermaardheid van de lijdende Job was groter dan die van de overwinnaar Alexander.
8. Verdrukkingen werken ten goede, omdat ze de middelen zijn om ons gelukkig te maken. "Gelukkig is de mens, dewelke God straft", Job 5:17. Welke staatskunde of zedenmeester zag zaligheid in het kruis? Job zag dat wel. "Gelukkig is de mens, dewelke God straft."
 Vraag: "Hoe maken verdrukkingen ons gelukkig?"
 Antwoord: dat ze ons dichter bij God brengen als ze geheiligd worden. Als de maan vol is, is ze het verst van de zon verwijderd: zo zijn velen verder van God verwijderd tijdens de volle maan van voorspoed; verdrukkingen brengen hen dichter bij God. Een magneet van Gods goedheid trekt ons niet zo dicht bij God

als de banden der verdrukking. Toen Absalom Joabs koren in brand stak, haastte deze zich naar Absalom, 2 Sam. 14:30. Als God onze aardse genietingen overgeeft aan het vuur, haasten we ons tot Hem en sluiten we vrede met Hem. Toen de verloren zoon gekweld werd door gebrek, ging hij terug naar zijn vader, Luk.15:18. Toen de duif geen rust kon vinden voor het hol van haar voet, vloog ze naar de ark. Als God een zondvloed van verdrukking over ons brengt, vluchten we naar de Ark Christus. Zo maakt verdrukking ons gelukkig, omdat ze ons dichterbij God brengt. Het geloof kan de wateren der verdrukking gebruiken om sneller tot Christus te gaan.

9. Verdrukkingen werken ten goede, omdat ze de goddelozen doen verstommen. Hoe graag willen zij die God slechts dienen uit eigenbelang, hen die God vrezen zwart maken en belasteren. God laat Zijn volk lijden om Zijn dienst, opdat Hij zo de liegende lippen van de goddelozen zou sluiten. Als de atheïsten in de wereld zien dat God een volk heeft dat Hem niet dient om loon, maar uit liefde, stopt dit hun mond. De duivel beschuldigde Job van huichelarijen zei dat hij God slechts diende om gewin. Al zijn godsdienst bestond in het zoeken van goud en zilver. "Is het om niet, dat Job God vreest? Hebt Gij niet een betuining gemaakt voor hem?" God zegt: "Zie, al wat hij heeft, zij in uw hand", Job 1:12. Zodra de duivel deze opdracht heeft gekregen, begint hij Jobs betuining af te breken, maar Job blijft God dienen, Job 1:21 en belijdt zijn geloof in Hem. "Zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?", Job 13:15. Dit deed de duivel zelf verstommen. Het werpt een schaduw over de vreugde van de goddelozen, als ze zien dat Gods kinderen in het lijden dicht bij God blijven en dat ze vasthouden aan hun oprechtheid als ze alles verliezen.
10. Verdrukkingen werken ten goede, omdat ze plaatsmaken voor heerlijkheid, 2 Kor. 4:17. Niet dat ze de heerlijkheid verdienen, maar zij maken ons er geschikt voor. Zoals het ploegen de aarde geschikt maakt voor de oogst, zo maken verdrukkingen ons geschikt voor de heerlijkheid en bereiden ze ons erop voor. De schilder strijkt het goud uit op een ondergrond van donkere leuren. Zo werkt God eerst met de donkere kleuren van de verdrukking vóór Hij de gouden kleur van de heerlijkheid aanbrengt. Een vat moet eerst de wisseling van de seizoenen verdragen voor er wijn in wordt gegoten; zo worden de vaten der genade eerst een tijd beproefd en pas daarna wordt dan de wijn der heerlijkheid erin gegoten. Zo zien we dat verdrukkingen niet schadelijk, maar goed voor Gods kinderen zijn. We zouden niet zo vaak moeten zien op het kwade dat verdrukking brengt als op het goede, niet zo vaak op de donkere kant van de wolk als op de lichte. Het ergste wat God Zijn kinderen aandoet, is dat Hij hen met zweepslagen naar de hemel geselt.

2. Het kwaad van de verzoeking wordt ten goede gekeerd voor hen die God vrezen.

Het kwaad van de verzoeking werkt ten goede. Satan wordt de verzoeker genoemd, Mark. 4:15. Hij ligt altijd in hinderlaag, hij richt zijn pijlen voortdurend op een van Gods kinderen. De duivel heeft een ronde die hij iedere dag maakt. Hij is nog niet geheel gebonden, maar als een gevangene die op borgtocht wordt vrijgelaten, gaat hij rond om Gods kinderen te verzoeken. Dit bezorgt Gods kind veel last. Met betrekking tot de verleidingen van de satan zijn er drie dingen waarover we moeten nadenken:

1. De methode in het verzoeken.
 2. De reikwijdte van zijn macht.
 3. Hoe deze verzoeken ten goede gekeerd worden.
1. De manier waarop de satan verleidt. In dit opzicht moeten we op twee punten letten.
 - De gewelddadige wijze waarop hij ons verzoekt. Daarom is hij de rode draak. Hij spant zich in om de burcht van het hart te bestormen, hij vervult het hart met Godslasterlijke gedachten, hij verzoekt ons om God te loochenen. Dit zijn de vurige pijlen die hij schiet, waardoor hij de hartstochten met onheilig vuur bezielt.
 - We moeten ook letten op de listige manier waarop hij ons verzoekt. Daarom is hij de oude slang. Dit zijn de vijf belangrijkste listen waarvan de duivel zich bedient.
 - a. Hij let op de aard en het karakter van de mens; hij werpt een lokaas der verleiding uit dat precies bij iemand past. Net als de boer weet hij welk graan het beste is voor de bodem. De satan zal niet verleiden op een manier die tegen de natuurlijke aard en gesteldheid indruist. Dat is zijn beleid. Hij zorgt dat de wind en de getijden samenwerken. De wind van de verleiding blaast in dezelfde richting als de stroom van ons hart. Hoewel de duivel de gedachten van de mensen niet kan weten, kent hij toch hun aard en past hij zijn lokaas daaraan aan. Hij verleidt de eierzuchtige mens met een kroon en de mens die veel van het leven verwacht met schoonheid.
 - b. Satan let er ook op dat hij de tijd kiest die het geschiktst is om te verleiden, zoals de slimme visser zijn hengel zal uitwerpen als de vissen het best zullen bijten. Satans tijd om te verleiden valt gewoonlijk vlak na het gebruik van de inzetten. De reden is dat hij meent dat hij ons dan het meest gerust zal aantreffen. Na heilige verrichtingen zijn we al gauw geneigd te denken dat alles goed met ons is. We veronachtzamen onze plicht en zijn niet meer zo ijverig en nauwgezet als voorheen, zoals een soldaat die na de strijd zijn wapenrusting aflegt, niet meer denkt aan een vijand. Daarom wacht de satan zijn tijd af en wanneer we dat het minst verwachten, bestookt hij ons met een verleiding.
 - c. Hij maakt gebruik van onze bloedverwanten en naaste betrekkingen. De duivel laat ons door een afgevaardigde verleiden. Zo liet hij Job door zijn vrouw verleiden. "Houdt gij nog vast aan uw oprechtheid?", Job 2:9. Een vrouw in onze schoot kan het instrument van de duivel zijn om ons tot zonde verleiden.
 - d. De satan verzoekt tot het kwade door hen die goed zijn en zo geeft hij ons het vergif in een gouden beker. Hij liet Christus door Petrus verzoeken. Petrus probeerde Hem van lijden te weerhouden. "Heere, wees U genadig", Matth. 16:22. Wie zou gedacht hebben dat Hij de verleider zou vinden in de mond van een apostel?
 - e. De duivel verzoekt tot de zonde onder een voorwendsel van godsdienst. Hij is het meest te duchten als hij zich verandert in een engel des lichts. Hij kwam tot Christus met de Schrift in zijn mond: "Er staat geschreven." De duivel gebruikt de godsdienst als lokaas voor zijn haak. Hij verleidt menigeeen tot begerigheid en

afpersing onder het mom dat hij voor zijn gezin moet zorgen. Hij verleidt sommigen tot het plegen van zelfmoord, opdat ze niet langer tegen God zullen kunnen zondigen en zo brengt hij hen tot zonde onder het voorwendsel dat ze geen zonde meer kunnen doen. Dit zijn de sluwe listen waarmee hij ons verleidt.

2. De reikwijdte van zijn macht; hoeveel macht de satan heeft om te verleiden.
 - a. Hij kan ons het begeerde voorwerp voor ogen stellen, zoals hij een gouden tong op Achans weg plaatste.
 - b. Hij kan vergif zaaien in onze verbeelding en boze gedachten doen postvatten in ons gemoed. Zoals de Heilige Geest ons met goede gedachten vervult, vervult de duivel ons met slechte gedachten. Hij gaf het Judas in dat hij Christus moest verraden, Joh. 13:2.
 - c. De satan kan de verdorven lusten in ons hart opwekken en prikkelen en het hart ertoe neigen om zich aan de verleiding over te geven. Hoewel het waar is dat de satan de wil niet kan dwingen tot instemming, kan hij ons toch tot het kwade aanzetten, omdat hij ons voortdurend naloopt met zijn nooit aflatende lokstemmen. Zo zette hij David ertoe aan om het volk te tellen, 1 Kron. 21:1. De duivel kan ons door zijn listige argumenten tot de zonde overhalen.

3. Deze verleidingen worden ten goede gekeerd voor Gods kinderen. Een boom die geschud wordt door de wind, komt steviger en vaster in de aarde te staan. Zo bevestigen de winden van de verleiding een christen alleen maar meer in de genade. Verzoeken worden op acht manieren ten goede gekeerd.
 1. Verzoeking brengt de ziel tot het gebed. Hoe zwaarder de verzoeking is, hoe ernstiger Gods kind bidt. Het hert dat geraakt is door een pijl, rent des te sneller naar het water. Als de satan zijn vurige pijlen op de ziel afschiet, haast Gods kind zich des te meer naar de troon der genade. Toen Paulus met vuisten werd geslagen door een engel des satans, zei hij: "Hierover heb ik de Heere driemaal gebeden, opdat hij van mij zou wijken", 2 Kor. 12:8. Verzoeking is een medicijn tegen onbekommerdheid. Wat ons des te meer doet bidden, werkt ten goede.
 2. Verzoeking tot de zonde is een middel om ons te weerhouden van het begaan van de zonde. Hoe meer een kind van God wordt verzocht, hoe meer het vecht tegen de verzoeking. Hoe meer de satan verzoekt tot godslastering, hoe meer Gods kind heeft bij zulke gedachten en zegt: "Ga weg, satan", Matth. 4:10. Toen jozefs meesteres hem probeerde te verleiden, verzetten hij zich des te heviger naarmate zij hem des te meer probeerde te verleiden. De verzoeking die de satan gebruikt als een spoorslag om te zondigen, gebruikt God als een breidel om een christen daarvan te weerhouden. Hoe meer een eerbare jonge dochter verlost wordt, hoe meer afschrik ze daarvan krijgt.
 3. Verzoeking werkt ten goede, omdat ze onze trots doet afnemen. "En opdat ik mij, niet zou verheffen, zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees, namelijk een engel des satans, dat hij mij met vuisten slaan zou", 2 Kor. 12:7. De doorn in het vlees moest ervoor zorgen dat Paulus niet opgeblazen zou worden van trots. De verzoeking die mij verootmoedigt, is beter dan de plicht die mij hoogmoedig maakt. God zal een christen eerder voor een tijd in de handen van de satan laten vallen om te genezen van zijn gezwel dan hem in zijn verwaandheid te laten voortgaan.

4. Verzoeking werkt ten goede, omdat het een toetssteen is om te beproeven wat er in het hart leeft. De duivel verzoekt ons om ons te misleiden, maar God staat toe dat we verzocht worden om ons te beproeven. Verzoeking is een beproeving van onze oprechtheid. Als we de verzoeking in het aangezicht kunnen zien en de rug toe kunnen keren, blijkt hieruit dat ons hart kuis is en trouw is aan Christus. Verzoeking is ook een beproeving van onze moed. "Efraïm is als een botte duif, zonder hart", Hos. 7:11. Zo kan van velen gezegd worden dat ze zonder hart zijn; ze hebben geen hart om de verzoeking te weerstaan. Zodra de satan komt, zwichten ze als een lafaard die de dief zijn beurs geeft, zodra hij hem nadert. Hij is echter een moedig christen die het zwaard des Geestes opheft tegen de satan en liever sterft dan zich overgeeft. De moed van de Romeinen bleek nooit duidelijker dan toen zij door de inwoners van Carthago werden aangevallen. De moed en de kracht van een kind van God blijkt nooit duidelijker dan op het slagveld, als hij strijdt met de rode draak en de duivel op de vlucht jaagt. Genade is pas beproefd goud als ze staande blijft in de vurige beproeving en vurige pijlen het hoofd biedt.
5. Verzoeken werken ten goede, omdat God hen die verzocht worden, geschikt maakt om anderen in dezelfde nood te vertroosten. Een christen moet zelf onder de slaande hand van de satan verkeren, voor hij een woord ter rechter tijd kan spreken met hem die vermoeid is. Paulus kende de verzoeken van de satan bij ondervinding. "Zijn gedachten zijn ons niet onbekend", 2 Kor. 2:11. Zo kon hij anderen waarschuwen tegen de vervloekte listen van de satan. Een man die door een gebied met veel moeras en drijfzand is gegaan, is de beste gids voor anderen die langs deze gevaarlijke weg reizen. Wie de klauwen van de brullende leeuw heeft gevoeld en heeft gebloed uit de wonden die deze hem heeft toegebracht, weet het best hoe hij moet handelen met hem die verzocht wordt. Niemand kan de listen en de handelwijze van de satan beter herkennen dan hij die op de school der verzoeking lang heeft geleerd zich ertegen te verdedigen.
6. Verzoeken werken ten goede, omdat ze God in Vaderlijk mededogen doen denken aan hen die verzocht worden. Het kind dat ziek en gewond is, wordt het best verzorgd. Als Gods kind ligt onder de gesel der verzoeking, bidt Christus en is God de Vader vervuld met medelijden. Als de satan de ziel slaat met koorts, komt God met wijn. Dit deed Luther zeggen dat verzoeken omhelzingen van Christus zijn, omdat Hij Zich dan het zoetst openbaart aan de ziel.
7. Verzoeken werken ten goede, omdat ze Gods kinderen meer naar de hemel doen verlangen. Daar zullen ze buiten bereik van het geschut van de satan zijn. De hemel is een plaats van rust; ze zullen er niet van alle kanten bestookt worden met de kogels van de beproeving. De adelaar die hoog in de lucht vliegt en nestelt in hoge bomen, wordt niet geplaagd door de beten van de slang: zo zullen de gelovigen niet meer gekweld worden door de oude slang als ze opgevaren zijn naar de hemel. In dit leven volgt de ene verzoeking de andere op. Dit moet Gods kinderen doen verlangen naar de dood, om zo de aftocht te blazen, en dit moet hen losrukken van het slagveld waar de kogels zo snel rondvliegen, om de kroon der overwinning te ontvangen op de plaats waar niet de trommel en het kanon, maar de harp en de luit voor altijd zullen klinken.

8. Verzoeken werken ten goede, omdat Christus ons dan met Zijn kracht ondersteunt. Christus is onze Vriend en als wij verzocht worden, wendt Hij al Zijn macht aan ten goede voor ons. "Want in hetgeen Hij Zelf verzocht zijnde geleden heeft, kan Hij degenen, die verzocht worden, te hulp komen", Hebr. 2:18. Als een arme ziel alleen moest vechten tegen de Goliath van de hel, zou zij zeker omkomen, maar Christus komt ons te hulp met Zijn legermacht en schenkt ons opnieuw Zijn genade. "Wij zijn meer dan overwinnaars, door Hem", Rom. 8:37. Zo wordt het kwaad van de verzoeking ten goede gekeerd.

Vraag: *Maar soms doet de satan een kind van God zwichten. Hoe werkt dit ten goede?*

Antwoord: Ik geef graag toe dat een kind van God een nederlaag kan lijden door de weerhouding van Gods genade en de hevigheid van de verzoeking. Toch zal dit zwichten voor de verzoeking ten goede gekeerd worden.

- Door deze nederlaag ontsluit God een weg voor het toenemen in de genade. Petrus werd door de verzoeking gebracht tot zelfvertrouwen, hij vertrouwde op zijn eigen kracht. Toen hij alleen moest staan, liet Christus hem vallen. Het werkte echter ten goede voor hem. Het kostte hem veel tranen. "Naar buiten gaande, weende hij bitterlijk", Matth. 26:75. Nu leerde hij bescheidener te zijn. Hij durfde niet te zeggen dat hij Christus meer liefhad dan de andere apostelen. "Hebt gij Mij liever dan dezen?", Joh. 21:15. Hij durfde dat niet zo te zeggen, zijn val had de nek van zijn trots gebroken.
- Een nederlaag die door de verzoeking geleden wordt, maakt een kind van God voorzichtiger en waakzamer. Hoewel de satan hem vroeger tot de zonde verleidde, zal hij voor de toekomst voorzichtiger zijn. Hij zal zorgen dat hij niet meer binnen het bereik van de ketting van de leeuw komt. Hij mijdt en vreest de gelegenheid voor de zonde meer. Hij gaat nooit weg zonder zijn geestelijke wapenrusting en hij gordt zijn wapenrusting aan door het gebed. Hij weet dat hij op gladde grond loopt, daarom let hij goed op waar hij zijn voeten neerzet. Hij houdt nauwgezet de wacht over zijn ziel en als hij ziet dat de duivel er aankomt, grijpt hij zijn wapens en toont hij het schild van het geloof, Ef. 6:16. Dit is al het kwaad dat de duivel doet. Als hij een kind van God overwint door de verzoeking, geneest hij hem van zijn onbekommerde zorgeloosheid. Hij maakt hem waakzamer en ijveriger in het gebed. Als de wilde dieren over de omheining heen komen en het koren beschadigen, zal een man zijn omheining sterker maken. Zo zal een christen zeker zijn omheining herstellen, als de duivel door een verzoeking de omheining afbreekt. Hij zal de zonde meer vrezen en zijn plicht nauwgezet doen. Zo werkt het toch ten goede, als we voor de verzoeking bezwijken.

Tegenwerping: *Als het ten goede werkt dat wij vallen, zou dit ertoe kunnen leiden dat het christenen onverschillig laat of ze al dan niet voor verzoeken bezwijken.*

Antwoord: Er is een groot verschil tussen bezwijken voor een verzoeking en met open ogen op een verzoeking afgaan. Het zal ten goede werken als wij bezwijken voor een verzoeking, niet als we er met open ogen op afgaan. Wie in een rivier valt, kan hulp en medelijden verwachten, maar wie er roekeloos inspringt, is schuldig aan zijn eigen dood. Het is dwaas om op het hol van een leeuw af te rennen. Wie met open ogen op een verzoeking afgaat, is als Saul, die in zijn eigen zwaard viel.

Uit alles wat gezegd is, blijkt hoe God de oude slang teleurstelt door zijn verzoeken ten goede te keren voor Zijn volk. Zonder twijfel zou de satan, als hij wist hoe profijtelijk de verzoeking voor Gods kinderen was, hen nooit meer

verzoeken. Luther heeft eens gezegd: "Er zijn drie dingen die een christen kenmerken: gebed, overpeinzing en verzoeking." Na een koorts wordt het lichaam sterker en forser. Nadat een gelovige in een hete koorts van verzoeking geweest is, schieten ze hoger op in heiligheid. Toen de apostel Paulus naar Rome reisde was de wind hem tegen, Hand. 27:4. Zo blaast de wind der verzoeking precies de andere kant op dan de wind van de Geest, maar God gebruikt deze tegenwind om Zijn kinderen naar de hemel te blazen.

5. Het kwaad van de geestelijke verlating werkt ten goede voor hen die God vrezen.

Het kwaad van de geestelijke verlating werkt ten goede. De bruid klaagt over geestelijke verlating. "Mijn Liefste was geweken, Hij was doorgegaan", Hooglied 5:6. Er is een tweevoudige geestelijke verlating.

- God kan ons verlaten met Zijn genade, als Hij niet meer werkt met Zijn Geest en ons de levende bearbeiding van Zijn genade onthoudt. Als de Geest geweken is, verachten Gods kinderen in de genade en worden ze ijskoud.
- God kan ook wijken met Zijn troost. Als God de zoete bediening van Zijn gunst onthoudt, zien we Zijn vriendelijk aangezicht niet, maar houdt Hij het verborgen. Ook schijnt Hij geheel van de ziel geweken te zijn.

God is altijd rechtvaardig als Hij ons verlaat. Wij verlaten Hem voor Hij ons verlaat. We verlaten God als we geen gemeenschap meer met Hem hebben, als we de waarheid de rug toekeren en niet meer voor Hem durven verschijnen, als we het bestuur en de leiding van Zijn Woord verlaten en het bedrieglijke licht van onze verdorven hartstochten en lusten volgen. Gewoonlijk verlaten wij God het eerst en daarom kunnen we alleen maar onszelf de schuld geven.

Geestelijke verlating is tot zeer grote droefheid, want zoals de lucht donker wordt wanneer het licht wijkt, zo komt er duisternis en droefheid in de ziel als God wijkt. Geestelijke verlating is een kwelling voor het geweten. Geestelijke verlating is een zielestrijd, zoals Alstedius dit noemt. God houdt de ziel boven de hel. "De pijlen des Almachtigen zijn in mij, welker vurig venijn mijn geest uitdrinkt", Job 6:4. Onder de Perzen was het de gewoonte om tijdens de oorlog de pijlen in slangengif te dopen om ze dodelijker te maken. Zo schoot God de vergiftige pijl van de geestelijke verlating op Job en de wonden die deze pijl aanbracht, deden Jobs geest bloeden. In tijden van geestelijke verlating is Gods volk al spoedig terneergeslagen. Zij brengen beschuldigingen in tegen zichzelf en denken dat God hen geheel heeft verstoten. Daarom zal ik een troostwoord spreken tot de verlaten ziel. Als de zeeman geen ster heeft die hem leidt, heeft hij toch het licht van zijn lantaarn, dat hem helpt om zijn kompas te lezen.

Zo zal ik vier troostrijke gedachten voorstellen, die zijn als de lantaarn van de zeeman om de arme ziel die voort reist in het duister van de geestelijke verlating en de heldere morgenster mist, enig licht te geven.

1. Het zijn alleen gelovigen en Godzaligen die geestelijke verlating onderhevig zijn. Goddelozen weten niet wat Gods liefde betekent, noch wat het is om haar te missen. Zij weten wat het is om gezondheid en vrienden te ontberen en niet te kunnen kopen en verkopen, maar zij weten niet wat het is om Gods gunst te missen. Gij vreest dat u Gods kind niet bent, omdat u verlaten bent. We kunnen niet zeggen dat God Zijn liefde onthoudt aan de goddelozen, omdat zij die nooit gesmaakt hebben. De verlatenheid brengt aan het licht dat u een kind van God

bent. Hoe zou u kunnen klagen dat God Zich bij u houdt als een vreemde, als u niet soms de kussen en omhelzingen en andere tekenen van Zijn liefde had ontvangen?

2. Er kan een zaad van genade zijn, waar de bloem van troost en vreugde nog niet bloeit. De aarde kan geen graanoogst voortbrengen, terwijl ze toch een goudmijn bevat. Een christen kan genade in zijn hart hebben, hoewel de zoete vruchten van de vreugde niet groeien. Schepen op zee die rijk beladen zijn met juwelen en specerijen, kunnen in het donker verkeren en heen en weer geslingerd worden in de storm. Een ziel die begiftigd is met de schatten der genade, kan toch in de duisternis van de geestelijke verlatenheid verkeren en zo heen en weer geslingerd worden, dat ze meent te vergaan in de storm. David bidt als hij terneergeslagen is: "Neem Uw Heilige Geest niet van mij", Psalm 51:13. Augustinus zegt: "Hij bidt niet: 'Heere, geef mij Uw Geest', maar 'neem Uw Heilige Geest niet weg', opdat de Geest Gods nog in hem bleef."
3. Deze geestelijke verlatenheden duren slechts een tijd. Christus kan wijken en de ziel voor een tijd verlaten, maar Hij zal terugkomen. "In een kleine toorn heb Ik Mijn aangezicht van u een ogenblik verborgen, maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij uwer ontfermen", Jes. 54:8. Als het water op zijn laagst is, zal het getij weer opkomen. "Ik zal niet geduriglijk verbolgen zijn; want de geest zou van voor Mijn aangezicht overstelpt worden, en de zielen, die Ik gemaakt heb", Jes. 57:16. De liefhebbende moeder zet haar kind vertoornd neer, maar zal het weer in haar armen nemen en kussen. God kan de ziel in toorn van Zich stoten, maar Hij zal haar weer koesteren met Zijn dierbare kussen en omhelzingen en de banier van Zijn liefde over haar uitspreiden.
4. Deze geestelijke verlatenheden werken ten goede voor hen die God, op zeven onderscheiden manieren.
 - (1) Geestelijke verlatenheid geneest de ziel van deze twee gebreken:
 - a. Van zondige slaperigheid. De bruid was op het bed van zorgeloosheid gevallen. "Ik sliep", Hooglied 5:2. En onmiddellijk week Christus. "Mijn Liefste was geweken", Hooglied 5:6. Wie zal er spreken met iemand die slaperig is?
 - b. Verlatenheid geneest ons van buitensporige liefde voor de wereld. "Hebt de wereld niet lief", 1 Joh. 2:15. We kunnen de wereld als een ruiker in onze hand houden, maar moeten haar niet te zeer aan het hart drukken. We mogen haar gebruiken als een gelegenheid waar we een maaltijd nuttigen, maar ze moet ons thuis niet zijn. Misschien stelen deze wereldse zaken ons hart te veel. Bekeerde mensen zijn soms ziek van overdaad en dronken van de verleidelijke geneugten van de voorspoed. Als ze de zilveren vleugels van de bekoorlijkheid van deze dingen hebben gezien en het beeld van God zeer geschonden hebben door het in het stof van de aarde om te wentelen, verbergt de Heere Zijn aangezicht in een wolk om hen hieraan te ontdekken. Deze verduistering heeft goede gevolgen: ze verduistert alle heerlijkheid van de wereld en doet haar verdwijnen in het oog van de heiligen.
 - (2) Verlatenheid werkt ten goede, omdat Gods kinderen Zijn aangezicht daardoor meer dan ooit waarderen. "Uw goedertierenheid is beter dan het leven", Psalm 63:4. Toch schatten we deze genade op minder hoge waarde als ze gewoon wordt.

Toen parels gewoon werden in Rome, begon men ze te geringschatten. God heeft geen betere manier om ons Zijn liefde te doen waarderen, dan door haar voor een tijd te doen wijken. Hoe blij zouden we met de zon zijn, als ze maar één keer per jaar scheen! Hoe welkom is de terugkeer van de Zon der gerechtigheid, als de ziel door geestelijke verlating lang in het duister heeft geleefd!

- (3) Geestelijke verlating werkt ten goede, omdat het een middel is om de zonde bitter voor ons te maken. Kan er grotere ellende bestaan dan het verkeren onder Gods ongenoegen? Wat maakt de hel tot een hel dan de verberging van Gods aangezicht? Wat doet God Zijn aangezicht verbergen dan de zonde? "Zij hebben mijn Heere weggenomen, en ik weet niet, waar zij Hem gelegd hebben", Joh. 20:13. Zo hebben onze zonden de Heere weggenomen en wij weten niet waar Hij gelegd is. De gunst van God is het schoonste juweel: ze kan de gevangenis aangenamer maken en de prikkel van de dood wegnemen. O, hoe afschuwelijk is dan de zonde die ons van onze schoonste juweel berooft! De zonde deed God Zijn tempel verlaten, Ezech. 8:6. De zonde maakt dat Hij verschijnt als een vijand en Zijn wapenrusting aantrekt. Dit leidt ertoe dat de ziel de zonde met een heilige boosheid achtervolgt en zich aan haar zoekt te wreken. De verlaten ziel laaft de zonde met gal en edik en steekt haar met de speer van de zelfkastijding zodat haar hartenbloed wegvloeit.
- (4) Geestelijke verlating werkt ten goede, omdat ze drie gezegende vruchten voortbrengt.
- Een ziel zet zich neer om te wenen vanwege het verlies van God. Als de zon is ondergegaan, komt er dauw en als God is weggegaan, druppen er tranen uit de ogen. Wat was Micha van zijn stuk gebracht toen hij zijn goden was kwijtgeraakt! "Gijlieden hebt mijn goden, weggenomen, wat heb ik nu meer?", Richt. 18:24. Wat hebben wij nog als God is weggegaan? De harp en de viool kunnen ons niet troosten, als God is geweken. Hoewel het tot droefheid strekt als we Gods aanwezigheid missen, is het goed als we Zijn afwezigheid bewenen.
 - Verlatenheid doet de ziel God zoeken. Toen Christus geweken was, ging de bruid Hem achterna en zocht ze Hem op de straten van de stad, Hooglied 3:2. Toen ze Hem niet vond, schreeuwde ze Hem achterna. "Hebt gij Die gezien, Die mijn ziel liefheeft?", Hooglied 3:3. De verlaten ziel zendt zeer veel zuchten op en kermt veel. Ze klopt aan de hemelpoort door te bidden en kan geen rust vinden tot de gouden glans van Gods aangezicht haar verlicht.
 - De geestelijke verlatenheid brengt een christen tot zelfonderzoek. Hij onderzoekt waarom God is geweken. Welke vervloekte zaak heeft God vertoornd? Misschien is het trots, misschien had hij genoeg aan de inzetten, misschien was hij wereldgelijkvormig. "Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid, Ik verborg Mij", Jes. 57:17. Misschien hebben we een geheime zonde toegelaten. Een steen in een pijp belemmert het stromen van het water. Zo belemmert het leven in de zonde de zoete uitstorting van Gods liefde. Zo wordt deze Achan gestenigd wanneer het geweten haar als een bloedhond heeft opgespoord en achterhaald.
- (5) Verlatenheid werkt ten goede, omdat dit ons doet zien wat Christus voor ons geleden heeft. Als het nippen van de beker zo bitter is, hoe bitter was dan de beker die Christus aan het kruis dronk? Hij ledigde een beker vol dodelijk venijn, wat Hem deed uitroepen: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?", Matth. 27:46. Niemand kan Christus' lijden zo waarderen en niemand kan zo met

liefde voor Christus vervuld zijn, dan zij die verootmoedigd zijn door geestelijke verlatenheid en voor een tijd boven de vlammen van de hel gehouden zijn.

- (6) Geestelijke verlatenheid werkt ten goede, omdat het Gods kinderen voorbereidt op de troost die zij zullen ontvangen. De bijtende vorst maakt plaats voor de lentebloemen. Het is Gods weg om eerst neer te werpen en dan te vertroosten, 2 Kor. 7:6. Toen onze Zaligmaker gevestigd had, kwamen de engelen en dienden Hem. Als de Heere Zijn volk lang heeft doen vasten, zendt Hij de Trooster en voedt Hij hen met het verborgen manna. "Het licht is voor de rechtvaardige gezaaid", Psalm 97:11. De troost van Gods kind kan als een zaad in de aarde verborgen zijn, maar het zaad rijpt, en zal vermeerderen en vruchten dragen.
- (7) Deze geestelijke verlatingen werken ten goede, omdat ze de hemel des te heerlijker zullen maken voor ons. Hier zijn onze vertroosting en als de maan: soms zijn ze vol, soms nemen ze af. God toont Zich voor een tijd aan ons en trekt Zich dan terug. Hoe zal dit de hemel des te meer doen schitteren en haar zaliger en heerlijker maken: daar zullen we Gods liefde voortdurend mogen genieten, 1 Thess. 4:17.

Zo zien we dat geestelijke verlatingen ten goede werken. De Heere brengt ons in de diepte van de verlatenheid, opdat wij niet zullen vallen in de helse afgrond. Hij lijkt ons in de hel te brengen, om ons in werkelijkheid uit de hel te houden. God maakt ons geschikt voor de tijd waarin we Zijn vriendelijk aangezicht voor altijd zullen genieten, als Zijn gelaat niet betrokken zal zijn en de zon niet onder zal gaan, als Christus zal komen en bij Zijn bruid zal blijven en haar te kussen met de kussen van Zijn mond, opdat de bruid nooit meer zal zeggen: "Mijn Liefste was geweken", Hooglied 5:6.

4. Het kwaad van de zonde werkt ten goede voor de kinderen Gods.

De zonde is verdoemelijk in haar eigen natuur, maar in Zijn ondoorgroendelijke wijsheid bestuurt God haar ten goede en doet Hij goed voortkomen uit datgene wat er het tegendeel van leek te zijn. Is het dan geen wonder dat er van deze leeuw honing zou uitgaan? Dit kunnen we op twee verschillende manieren verstaan.

1. De zonden van anderen worden ten goede gekeerd voor hen die God vrezen. Het leven onder de goddelozen benauwt een begenadigd hart niet weinig. "O wee mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech", Psalm 120:5. Zelfs dit keert de Heere echter ten goede.
 - a. De zonden van anderen werken ten goede voor hen die God vrezen, omdat ze heilige smart veroorzaken. Gods volk weent om wat het niet kan veranderen. "Waterbeken vlieten af uit mijn ogen, omdat zij Uw wet niet onderhouden", Psalm 119:136. David weende over de zonden van zijn tijd, zijn hart was tot een fontein geworden en zijn ogen tot rivieren. Goddelozen maken zich vrolijk over de zonde. "Wanneer gij kwaad doet, dan springt gij op van vreugde", Jer. 11:15. Maar zij die God vrezen, zijn wenende duiven: zij zijn bedroefd vanwege het eedzweren en de godslasteringen van hun tijd. De zonden van anderen doorsteken hun ziel als een speer. Het is goed om zo te wenen over de zonden van anderen. Zij maken er speren van om hun eigen ziel te doorsteken. Als de beledigingen die onze hemelse Vader worden aangedaan ons smarten en in toorn doen ontsteken, blijkt hieruit dat wij een kinderlijk hart hebben. Er blijkt ook uit dat ons hart gelijkvormig is aan het hart van Christus. Hij was "bedroefd over de verharding van hun hart", Mark. 3:5. De Heere let in het bijzonder op deze tranen. Het behaagt Hem zeer, dat wij wenen als er afbreuk

gedaan wordt aan Zijn heerlijkheid. Het geeft meer blijk van genade als we bedroefd zijn vanwege de zonden van anderen dan als we smart hebben over die van onszelf. We kunnen bedroefd zijn over onze zonden uit vrees voor de hel, maar als we smart hebben over de zonden van anderen komt dit voort uit een beginsel van liefde tot God. Deze tranen druppen als water van rozen. Ze zijn zoet en verspreiden een liefelijke geur en God vergadert ze in Zijn fles.

- b. De zonden van anderen werken ten goede voor hen die God vrezen, omdat ze hen meer uitdrijven tot het gebed tegen de zonde. Als er niet zo'n geest van goddeloosheid buiten ons was, zou er waarschijnlijk niet zo'n geest des gebeds zijn. Roepende zonden leiden tot roepende gebeden. Gods volk bidt tegen de ongerechtigheid van de tijd en vraagt of Hij de zonde paal en perk wil stellen en de mensen schaamrood wil maken vanwege de zonde. Als ze de zonde niet kunnen weg bidden, bidden ze ertegen en hierover gebiedt God Zijn gunst. Deze gebeden zullen bewaard en beloond worden. Ook als we geen verhooring krijgen op het gebed, zullen onze gebeden niet vergeten worden. "Mijn gebed keerde weder in mijn boezem", Psalm 35:13.
- c. De zonden van anderen werkera ten goede, omdat ze ons de genade meer doen beminnen. De zonden van anderen zijn de achtergrond waartegen de luister van de genade des temeer schittert. Iets komt altijd het duidelijkst uit naast zijn tegendeel: misvorming doet schoonheid des te duidelijker uitkomen. De zonden van de goddelozen ontsieren hen. Hoogmoed is een ontsierende zonde. Een hoogmoedig man is niet anders dan een blaas, die door de duivel gevuld is. Als we nu de trots van een ander zien, doet ons dat de ootmoedigheid meer beminnen. Kwaadwilligheid is een ontsierende zonde, het is het beeld van de duivel. Hoe meer we hiervan zien in anderen, hoe meer we de zachtmoedigheid en de liefde beminnen. Dronkenschap is een ontsierende zonde, ze verandert mensen in beesten en berooft hen van het gebruik van hun verstand. Hoe meer we zien dat anderen zich uitleven in onmatigheid, hoe meer we de matigheid moeten beminnen. Het lelijke en mismaakte uiterlijk van de zonde doet de schoonheid van de heiligheid des te meer schitteren.
- d. De zonden van anderen werken ten goede, omdat ze in ons een grotere weerstand tegen de zonde opwekken. De goddelozen "hebben Uw wet verbroken. Daarom heb ik Uw geboden lief", Psalm 119:126-127. David had Gods wet nooit zo bemind, als de goddelozen zich niet tegen haar hadden gekeerd. Des te heviger anderen zich tegen de waarheid verzetten, des te moediger Gods kinderen voor haar strijden. Levende vissen zwemmen tegen de stroom in. Hoe verder het getij opkomt, hoe meer Gods kinderen er tegenin zwemmen. De ongerechtigheid van de tijd verwekt heilige hartstochten in Gods kinderen; de boosheid die tegen de zonde gericht is, is boosheid zonder zonde. De zonden van anderen zijn als de slijpsteen om de snede scherper te maken; zij zorgen ervoor dat onze ergernis en haat tegen de zonde des te scherper geslepen zijn.
- e. De zonden van anderen werken ten goede, omdat ze ons ernstiger maken in het werken van onze zaligheid. Als we zien dat de goddelozen zich zulke moeiten getroosten om zich de hel waardig te maken, maakt dit ons des te vlijtiger om de hemel te zoeken. Er is niets wat de goddelozen aanspoort, toch zondigen zij. Zij trotseren schaamte en schande en breken door alle tegenstand heen. De Schrift is tegen hen, hun geweten is tegen hen, ze ontmoeten een vlammend zwaard, en toch zondigen ze. "Wij moeten ons brood met gevaar onzes levens halen", Klaagl. 5:9. Als godvrezende mensen zien dat de goddelozen de

verboden vrucht zo begeren en zich afbeulen in de dienst van de duivel, worden ze daardoor des te meer aangespoord en aangedreven om in Gods wegen te wandelen. Ze zullen de hemel als het ware met geweld nemen. De goddelozen zijn snelle kemelinnen in de zonde, Jer. 2:23. Zouden wij dan als slakken voortkruipen in de dienst van God? Zullen onreine zondaren de duivel beter dienen dan wij Christus dienen? Haasten zij zich meer naar een gevangenis dan wij ons haasten naar een koninkrijk? Zijn zij het zondigen nooit moe en zijn wij het bidden moe? Hebben wij geen betere Meester dan zij? Zijn de paden van de deugd niet aangenaam? Is er geen vreugde in de weg van de plichtsbetrachting en zullen we aan het eind daarvan niet de hemel ontvangen? De moeiten die de zonen Belials zich getroosten in de zonde zijn een spoorslag voor hen die God vrezen, om hun treden te versnellen en des te sneller voort te gaan op de weg naar de hemel.

- f. De zonden van anderen werken ten goede, omdat ze spiegels zijn waarin we ons eigen hart zien. Zien we een snode, goddeloze zondaar? Zie daar, het is een beeld van ons hart. Zo zouden wij zijn, als God ons aan onszelf zou overlaten. Wat andere mensen doen, ligt in onze natuur. Zonde in de goddelozen is als een vuur op een baken dat gloeit en brandt; zonde in Gods kinderen is als een smeulend vuur. Christen, hoewel u niet uitbreekt in het vuur van aanstootgevende zonden, heeft u toch geen reden om te roemen, want er worden zoveel zonden opgerakeld in de gloeiende kolen van uw natuur. U draagt de wortel van de bitterheid in u en u zou net zulke helse vruchten voortbrengen als enig ander, als God u niet beteugelde door Zijn macht of veranderde door Zijn genade.
- g. De zonden van anderen werken ten goede, omdat ze een middel zijn om Gods volk dankbaarder te maken. Als u ziet dat een ander besmet is met een ziekte, hoe dankbaar zult u dan zijn dat God u ervoor heeft bewaard! We gaan op de juiste wijze met de zonden van anderen om, als we ons daardoor dankbaarder laten stemmen. Waarom zou God ons niet overgeven aan dezelfde uitspattingen? Overleg bij uzelf, christen, waarom zou God u meer genadig zijn dan een ander? Waarom zou Hij u uit de wilde olijfboom van de natuur nemen en hem niet? Hoe zou dit alles u moeten doen roemen in vrije genade! Waar de Farizeeër zich op beroemde, daar mogen wij voor danken: "O God, ik dank U, dat ik niet ben gelijk de andere mensen: rovers, onrechtvaardigen, overspelers," Luk. 18:11. Zo zouden we moeten roemen in vrije genade, omdat we niet zijn als anderen: dronkaards, vloekers, sabbatsschenders. Iedere keer als we zien dat mensen zich benaastigen in de zonde, moeten we God prijzen dat wij niet zo zijn. Als we een waanzinnige zien, moeten we God prijzen dat het niet zo met ons gesteld is. Zoveel te meer moeten we, als we anderen zien die onder de macht van de satan zijn, God dankbaar erkennen omdat wij niet in die toestand verkeren.
- h. De zonden van anderen werken ten goede, omdat ze een middel zijn om Gods volk heiliger te maken. Christen, God kan maken dat de zonden van anderen u ten voordeel strekken. Des te onheiliger anderen zijn, des te heiliger zou u moeten zijn. Des te meer het hart van een goddeloze uitgaat naar de zonde, des te meer gaat het hart van een godvrezende uit naar het gebed. "Maar ik was steeds in het gebed", Psalm 109:4.
- i. De zonden van anderen werken ten goede, omdat ze ons de gelegenheid geven om goed te doen. Als er geen zondaren waren, zouden we niet zo van nut kunnen zijn. Zij die God vrezen, worden vaak gebruikt als middel voor de

bekering van goddelozen. Hun wijze raad en vrome voorbeeld is een lokmiddel en een aas om zondaren te brengen tot het omhelzen van het Evangelie. De ziekte van de patiënt werkt ten goede voor de arts; hij wordt rijker als hij ervoor zorgt dat schadelijke stoffen uit het lichaam van de patiënt verdwijnen. Zo wordt onze kroon groter als we zondaren bekeren van de dwaling van hun weg. "Die er velen rechtvaardigen, zullen blinken gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk", Dan. 12:3. Ze zullen niet blinken als lampen of kaarsen, maar als de sterren, en dat voor altijd. Zo zien we dat de zonden van anderen ten goede gekeerd worden voor ons.

2. *Onze eigen zonden zullen voor ons ten goede werken.*

Versta dit goed, als ik zeg dat de zonden van hen die God vrezen ten goede werken, betekent dit niet dat er enig goed te vinden is in de zonde. Zonde is als vergif dat door het bloed wordt opgenomen en het hart aantast en zonder een krachtiger tegengif de dood brengt. Zo giftig is de zonde, ze brengt dood en verdoemenis. Zonde is erger dan de hel, maar toch keert God met Zijn grote macht die over alles gaat, iets wat van oorsprong zondig is, ten goede voor Zijn volk. Vandaar de kostelijke spreuk van Augustinus: "God zou het kwaad nooit toestaan, als Hij geen goed uit het kwade zou kunnen doen voortkomen."

De overblijfsels van de verdorvenheden in de heiligen werken hen op verschillende manieren ten goede.

1. De zonde maakt hun het leven moe. Het is droevig dat er zonde gevonden wordt in hen die God vrezen, maar het is goed dat de zonde hun tot een last is. De verdrukkingen van Paulus waren, vergeeft u mij de uitdrukking slechts een spel voor hem als hij ze vergeleek met zijn zonde. Hij verheugde zich in de verdrukking, 2 Kor. 7:4. Hoe weende deze paradijsvogel en hoe beklaagde hij zich over zijn zonden! "Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?", Rom. 7:24. De zonden zijn voor een gelovige wat de boeien zijn voor een gevangene. O, wat verlangt hij naar de dag van zijn vrijlating! Dit gevoel van de zonde is goed.
2. Deze inwonende verdorvenheid maakt dat Gods kinderen meer heerlijkheid zien in Christus. Hoe welkom zal Christus, de Medicijnmeester, zijn voor iemand die net zo veel last heeft van zijn zonden als een zieke van zijn ziekte! Hoe dierbaar is de koperen slang voor hem die voelt dat hij bezet is met de zonde! Hoe dankbaar was Paulus dat Christus gekomen was, nadat hij had geklaagd over een lichaam des doods! "Ik dank God door Jezus Christus, onze Heere", Rom. 7:25. Het bloed van Christus reinigt van de zonde en is als een heilig kwikzilver die de zonde doodt.
3. Dit besef van de zonde werkt ten goede, omdat het de ziel aanleiding geeft tot het vervullen van zes bijzondere plichten:
 - (1) Het spoort de ziel aan tot zelfonderzoek. Een kind van God dat zijn zonde gevoelt, neemt de kandelaar en de lantaarn van Gods Woord en doorzoekt zijn hart. Hij begeert het slechtste van zichzelf te kennen zoals iemand die lichamelijk ziek is, wil weten hoe erg zijn ziekte is. Hoewel onze vreugde ligt in de kennis van onze genadegaven, ligt er toch enig nut in de kennis van onze verdorvenheid. Daarom bidt Job: "Maak mijn overtreding, mij bekend", Job 13:23. Het is goed om onze zonden te kennen, opdat we onszelf niet zouden vleien of onze toestand beter zouden voorstellen dan die is. Het is goed om onze zonden te ontdekken, opdat zij ons niet ontdekken.

- (2) De inwoning van de zonde brengt een kind van God tot zelfvernedering. De zonde is overgebleven in een mens die God vreest, als kanker in de borst of een bochel op de rug, om ervoor te zorgen dat hij niet hoogmoedig wordt. Zand en vuil zijn goede ballast voor een schip om ervoor te zorgen dat het niet omslaat. Het besef van de zonde is ballast voor de ziel, opdat ze zich niet zal verheffen in ijdel roemen. We lezen over 'de schandvlek' van Gods kinderen. Als een kind van God zijn gezicht in de spiegel van de Heilige Schrift beschouwt, en de vlekken van zijn ongelof en huichelachtigheid ziet, vallen de pluimen van zijn hoogmoed af. Deze schandvlekken vernederen hem. We maken zelfs van onze zonden een goed gebruik, als ze ons brengen tot lage gedachten over onszelf. De zonde die mij verootmoedigt, is beter dan het goede werk dat mij hoogmoedig maakt. Bradford zei over zichzelf: "Ik ben een versierde huichelaar" en Hooper zei: "Heere, ik ben hel en u bent hemel."
- (3) De zonde brengt Gods kind ertoe om zichzelf te oordelen; hij velst een vonnis over zichzelf. "Ik ben onvernuftiger dan iemand", Spr. 30:2. Het is gevaarlijk om over anderen te oordelen, maar het is goed om over onszelf te oordelen. "Want indien wij onszelven oordeelden, zo zouden wij niet geoordeeld worden", 1 Kor. 11:31. Als iemand zichzelf geoordeeld heeft, kan de satan niets meer doen. Als hij iets tegen Gods kind inbrengt, kan het dit weerleggen en zeggen: "Het is waar, satan, ik ben schuldig aan deze zonden, maar ik heb mezelf al veroordeeld vanwege deze zonden. Omdat ik mezelf heb veroordeeld in het lagere hof van het geweten, zal God mij vrijspreken in het hogere hof van de hemel."
- (4) De zonde brengt een kind van God tot innerlijke strijd. Het geestelijke ik strijdt tegen het vleeselijke ik. "De Geest begeert tegen het vlees", Gal. 5:17. Ons leven is een reizend en strijdend leven. Iedere dag wordt er een duel gestreden tussen de twee zaden. Een gelovige zal niet toelaten dat de zonde in vrede over hem heerst. Als hij de zonde niet buiten zijn hart kan houden, zal hij zorgen dat de zonde onder ligt. Hoewel hij haar niet geheel kan overwinnen, is hij toch aan de winnende hand. "Die overwint," Openb. 2:7.
- (5) De zonde brengt een kind van God ertoe om zijn wegen na te gaan. Hij weet dat de zonde een verrader is die in zijn eigen boezem woont en daarom gaat hij zijn gangen nauwkeurig na. Een listig hart heeft een wakend oog nodig. Het hart is als een kasteel dat ieder uur aangevallen kan worden. Dit brengt een kind van God ertoe om altijd te waken en de wacht te houden over zijn hart. Een gelovige houdt zichzelf nauwlettend in de gaten, opdat hij niet in een schandelijke gruweldaad zal vallen en zo een sluis zal openen waardoor al zijn vertroosting en zieleweldelingen zullen wegvlieden.
- (6) De zonde brengt een ziel tot zelfhervorming. Een kind van God zoekt zijn zonden niet alleen, maar hij drijft ze ook uit. Zijn ene voet zet hij op de nek van zijn zonden en zijn andere voet keert hij tot Gods getuigenissen, Psalm 119:59. Zo werken de zonden van hen die God vrezen ten goede. God maakt de kwalen van Zijn kinderen tot medicijn voor hen.

Maar laten we deze leer niet misbruiken. Ik zeg niet dat de zonde ten goede werkt voor een onboetvaardige. Nee, ze is hem ten oordeel, maar ze werkt ten goede voor hen die God liefhebben en omdat u God vreest, zult u hier geen verkeerde conclusie

uit trekken door licht te gaan denken over de zonde of vrijelijk te zondigen. Als u dat doet, zal God het u zuur opbreken. Denk aan David. Hij waagde zich stoutmoedig op het pad der zonde en wat bracht het hem? Hij raakte zijn vrede kwijt, hij voelde de verschrikkingen van de Almachtige in zijn ziel, hoewel hij alles had wat hem vrolijk kon maken. Hij was koning; hij kon goed muziek maken en had een vrolijk humeur. Toch kon het hem niet helpen; hij klaagt over verbrijzelde beenderen, Psalm 51:10. En hoewel de donkere wolk tenslotte van hem weggenomen werd, zijn sommige godgeleerden van mening dat hij zijn vreugde nooit geheel hervond tot op de dag van zijn dood. Als één van Gods kinderen speelt met de zonde, omdat God de zonde ten goede kan keren, kan de Heere hem, hoewel Hij hem niet zal verdoemen, in dit leven in de hel doen neerdalen. Hij kan zulke bittere kwellingen over hem brengen en zijn ziel zo verschrikken dat hij vervuld wordt met vrees en de wanhoop nabij is. Laat dit zijn als een vlamdend zwaard om hem ervan te weerhouden de verboden boom te naderen.

Zo heb ik aangetoond dat zowel de beste als de slechtste dingen door de hand van de grote God, Die over alles gaat, ten goede werken voor Gods kinderen.

6. Waarom alle dingen ten goede werken.

1. *De voornaamste reden waarom alle dingen ten goede werken, is dat Zijn volk Hem zo dierbaar is.*

De Heere heeft een verbond met hen gemaakt. "Zij zullen Mij tot een volk zijn en Ik zal hun tot een God zijn", Jer. 32:38. Vanwege dit verbond werken alle dingen ten goede voor hen en moeten ze ook ten goede werken. "Ik, God, ben uw God", Psalm 50:7. Dit woord "uw God" is het zoetste woord in de Bijbel, het duidt opeen zeer goede verhouding. Het is onmogelijk dat God zo met Zijn volk zou omgaan en dat alles niet ten goede zou werken voor hen. De uitdrukking "Ik ben uw God" houdt het volgende in:

1. God gaat met Zijn kinderen om als een dokter: "Ik ben, uw Heelmeester!", Ex. 15:26. God is een bekwame Heelmeester. Hij weet wat het beste is. God merkt op hoe verschillend het gestel van ieder mens is en weet wat de beste uitwerking heeft. Sommigen hebben een beminnelijke aard en worden door de genade getrokken. Anderen zijn ruwer en onhandelbaarder en God laat hen diepere wegen gaan. Sommige dingen worden in suiker bewaard, andere in pekkel. God handelt niet met iedereen op dezelfde wijze; Hij heeft beproevingen voor de sterken en bemoediging voor de zwakken. God is een getrouwe Heelmeester en daarom zal Hij alles ten beste keren. Als God u niet geeft wat u graag wilt, zal Hij u geven wat u nodig hebt. Een dokter probeert niet zo zeer te doen wat de patiënt fijn vindt, maar hij probeert vooral zijn ziekte te genezen. We klagen dat we onder zware beproevingen liggen. Laten we bedenken dat God onze Geneesheer is. Daarom werkt Hij om ons te genezen en niet zo zeer om ons te behagen. Gods handelingen met Zijn kinderen kunnen wel pijnlijk zijn, maar de uitkomst ervan zal zeker goed zijn en ze zijn bedoeld om hen te genezen. "Opdat Hij u ten laatste weldeed", Deut. 8:16.
2. Het woord "uw God" wijst er ook op dat God met hen omgaat als een Vader. Een vader heeft zijn kind lief. Daarom zijn zowel zijn vriendelijke glimlach als zijn klappen ten goede voor het kind. Ik ben uw God, uw Vader, daarom strekt alles wat Ik doe u ten goede. "De HEERE uw God kastijdt u, gelijk als een man zijn zoon kastijdt", Deut. 8:5. Gods kastijding is niet bedoeld om hen ten onder te doen

gaan, maar om hen op het juiste pad te brengen" God kan Zijn kinderen geen kwaad doen, want Hij is:

- een teerhartig Vader: "Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt Zich de HEERE over degenen, die Hem vrezen", Psalm 103:13. Zal een vader de ondergang van zijn kind zoeken, het kind dat hij verwekte, dat zijn beeld draagt? Al zijn bezorgdheid en zijn plannen richten zich op zijn kind. Wie krijgt de erfenis? Zijn kind toch! God is de liefhebbende "Vader der barmhartigheden", 2 Kor. 1:3. Alle barmhartigheid en liefde die in de schepselen gevonden worden, komen van Hem.
 - God is een eeuwige Vader, Jes. 9:5. Hij was onze Vader van eeuwigheid. Voor we kinderen waren, was God onze Vader en Hij zal onze Vader zijn tot in eeuwigheid. Een vader zorgt voor zijn kind zolang hij leeft, maar als de vader sterft, wordt het kind misschien wel blootgesteld aan mishandeling. God houdt echter nooit op Vader te zijn. U die een gelovige bent, hebt een Vader Die nooit sterft en als God uw Vader is, kunt u nooit vergaan. Alle dingen moeten ten goede werken voor u.
3. Het woord "uw God" wijst erop dat God met hen omgaat als hun Man. Dit is een nauwe en zoete band. Een man zoekt het goede voor zijn vrouw; het zou onnatuurlijk zijn als hij de ondergang van zijn vrouw zou zoeken. "Niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat", Ef. 5:29. Er is een huwelijksbetrekking tussen God en Zijn Volk. "Uw Maker is uw Man", Jes. 54:5. God heeft Zijn kinderen volkomen lief. Hij graveert ze in Zijn handpalmen, Jes. 49:16. Hij zet ze als een zegel op Zijn hart, Hooglied 8:6. Hij geeft koninkrijken tot losgeld voor hen, Jes. 43:3. Dit geeft aan hoe na ze Hem aan het hart liggen. Als Hij een Man is Wiens hart vol liefde is, zal Hij het goede zoeken voor Zijn bruid. Of Hij zal het kwaad weren, of Hij zal het ten beste keren.
 4. Het woord "uw God" wijst erop dat God met hen omgaat als een Vriend. "Zulk een is mijn Vriend", Hooglied 5:16. *Een vriend is, zoals Augustinus zegt, de helft van iemand ziel.* Hij streeft en verlangt ernaar om zijn vriend goed te doen. Hij zoekt het welzijn van zijn vriend evenveel als het zijne. Jonathan riskeerde het ongenoegen van de koning omwille van zijn vriend David, 1 Sam. 19:4. God is onze Vriend, daarom zal Hij alles ten goede keren voor ons. Er zijn valse vrienden: Christus werd verraden door een vriend. God is echter de beste Vriend.
 - Hij is een getrouw Vriend. "Gij zult dan weten, dat de HEERE, uw God die God is, die getrouwe God", Deut. 7:9. Hij is getrouw in Zijn liefde. Hij gaf ons niets anders dan Zijn hart, toen Hij ons Zijn Schootzoon gaf. Dit is een voorbeeld van liefde die haar weerga niet kent. Hij is getrouw in Zijn beloften. "God, Die niet liegen kan, heeft beloofd", Tit.1:2. Hij kan Zijn beloften veranderen, maar Hij zal ze niet breken. Hij is getrouw in Zijn handelen; als Hij verdrukt, is Hij getrouw. "Gij hebt mij uit getrouwheid verdrukt", Psalm 119:75. Hij beproeft en loutert ons als zilver, Psalm 66:10.
 - God is een onveranderlijk Vriend. "Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten", Hebt. 13:5. Vrienden laten ons vaak in de steek als we in nood verkeren. Velen gaan met hun vrienden om zoals vrouwen met bloemen: als ze vers zijn, dragen ze de bloemen op hun hart, maar als ze beginnen te verdorren, gooien ze die weg. Of ze gaan ermee om zoals de reiziger met de zonnewijzer: als de zon op de zonnewijzer schijnt, gaat de reiziger van de weg af en kijkt hij erop; als de zon echter niet op de wijzer schijnt, rijdt hij voorbij en kijkt er geen moment naar. Als het geluk een mens toelacht, zullen zijn vrienden hem naar de ogen zien; als er

echter een wolk van tegenspoed op hem neerdaalt, komen ze niet in zijn nabijheid. Maar God is voor eeuwig een Vriend. Hij heeft gezegd: "Ik zal u niet begeven", Hebt. 13:5. Hoewel David wandelde in de schaduw des doods, wist hij dat er een Vriend aan zijn zijde was. "Ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij", Psalm 23:4. God zal Zijn liefde nooit geheel van Zijn volk wegnemen. "Hij heeft hen liefgehad tot het einde", Joh. 13:1. Omdat God zo'n Vriend is, zal Hij alle dingen ten goede doen werken voor ons. Er is geen vriend die niet het goede voor zijn vriend zal zoeken.

5. Het woord "uw God" wijst op een nog nauwere verbinding, de verbinding tussen het Hoofd en de leden. Er is een geestelijke vereniging tussen Christus en Zijn kinderen. Hij wordt "het Hoofd der gemeente" genoemd, Ef. 5:23. Is wat het hoofd doet niet goed voor het lichaam? Het hoofd leidt het lichaam, het lijdt met het lichaam mee, in het hoofd zetelt de geest, het hoofd oefent invloed uit op het lichaam en troost het. Alle delen van het hoofd moeten ten goede dienen voor het lichaam. Het oog bevindt zich als het ware in de uitkijktoren, het staat op wacht om te spieden of er enig gevaar is wat het lichaam kan naderen en om te voorkomen dat dit gebeurt. De tong dient om te proeven en te spreken. Als het lichaam een microkosmos of kleine wereld is, is de zon het hoofd van deze wereld, die het licht van de rede verspreidt. Het hoofd dient ten goede van het lichaam. Christus en Zijn kinderen vormen één geestelijk lichaam. Ons Hoofd is in de hemel en zal zeker niet toestaan dat Zijn lichaam wordt verwond, maar zal zorg dragen voor de veiligheid ervan en maken dat alle dingen ten goede werken voor het geestelijke lichaam.

2. *Wat we kunnen afleiden uit de veronderstelling dat alle dingen ten goede werken voor Gods kinderen.*

1. Als alle dingen ten goede werken, moeten we daaruit leren dat er een Voorzienigheid is. Dingen werken niet uit zichzelf, maar God doet ze ten goede werken. God is de grote Beschikker van alles wat er gebeurt en plaatsvindt. Hij doet alles werkzaam zijn. "Zijn Koninkrijk heerst over alles", Psalm 103:19. Hiermee wordt Zijn voorzienige regering bedoeld. De dingen in deze wereld worden niet bestuurd door bovennatuurlijke krachten, door de raad van mensen en door sterren en planeten, maar door de Goddelijke voorzienigheid. Gods voorzienigheid bestaat uit drie zaken: *Gods voorkennis, Gods besluiten en Gods bestuur van alle dingen naar hun tijd en wijze.* Welke dingen er ook werken in de wereld, God is het Die ze doet werken. In het eerste hoofdstuk van Ezechiël lezen we over raderen, ogen in de raderen en het bewegen van de raderen. De raderen zijn het heelal, de ogen in de raderen Gods voorzienigheid en het bewegen van de raderen is de hand van de Voorzienigheid Die alles hier beneden doet wentelen. Wat sommigen het lot noemen, is niets anders dan Gods voorzienig bestuur. Leer de Voorzienigheid te aanbidden. De Voorzienigheid beïnvloedt alles hier beneden. Zo worden alle delen vermengd en samengevoegd tot één geheel.
2. Let op de gelukkige staat van ieder kind van God. Alle dingen werken ten goede voor hem, de beste en de slechtste dingen. "De oprechten gaat het licht op in de duisternis", Psalm 112:4. De meest donkere en duistere beschikkingen van Gods voorzienigheid gaan gepaard met wat zonneshijn. In wat een zalige staat verkeert een waarachtige gelovige! Als hij sterft, gaat hij naar God en zolang hij leeft, zal alles ten goede werken voor hem. Verdrukking werkt ten goede voor hem. Wat

voor schade brengt het vuur toe aan het goud? Het reinigt het goud alleen maar. Wat voor schade brengt de wan toe aan het koren? Ze scheidt slechts het kaf van het koren. Wat voor schade brengen bloedzuigers toe aan het lichaam? Ze zuigen slechts het kwade bloed uit het lichaam. God gebruikt Zijn staf alleen maar om het stof uit ons te slaan. Verdrukking doet wat het Woord vaak niet zal doen, ze "opent het oor voor de tucht", Job 36:10, Eng. vert. Als God mensen op hun rug legt, kijken ze op naar de hemel. Als God Zijn volk slaat, is dit alsof een muzikant een viool bespeelt, waardoor deze een welluidend geluid voortbrengt. Hoeveel goeds brengt verdrukking Gods kinderen! Als ze veel slagen ontvangen hebben en verbroken zijn, verspreiden ze de zoetste geur. Verdrukking is een bittere wortel, maar ze draagt een aangename vrucht. "Zij geeft van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid", Hebr. 12:11. Verdrukking is de snelste weg naar de hemel; hoewel deze weg met stenen bezaaid is en over doornen gaat, is het toch de beste weg. Armoede zal onze zonden doen wegwijnen, ziekte zal de genade van meer nut maken, 2 Kor. 4:16. Smaad zal "de Geest der heerlijkheid en de Geest Gods" op ons doen rusten, 1 Petrus 4:14. De dood zal de fles toesluiten waarin onze tranen vergaard worden en de poort van het paradijs openen. De sterfdag van een gelovige is de dag waarop hij wordt opgenomen in heerlijkheid. Daarom rekenen Gods kinderen hun verdrukkingen tot hun schatten, Hebr. 11:26. De Atheense staatsman Themistocles werd verbannen uit zijn land en raakte daarna in de gunst bij de Egyptische koning. Daarop zei hij: "Ik zou ten onder gegaan zijn als ik niet ten onder gegaan was." Zo kan een kind van God zeggen: "Als ik niet verdrukt was geweest, was ik omgekomen; als ik mijn gezondheid en mijn goederen niet kwijt was geraakt, zou mijn ziel verloren zijn gegaan."

3. Zie hoe dit ons aanspoort om Godzalig te gaan leven. Alle dingen werken ten goede. O, dat dit de wereld ertoe mag brengen om de dienst van God lief te krijgen! Is er iets wat ons meer trekt tot vroomheid? Kan iets ons er meer van overtuigen dat we Godvruchtig moeten leven dan dit, namelijk dat alle dingen ten goede zullen werken voor ons? Het dienen van God is de ware steen der wijzen die alles in goud verandert. Neem het bitterste deel van de dienst van God, het lijden, en er ligt troost in. God verzoet het lijden met vreugde; Hij maakt de alsem zoet met suiker. Hoe moet deze prijs ons niet tot Godzaligheid brengen! "Gewen u toch aan Hem en heb vrede; daardoor zal u het goede overkomen", Job 22:21. Niemand werd er ooit minder van als hij zich aan God gewende. Hierdoor zal het goede u overkomen, overvloed van het goede, de zoete bedeling van de genade, het verborgen manna, ja, alles zal ten goede werken. O, gewen u toch aan God, dien Zijn zaak!
4. Merk op hoe ellendig de staat van de goddelozen is. Voor hen die God vrezen, werken de kwade dingen ten goede; voor hen die kwaad zijn, werken de goede dingen ten kwade.
 - a. Dingen die goed zijn in tijdelijk opzicht, werken ten kwade voor de goddelozen. Rijkdom en voorspoed zijn hun niet tot voordeel maar tot een strik, zoals Seneca zegt. Wereldse zaken worden de goddelozen tot een strik gegeven, zoals Michal aan David gegeven werd, 1 Sam. 18:21. Men zegt dat een gier ziek kan worden van een aangename geur; zo worden de goddelozen ziek van de aangename reuk van de voorspoed. Hun zegeningen zijn als giftig brood dat aan de honden gegeven wordt. Hun tafels zijn rijkelijk voorzien, maar er zit een haak onder het aas: "Hun tafel worde, tot een strik", Psalm

69:23. Al hun genietingen zijn als de kwakkels van Israël die beladen waren met Gods toorn, Num. 11:33. Trots en weelderigheid zijn de tweelingzussen van voorspoed. "Gij zijt vet, geworden", Deut. 32:15. Toen verliet hij God. Rijkdommen zijn niet slechts nutteloos zoals het spinnenweb, maar ook dodelijk zoals het ei van de basilisk: "Rijkdommen bewaard ten kwade van hun bezitters", Pred. 5:12. De algemene zegeningen die de goddelozen ontvangen, brengen hen niet dichterbij God, maar doen hen dieper in de hel wegzinken, 1 Tim. 6:9. Hun verrukkelijke spijsen zijn als de maaltijd van Haman. Nadat ze zo vorstelijk hebben gegeten, zal de dood rekening met hen houden en die rekening zullen ze in de hel moeten betalen.

- b. Dingen die goed zijn in geestelijk opzicht, werken ten kwade voor de goddelozen. Uit de bloem van de hemelse zegeningen zuigen zij vergif.
- (a) Gods dienstknechten werken ten kwade voor hen. Dezelfde wind die het ene schip naar de hemel blaast, werpt het andere schip op een rots. Dezelfde adem in de prediking die een Godzalig mens naar de hemel blaast, blaast een goddeloze zondaar naar de hel. Zij die komen met het Woord des levens in hun mond, zijn toch voor velen een reuke des doods. "Maak het hart dezes volks vet en maak hun oren zwaar", Jes. 6:10. De profeet werd gezonden met een droevige boodschap, namelijk om hun lijkrede uit te spreken. Goddelozen worden slechter van de prediking. "Zij haten in de poort degene die bestraft", Amos 5:10. Zondaren verhardten zich steeds meer in de zonde. Laat God zeggen wat Hij wil, zij zullen doen waar ze zin in hebben. "Aangaande het woord, dat gij tot ons in des HEEREN Naam gesproken hebt, wij zullen naar u niet horen", Jer. 44:16. Het gepredikte Woord heelt hen niet, maar verhardt hen. Hoe droevig en verschrikkelijk is het voor zondaren om onder deze preken in de hel weg te zinken.
- (b) Het gebed werkt ten kwade voor hen. "Het offer der goddelozen is de HEERE een gruwel", Spr. 15:8. Een goddeloze verkeert in zeer moeilijke omstandigheden: als hij niet bidt, zondigt hij en als hij bidt, zondigt hij. "Zijn gebed zij tot zonde", Psalm 109:7. Het zou een droevig oordeel zijn als al het voedsel dat iemand at, een kwade uitwerking zou hebben in zijn lichaam en ziekten zou veroorzaken: zo is het echter met de goddeloze. Het gebed dat tot zijn goed zou moeten strekken, werkt ten kwade voor hem. Hij bidt tegen de zonde en zondigt tegen zijn gebed. Zijn werken zijn bevuurd met atheïsme, bevoedeld met huichelarij. God verafschuwt ze.
- (c) Het Avondmaal werkt ten kwade voor hen. "Gij kunt niet deelachtig zijn aan de tafel des Heeren en aan de tafel der duivelen. Of tergen wij de Heere?", 1 Kor. 10:21-22. Sommige belijders hielden feesten ter ere van de afgoden, maar kwamen desondanks aan de tafel des Heeren. De apostel zegt: "Verwekt u de Heere tot toorn?" Goddeloze mensen verlustigen zich in hun zonden, toch komen ze ook om zich te verlustigen aan de tafel des Heeren. Dit is God tergen. Een zondaar vindt de dood in de beker, hij "eet en drinkt zichzelf een oordeel", 1 Kor. 11:29. Zo werkt het Avondmaal ten kwade voor onboetvaardige zondaren. Nadat de bete in de saus is gedoopt, komt de satan.
- (d) Christus Zelf werkt ten kwade voor roekeloze zondaren. Hij is "een Steen des aanstoots, en een Rots der ergernis", 1 Petrus 2:7. Dat is Hij vanwege de verdorvenheid van het menselijk hart, want in plaats van in Hem te geloven, ergeren de mensen zich aan Hem. Hoewel de zon als eigenschappen heeft dat ze zuiver en aangenaam is, is ze slecht voor pijnlijke ogen. Jezus Christus is gezet tot een val en opstanding van velen, Luk. 2:34. Zondaren stoten zich aan de

Zaligmaker en plukken de dood van de boom des levens. Zoals medicijnen sommige patiënten gezond maken en anderen doden, zo is het bloed van Christus voor sommigen wel medicijn, maar voor anderen een oordeel. Dit is de weergaloze ellende van hen die in de zonde leven en sterven. De beste dingen werken ten kwade voor hen; zelfs hartversterkende middelen zijn dodelijk kolekwinten.

5. Zie hier de wijsheid van God, Die de slechtste dingen die we ons kunnen voorstellen, ten goede kan keren voor Zijn kinderen. Hij kan door Zijn Goddelijke macht goud voortbrengen uit metaalschuim. "O diepte, der wijsheid, Gods", Rom. 11:33. Het is Gods grote doel om het wonder van Zijn wijsheid te tonen. God gebruikte de gevangenis van Jozef om hem een belangrijkere plaats te geven. Jona kon niet gered worden, tenzij hij werd opgeslokt. God stond toe dat de Egyptenaren Israël haatten, Psalm 106:41 en dit was het middel tot hun bevrijding. De apostel Paulus werd met een keten gebonden en de keten die hem bond, was het middel tot de verbreiding van het Evangelie, Filipp. 1:12. God verrijkt mensen door ze armer te maken; Hij doet de genade toenemen door de vermindering van de goederen. Als het schepsel meer en meer van ons afgaat, is dat opdat Christus ons meer en meer zou naderen. God werkt op een ongewone manier. Hij brengt orde voort uit verwarring en eensgezindheid uit onenigheid. Hij gebruikt vaak onrechtvaardige mensen om te doen wat rechtvaardig is. "Hij is wijs van hart", Job 9:4. Hij kan maken dat de boosheid van de mensen Hem tot eer strekt, Psalm 76:11. Of de goddelozen zullen het kwade dat ze zich voornemen, niet doen, of ze zullen het goede doen, dat ze niet wilden doen. God helpt vaak als er niet de minste hoop meer gekoesterd wordt en Hij redt Zijn volk in een weg waarvan zij denken dat die hun ondergang betekent. Hij gebruikte de boosheid van de Hogepriester en het verraad van Judas om de wereld te verlossen. Onze ongeregelde hartstochten maken dat we het al gauw niet eens zijn met de dingen die gebeuren. Dit is hetzelfde als wanneer een ongeletterde man wijsbegeerte zou afkeuren of een blinde iets aan te merken zou hebben op het landschap. "Dan zal een verstandeloos man kloekzinnig worden", Job 11:12. Dwaze mensen zullen de Voorzienigheid beproeven en de wijsheid van God dagvaarden voor de rechtbank van de rede. Gods wegen zijn "onnaspeurlijk", Rom. 11:33. We kunnen ze beter bewonderen dan doorgronden. Er is geen beschikking van Gods voorzienigheid, of er liggen genadegaven of wonderen in. Hoe ontzaglijk groot en oneindig is de wijsheid die de meest ongunstige beschikkingen ten goede doet werken voor Zijn kinderen!
6. Besef hoe weinig reden we dan hebben om ontevreden te zijn vanwege uiterlijke beproevingen en uiterlijke nood. Wat! Bent u ontevreden over datgene wat ons goed zal doen? Alle dingen zullen ten goede werken. Er zijn geen zonden waar Gods kinderen meer aan onderworpen zijn dan ongelof en ongeduld. Ze bezwijken gemakkelijk door hun ongelof of ergeren zich vanwege hun ongeduld. Als mensen God schelden uit ontevredenheid en ongeduld, is dat een teken dat ze onze tekst niet geloven. Ontevredenheid is een zonde waaruit onze ondankbaarheid blijkt, want we krijgen meer zegeningen dan verdrukkingen. Het is ook een zonde waaruit blijkt dat we onverstandig zijn, omdat deze verdrukkingen ten goede werken. Ontevredenheid is een zonde die ons tot de zonde brengt. "Ontsteek u niet, om kwaad te doen", Psalm 37:8. Hij die zich ergert, komt gemakkelijk tot het kwade: een boze Jona was een zondigende Jona,

Jona 4:9. De duivel blaast op de kolen van woede en ontevredenheid en warmt zichzelf daarna bij het vuur. O, laten we deze boze adder in onze borst niet koesteren. Laat deze tekst ons brengen tot geduld. "Alle dingen werken mede ten goede, namelijk degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn", Rom. 8:28. Zullen we ontevreden zijn over datgene wat ten goede werkt voor ons? Als de ene vriend de andere een zak met geld zou toegooien en hij zou terwijl dat hij gooide zijn hoofd raken, dan zou de ander zich daar niet zo druk om maken, omdat hij zo een zak met geld had gekregen. Zo kan de Heere ons verbrijzelen door verdrukkingen, maar het doel is dat wij rijker worden. Deze verdrukkingen werken een zeer grote heerlijkheid en zouden wij dan ontevreden zijn?

7. Merk op dat het volgende schriftwoord hier vervuld wordt: "God is Israël goed", Psalm 73:1. Als we zien op beschikkingen van Gods voorzienigheid die tegen ons zijn en we aanschouwen dat de Heere Zijn volk met as bedekt en "met alssem dronken" maakt, Klaagl. 3:15, zijn we al gauw geneigd om de liefde van God in twijfel te trekken en te zeggen dat Hij hard met Zijn volk handelt. Maar nee, God is toch goed voor Israël, omdat Hij alle dingen ten goede doet werken. Is Hij Die alles goed maakt, geen goede God? Hij drijft de zonde uit en schenkt ons genade: is dat niet goed? "Wij worden van de Heere getuchtigd, opdat wij met de wereld niet zouden veroordeeld worden", 1 Kor. 11:32. De diepte van de verdrukking moet ons redden van de diepte van het oordeel. Laten we God altijd rechtvaardigen. Als onze uiterlijke omstandigheden heel slecht zijn, laten we dan zeggen: "De Heere is toch goed."
8. Zie wat grote reden of Gods kinderen hebben om veel te danken. Hierin schieten christenen tekort: hoewel ze veel smeken, danken ze weinig. De apostel zegt: "Dankt God in alles", 1 Thess. 5:18. Waarom? Omdat God alles ten goede doet werken voor ons. Wedanken de arts, hoewel hij ons een bitter medicijn geeft waar we akelig van worden, omdat het ons beter moet maken. We danken ieder die ons een dienst bewijst en zouden we God, Die alle dingen ten goede doet werken voor ons, niet dankbaar zijn? God bemint een dankbare christen. Job dankte God toen Hij alles wegnam: "De HEERE heeft gegeven en de HEERE heeft genomen; de Naam des HEEREN zij geloofd!", Job 1:21. Velen zullen God danken als Hij iets geeft; Job dankt Hem als Hij neemt, omdat hij weet dat God hier het goede uit zal doen voortkomen. We lezen van heiligen met harpen in hun handen, Openb. 14:2, een beeld van lofprijzing. We ontmoeten veel christenen die tranen in hun ogen hebben en wier mond vervuld is met klachten, maar er zijn er slechts weinig met harpen in hun handen die God prijzen in de verdrukking. Dankbaar zijn in verdrukking is een werk dat kenmerkend is voor een heilige. Iedere vogel kan zingen in de lente, maar sommige vogels zullen midden in de winter zingen. Bijna iedereen kan dankbaar zijn in voorspoed, maar alleen een waar kind van God kan dankbaar zijn in tegenspoed. Een oprecht christen zal God niet alleen bij zonsopgang, maar ook bij zonsondergang prijzen. We hebben alle reden om bij het ergste wat ons overkomt een danklied te zingen, omdat alle dingen ten goede werken. O, prijs God veel: we moeten Hem danken Die ons tot een Vriend is.
9. Als zelfs de slechtste dingen ten goede werken voor de kinderen Gods, wat zullen dan de beste dingen, *Christus en de hemel*, doen? Als er zoveel goed in het kruis ligt, wat ligt er dan in de kroon? Als er zulke kostelijke druiven groeien op Golgotha, hoe heerlijk moet het fruit dat in Kanaän groeit dan niet zijn? Als er

enige zoetheid is in de wateren van Mara, wat moet er dan een zoetheid zijn in de wijn in het paradijs. Als er honing is aan het einde van Gods roede, wat kan Zijn gouden scepter ons dan niet schenken? Als het brood der verdrukking zo goed smaakt, wat moet het manna dan wel niet zijn? Wat moet de hemelse spijs dan wel niet zijn? Als Gods slagen en klappen ten goede werken, wat voor uitwerking zal het dan hebben als Zijn aangezicht ons toelacht? Als er zoveel stof tot vreugde ligt in beproevingen en lijden, wat zal de heerlijkheid ons dan niet brengen? Als er zoveel goed uit kwaad voortkomt, hoe zal dan het goed zijn waar geen kwaad is? Als de zegeningen van Gods kastijding zo groot zijn, wat zullen de zegeningen waarmee Hij ons kroont dan niet zijn? Daarom vertroost elkander met deze woorden.

10. Bedenk hoe juist het is dat we alle dingen tot Gods heerlijkheid zouden doen strekken, als God alle dingen ten goede keert voor ons! "Doet het al ter ere Gods", 1 Kor. 10:31. De engelen verheerlijken God, zij zingen Gode lofzangen. Hoe zou de mens God dan moeten verheerlijken voor wie God veel meer heeft gedaan dan voor de engelen! Hij heeft ons meer eer gegeven dan hen door onze natuur te verenigen met de Godheid. Christus is voor ons gestorven en niet voor de engelen. De Heere heeft ons niet alleen gaven gegeven uit de gewone schat van Zijn weldaden, maar Hij heeft ons verrijkt met de zegeningen van het verbond, Hij heeft ons Zijn Geest gegeven. Hij beoogt ons welzijn, Hij doet alles ten goede werken voor ons. Vrije genade heeft de weg van ons heil uitgedacht. Als God het goede voor ons zoekt, zouden wij dan Zijn eer niet zoeken?

Vraag: Hoe kunnen we zeggen dat we God op gepaste wijze verheerlijken? Hij is geheel volmaakt en kan geen grotere heerlijkheid van ons ontvangen.

Antwoord: Het is waar dat we in de strikte zin van het woord God geen heerlijkheid kunnen geven, maar in een evangelische zin kunnen we dat wel. Als we doen wat in ons vermogen ligt om Gods Naam te verheffen in de wereld en anderen met veel ontzag voor God te vervullen, ziet de Heere dat als verheerlijking van Hem, zoals we zeggen dat iemand die kwaad doet spreken van de Naam van God, God onteert.

Vraagt u verder, hoe en op welke manier wij Gods eer kunnen bevorderen?

Ik antwoord: op drie manieren:

1. Als we Zijn heerlijkheid op het oog hebben, als we Hem tot de eerste maken in onze gedachten en als Hij ook ons voornaamste doel is. Zoals alle rivieren samenstromen in de zee en alle lijnen samenkomen in het centrum, zo eindigen al onze daden in God en komen ze daar samen.
2. We vergroten Gods heerlijkheid als we vruchtbaar zijn in de genade. "Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt", Joh. 15:8. Onvruchtbaarheid is tot oneer van God. We verheerlijken God als we zo schoon worden als een lelie, groeien als een ceder en zo vruchtbaar worden als een wijnstok.
3. We verheerlijken God als we God alleen de eer en de heerlijkheid van alles wat wij doen aan God geven. van alles wat we doen aan God geven. De koning van Zweden hield een uitnemende en ootmoedige toespraak; hij vreesde dat het volk de eer die God alleen waardig was aan hem zou geven en dat hij daardoor weggenomen zou worden voor zijn werk af was. Als de zijdworm haar bijzondere werk weeft, verbergt ze zich onder de zijde en is niet zichtbaar. Als we gedaan hebben wat we konden, moeten we onszelf wegcijferen en God al de eer geven. De apostel Paulus zei: " Ik heb overvloediger gearbeid dan zij allen" (1

Kor. 15:10). We zouden denken dat deze woorden doortrokken zijn van trots, maar de apostel neemt de kroon van zijn eigen hoofd en zet die op het hoofd van vrije genade: "Doch niet ik, maar de genade Gods die met mij is." Keizer Constantijn had de gewoonte om de Naam van Christus boven de deur te schrijven; zo zouden wij die Naam boven onze goede werken moeten schrijven. Laten we zo trachten om de Naam van God heerlijk en vermaard te maken. Als God ons goed zoekt, laten wij dan Zijn heerlijkheid zoeken. Als Hij alle dingen doet strekken tot onze stichting, laten wij dan alle dingen doen strekken tot Zijn verheerlijking. Tot zover van het eerste deel, over het voorrecht dat in onze tekst wordt genoemd.

Tweede Deel

7. Over de liefde tot God.

Ik ga nu verder met het **tweede algemene deel** van deze tekst: de mensen die delen in dit voorrecht. Zij hebben God lief. "Degenen die God liefhebben, werken alle dingen mede ten goede."

Verachters en haters van God hebben geen deel of aandeel in dit voorrecht. Het is het brood van de kinderen en het behoort alleen toe aan hen die God liefhebben. Omdat liefde het hart en de geest van de dienst van God is, zal ik hier uitgebreider over spreken. Laten we om dit verder te bespreken, op vijf dingen letten die betrekking hebben op de liefde tot God.

1. Het wezen van de liefde tot God.
2. De grond van de liefde tot God.
3. Verschillende manieren om lief te hebben.
4. De eigenschappen van de liefde.
5. De trappen in de liefde.

1. Het wezen van de liefde tot God.

Liefde komt voort uit de ziel of doet onze genegenheid ontbranden. Hierdoor gaat een christen God achterna jagen, als het grootste en heerlijkste goed. Liefde is voor de ziel wat gewichten zijn voor de klok: ze doet de ziel uitgaan naar God, ze is als de vleugels waarmee we naar de hemel opstijgen. Door de liefde kleven we God aan, zoals een naald naar een magneet togetrokken wordt.

2. De grond van de liefde tot God. De grond van Goddelijke liefde is kennis. Onbekend maakt onbemind. Opdat onze liefde tot God zal uitgaan, moeten we deze drie dingen in Hem kennen:

- a. Zijn volheid, Kol. 1:19. Er is een volheid van genade in Hem om ons te reinigen en een volheid van heerlijkheid om ons te kronen; een volheid niet alleen van genoegzaamheid, maar ook van overvloed. Hij is een zee zonder bodem en oevers.
- b. Zijn gewilligheid om te geven. God heeft een natuur die altijd barmhartigheid en genade wil betonen. Zijn lippen druppen van honigzeem. "Die wil, neme het water des levens om niet", Openb. 22:17. God eist niet dat we geld meebrengen, Hij vraagt slechts verlangen.
- c. Zijn gepastheid en het deel dat wij aan Hem hebben. We moeten weten dat deze volheid in God de onze is. "Deze God is onze God", Psalm 48:15. Dit is de grond van de liefde: Zijn Godheid en het deel dat wij in Hem hebben.

3. Verschillende manieren om lief te hebben.

Ik zal hier een onderverdeling maken in deze drie soorten:

- a. Er is liefde omdat wij zo'n hoge prijs op God stellen. Als we zoveel waardigheid in God zien, omdat Hij het meest verheven en het grootste Goed is, heeft God zo'n belangrijke plaats in ons leven dat we, als we Hem hebben, het niet erg vinden als we verder aan alles gebrek hebben. De sterren verbleken als de zon verschijnt. Alle schepselen verbleken in onze gedachten als de Zon der gerechtigheid in Zijn volle heerlijkheid schijnt. "Mijn Liefste is mij een bundelke mirre... en een tros van Cyprus", Hooglied 1:13.

- b. Een liefde van welgevallen. Zo beschrijft Aquinas de liefde, en noemt ze: *een welgevallen van een liefhebbende in de geliefde*; zoals een man behagen scheidt in de vriend die hij liefheeft. De ziel die God liefheeft, verheugt zich in Hem als in zijn schatten en vindt volkomen rust in Hem. Het hart is zo op God gericht dat het verder niets begeert. "Toon ons de Vader, en het is ons genoeg", Joh. 14:8.
- c. Een liefde van begunstiging, als men de zaak van God begunstigt en toegenegen is. Hij die vervuld is met liefde voor zijn vriend, wenst hem al het mogelijke geluk. Liefde tot God betekent dat we Zijn belang op het oog hebben. We wensen dat Zijn zaak het best behartigd wordt. Onze wens en bede is dat Zijn Naam geëerd wordt en dat Zijn Evangelie, dat de roede van Zijn kracht is, bloesems en vruchten zal dragen zoals de staf van Aäron.

4. *De eigenschappen van de liefde.* Onze liefde tot God behoort te zijn:

1. Volkomen, we moeten het Voorwerp van deze liefde met ons hele hart liefhebben. "Gij zult de Heere uw God liefhebben uit geheel uw hart", Markus 12:30. Volgens de oude wet mocht een hogepriester niet met een weduwe of met een hoer trouwen - niet met een weduwe, omdat zij hem niet haar eerste liefde kon schenken en niet met een hoer, omdat hij niet al haar liefde ontving. God wil het hele hart. "Hun hart is verdeeld", Hos. 10:2, Eng. vert. De echte moeder wilde niet dat het kind in stukken gedeeld werd en God wil niet dat het hart verdeeld is. God wil niet in ons hart wonen als Hij slechts één kamer in ons hart heeft en alle andere kamers aan de zonde zijn vergeven. De liefde moet volkomen zijn.
2. De liefde moet ook oprecht zijn. "De genade zij met al degenen, die onze Heere Jezus Christus liefhebben in oprechtheid", Ef. 6:24. Zuiverheid wijst ons op honing die volkomen zuiver is. Onze liefde voor God is oprecht, als ze zuiver is en zonder bijbedoeling: dit noemen de scholastici liefde uit vriendschap. We moeten, zoals Augustinus zegt, God liefhebben om Hemzelf, zoals we zoete wijn lekker vinden om de smaak. Gods schoonheid en liefde moeten onze liefde tot Hem doen uitgaan. Alexander, de koning van Macedonië, had twee vrienden, Hefestion en Craterus, van wie hij zei: "Hefestion bemint me omdat ik Alexander ben en Craterus bemint me omdat ik koning ben." De ene had zijn persoon lief, de andere zijn gaven. Velen hebben God lief omdat Hij hun koren en wijn geeft, maar niet vanwege de uitnemende eigenschappen van Zijn wezen. Lycurgus wilde hebben dat men de jonge dochters tot een huwelijk zou geven zonder bruidsschat, opdat ze zuiver uit liefde aangezocht en ten huwelijk genomen zouden worden. We moeten God liefhebben om wat Hij is en niet om wat Hij geeft. Echte liefde is niet geldbelust. U hoeft een moeder niet te betalen om haar kind lief te hebben. Een ziel die God hartelijk liefheeft, hoeft niet getrokken te worden met beloningen. Zij moet Hem wel liefhebben om de luister van de schoonheid die van Hem afstraalt.
3. De liefde moet vurig zijn. Het Hebreeuwse woord voor liefde duidt op de vurigheid van de genegenheid. Gods kinderen moeten serafim zijn, die branden van heilige liefde. Als onze liefde voor iemand onverschillig is, betekent dat niets anders dan dat wij hem helemaal niet liefhebben. De zon verspreidt zoveel warmte als mogelijk is. Onze liefde voor God moet zeer groot en vurig zijn, zoals jeneverkolen die zeer fel en hevig branden, Psalm 120:4. Onze liefde voor voorbijgaande dingen moet onverschillig zijn; we moeten ze liefhebben alsof we ze niet liefhebben, 1 Kor. 7:30. Maar onze liefde tot God moet fel branden. De bruid was krank van liefde voor Christus, Hooglied 2:5. We kunnen God nooit zo

liefhebben als Hij verdient. Zoals God ons niet straft naardat wij verdienen, Ezra 9:13, zo hebben wij Hem ook niet lief naar dat Hij verdient en waardig is.

4. Liefde tot God moet werkzaam zijn. Liefde is als vuur, het meest werkzame van alle natuurelementen, en wordt "de arbeid der liefde" genoemd, 1 Thess. 1:3. Liefde is geen ijdele genade; ze maakt dat het hart naar God gaat vragen en de voeten zich haasten in de wegen van Zijn geboden. "De liefde van Christus dringt", 2 Kor. 5:14. Het is niet genoeg als we liefde voorwenden. Ware liefde ligt niet alleen op de tong, maar straalt ook uit tot onze vingertoppen: het is de arbeid der liefde. De gedaanten die genoemd worden in Ezechiël 1:8 hadden vleugels, een beeld van een oprecht christen. Hij heeft niet alleen de vleugels van het geloof om te vliegen, maar hij heeft ook handen onder zijn vleugels: hij werkt door de liefde, hij gebruikt al zijn krachten voor Christus en al zijn krachten worden in Zijn dienst gebruikt.
5. Liefde is vrijgevig. Ze kan bewijzen van haar liefde schenken, 1 Kor. 13:4. Liefde is vriendelijk. Liefde spreekt niet alleen zachte dingen, maar heeft ook een vriendelijk hart. Davids hart brandde van liefde tot God en hij wilde God niet iets offeren wat hem niets kostte, 2 Sam. 24:24. Liefde wenst niet alleen het goede, ze doet ook het goede. Liefde die het hart wijder opent, beperkt nooit de hand. Wie Christus liefheeft, zal graag geven aan Zijn leden. Hij zal de blinden tot ogen en de lammen tot voeten zijn. De rug en de buik van de armen zullen de voren zijn waarin hij de gouden zaden van de vrijgevigheid zaait. Sommigen zeggen dat ze God liefhebben, maar hun liefde wordt belemmerd door een lamme hand: zij geven niets aan goede doelen. Het is waar dat het geloof betrekking heeft op onzichtbare dingen, maar God haat de liefde die onzichtbaar is. Liefde is als nieuwe wijn die ontlucht moet worden; ze komt naar buiten in goede werken. De apostel zegt ter ere van de Macedoniërs dat ze Gods arme kinderen niet alleen naar, maar ook boven hun vermogen gaven, 2 Kor. 8:3. Liefde is aan het hof geteeld en opgevoed. Ze is een edele genade, die vrijgevig is.
6. De liefde tot God is anders dan alle andere liefde. Wie God liefheeft, schenkt Hem zo'n liefde als hij aan niemand anders geeft. Zoals God Zijn kinderen liefheeft met een liefde die Hij niet aan de goddelozen schenkt - verkiezende, aannemende liefde - zo heeft een begenadigd hart God lief met een bijzondere, onderscheidende liefde, waarin niemand anders kan delen. "Ik heb ulieden toe bereid om u als een reine maagd aan één Man voor te stellen, namelijk aan Christus", 2 Kor. 11:2. Een vrouw die met een man is ondertrouwd, schenkt hem liefde die zij voor niemand anders voelt. Haar echtelijke liefde gaat naar niemand anders uit dan naar haar echtgenoot. Zo geeft een kind van God die aan Christus getrouwd is, Hem haar bijzondere liefde, een liefde die zij niemand anders kan schenken, namelijk een liefde die gepaard gaat met aanbidding. God ontvangt niet alleen de liefde, maar ook de ziel. "Mijn zuster, o bruid, gij zijt een besloten hof", Hooglied 4:12. Het hart van de gelovige is de hof van Christus. De bloem die erin groeit is liefde die gepaard gaat met de aanbidding van God en deze bloem is alleen bestemd voor Christus. De bruid bewaart de sleutel van de hof, opdat er niemand zal komen dan Christus alleen.
7. Liefde voor God houdt altijd stand. Ze is als het vuur van de maagden van de godin Vesta in Rome, ze dooft nooit. Echte liefde doet onze mond overvloeien en

sterft nooit. Zoals de liefde tot God oprecht is zonder te huichelen, zo blijft ze ook altijd zonder afvallig te worden. Liefde is als de pols van het lichaam, ze klopt altijd. Liefde is geen stroompje, maar een springvloed. Zoals de goddelozen hun zonden altijd liefhebben en schande, noch ziekte, noch vrees voor de hel hun zonden doen verlaten, zo kan niets een christen beletten om God lief te hebben. Niets kan de liefde overwinnen, geen enkele moeilijkheid of tegenstand. "De liefde is sterk als de dood", Hooglied 8:6. Het graf verslindt de sterkste lichamen; zo overwint de liefde de grootste moeilijkheden. "Vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblussen", Hooglied 8:7. Noch de zoete wateren van het genot, noch de bittere wateren van de vervolging! De liefde tot God blijft standvastig tot de dood. "Gij zijt in de liefde geworteld en gegrond", Ef. 3:17. Lichte dingen, zoals kaf en veren, worden al snel weggeblazen, maar een boom die geworteld is, verduurt de storm. Wie geworteld is in de liefde, blijft staande. Echte liefde eindigt nooit dan bij de dood.

5. *De trappen in de liefde.*

We moeten God meer liefhebben dan alle andere dingen. "Nevens U lust mij ook niets op de aarde", Psalm 73:25. God is het wezen van alle goede dingen, Zijn goedheid gaat al het andere te boven. De ziel die ziet dat God uitnemender is dan alle andere dingen en die Hem aanbidt omdat al deze voortreffelijke eigenschappen in Hem verenigd zijn, wordt met de hartelijkste liefde tot Hem getrokken. Bernardus heeft gezegd: "De mate van onze liefde tot God moet liefde zonder mate zijn." God Die de Bron van onze zaligheid is, moet onze grootste genegenheid ontvangen. Het schepsel mag de melk van onze liefde hebben, maar God moet de room krijgen. De liefde tot God moet alle andere dingen overstijgen, zoals olie op het water drijft.

- a. We moeten God meer liefhebben dan onze familie. Het moet zo zijn als toen Abraham Izak offerde. Izak was de zoon van zijn ouderdom, zonder twijfel hield hij heel veel van hem en was hij zeer aan hem gehecht. God zei hem echter: "Neem nu uw zoon, en offer hem", Gen. 22:2. Dit scheen niet alleen tegen zijn verstand, maar ook tegen zijn geloof in te druisen, want de Verlosser zou uit lak komen en waar zou de wereld een Middelaar vinden als hij werd afgesneden! Toch was Abrahams geloof zo krachtig en zijn liefde tot God zo vurig, dat hij het offermes wilde nemen om Izaks bloed te doen vloeien. Onze gezegende Zaligmaker spreekt over het haten van vader en moeder, Luk. 14:26. Christus wil niet dat wij doen wat tegen de natuur ingaat, maar als onze liefste betrekkingen ons in de weg staan en ons van Christus af willen houden, moeten wij ze vertreden of doen alsof wij hen niet kennen, Deut. 33:9. Hoewel enige druppels van onze liefde mogen afvloeien naar onze familieleden en vrienden, moet de volle stroom naar Christus vloeien. Familieleden mogen aan onze boezem liggen, maar Christus moet een plaats hebben in ons hart.
- b. We moeten God meer liefhebben dan onze goederen. Gij hebt "de roving uwer goederen met blijdschap aangenomen", Hebt. 10:34. Ze waren blij dat ze iets te verliezen hadden voor Christus. Als de wereld in de ene schaal gelegd zou worden en Christus in de andere, moet Hij het zwaarste wegen. En is het zo? Heeft God de hoogste plaats in onze gevoelens? Plutarchus heeft gezegd: "Als er in Rome een dictator aan het bewind kwam, werd al het andere gezag voor die tijd opgeheven." Zo is het ook als de liefde tot God de hoogste plaats krijgt in ons hart. Alle andere liefde wordt uitgebannen en als niets geacht in vergelijking met deze liefde.

8. Een scherpe bestraffing van hen die God niet liefhebben.

A. Dit kan dienen als een scherpe bestraffing van hen die geen enkele liefde voor God gevoelen in hun hart. Leven er nog zulke nutteloze schepselen? Wie God niet liefheeft, is een beest met het hoofd van een mens. O, ellendige mens! Onderhoudt God u iedere dag en hebt u Hem toch niet lief? Als iemand een vriend zou hebben die hem altijd van geld voorziet en hem alles gaf wat hij had, zou hij niet erger zijn dan een barbaar als hij die vriend niet achtte en eerde? Zo'n Vriend is God: Hij geeft u de adem, Hij zorgt ervoor dat u in uw levensonderhoud kunt voorzien en hebt u Hem niet lief? U zou uw koning liefhebben als hij uw leven redde en hebt u God niet lief? Die u het leven geeft? Wie kan onze liefde beter gaande maken dan de gezegende God? Hij die niet verleid wordt door schoonheid, is blind; hij die niet getrokken wordt door de koorden van de liefde, is dwaas. Het is een teken van de dood als het lichaam koud is en er geen warmte waar te nemen is. De mens in wiens ziel het vuur van de liefde niet brandt, is dood. Hoe kan hij die geen liefde tot God openbaart, liefde van God verwachten? Zal God ooit een adder aan Zijn hart drukken die het vergif van de boosheid en de vijandschap uitspuwt?

B. Deze bestraffing is een scherpe aanval op godloochenaars de ongelovigen van deze tijd, die zover zijn afgeraakt van de liefde tot God, dat ze alles doen om hun haat jegens Hem te tonen. "Hun zonden spreken zij vrijuit, gelijk Sodom", Jes. 3:9. "Zij zetten hun mond tegen de hemel", Psalm 73:9 in trots en godslastering en trotseren God openlijk. Dit zijn monsters in de natuur, duivelen in mensengedaante. Laten ze hun loodsvonnissen lezen: "Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking; Maranatha!", 1 Kor. 16:22. Dat wil zeggen: hij zij vervloekt door God totdat Christus ten oordeel komt. Laat hem een erfgenaam van de vloek zijn terwijl hij leeft en laat het hartverscheurende oordeel "gaat weg, gij vervloekten" op de vreselijke dag des Heeren tegen hem uitgesproken worden.

9. De beproeving van de liefde tot God.

Laten we onszelf eerlijk onderzoeken om te zien of we behoren tot het getal van hen die God liefhebben. Omdat liefde het best blijkt uit de vruchten, zal ik u veertien tekenen of vruchten voorleggen aan de hand waarvan u dit kunt bepalen. Het is van belang voor ons dat we nauwgezet onderzoeken of een van deze vruchten in onze hof groeit.

1. *De eerste vrucht van de liefde is dat wij gedurig aan God denken.*

De gedachten van iemand die verliefd is, zijn vaak bij degene die hij liefheeft. Wie God liefheeft, raakt in vervoering en is bovenmate verheugd als hij denkt aan God. "Word ik wakker, zo ben ik nog bij U", Psalm 139:18. De gedachten zijn als reizigers in de geest. Davids gedachten gingen altijd uit naar de hemel: ik ben nog bij U. God is onze schat en waar onze schat is, daar zal ook ons hart zijn. Hieraan mogen we onze liefde tot God toetsen. Waar zijn onze gedachten het meest op gericht? Kunnen we zeggen dat we vervuld zijn met vreugde als we aan God denken? Hebben onze gedachten vleugels? Stijgen ze op naar boven? Denken we over Christus en de heerlijkheid? O, hoe weinig hebben zij God lief, die bijna nooit aan Hem denken! "God heeft geen plaats in zijn gedachten", Psalm 10:4, Eng. vert. Een zondaar bant

God uit zijn gedachten. Hij denkt nooit aan God dan met schrik, zoals de gevangene aan de rechter denkt.

2. De volgende vrucht van liefde is de begeerte haargemeenschap.

Liefde verlangt naar een vertrouwelijke gemeenschap en omgang. "Mijn hart en mijn vlees roepen uit tot de levende God", Psalm 84:3. Als koning David verdreven is van het huis Gods waar de tabernakel, het zichtbare teken van Zijn aanwezigheid, is, hijgt hij naar God en schreeuwt hij, met een heilig verlangen beziel, naar de levende God. Minnaars spreken graag met elkaar. Als we God liefhebben, schatten we Zijn inzettingen op hoge waarde, omdat we daarin God ontmoeten. Hij spreekt tot ons in Zijn Woord, wij spreken tot Hem in het gebed. Laten we hieraan onze liefde tot God toetsen. Begeren we een vertrouwelijke omgang met God? Minnaars kunnen niet lang zonder elkaar. Zij die God liefhebben, kennen een heilige genegenheid, zij kunnen niet zonder Hem. Zij kunnen alles missen, maar het gemis van Gods aanwezigheid kunnen zij niet verdragen. Ze kunnen gezondheid en vrienden missen, ze kunnen gelukkig zijn zonder een volle tafel, maar ze kunnen niet gelukkig zijn zonder God. "Verberg Uw aangezicht niet van mij; want ik zou gelijk worden degenen, die in de kuil dalen", Psalm 143:7. Minnaars kunnen soms hun flauwte hebben. David was bijna bezweken en gestorven, toen hij God niet kon aanschouwen. Zij die God liefhebben, kunnen niet tevreden zijn met de inzettingen tenzij ze God erin vinden. Dat zou hetzelfde zijn als wanneer we aan het glas likten maar niet aan de honing proeven.

Wat zullen we zeggen tegen hen die hun hele leven zonder God kunnen? Ze denken dat ze het zonder God kunnen stellen; ze klagen dat ze gezondheid missen en dat het niet goed gaat met de handel, maar ze klagen niet over het gemis van God! Goddeloze mensen kennen God niet en hoe kunnen ze Hem liefhebben Die ze niet kennen? Nee, het is zelfs nog erger: ze willen God niet leren kennen. "Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust", Job 21:14. Zondaren mijden de gelegenheid om God te leren kennen, ze achten Zijn aanwezigheid een last. Zijn dit liefhebbers van God? Heeft die vrouw haar man lief, die het niet kan verdragen om in zijn aanwezigheid te zijn?

3. Een andere vrucht is droefheid.

Waar liefde is tot God, vinden we ook een droefheid over de zonden waarmee we God hebben gekrenkt. Een kind dat zijn vader liefheeft, moet wel huilen als het hem boos heeft gemaakt. Het hart dat brandt van liefde, smelt weg in tranen.

'O, dat ik de liefde van zo'n dierbare Zaligmaker zou verachten! Heeft mijn Heere niet genoeg geleden aan het kruis, dat ik Hem nog meer zou laten lijden? Zal ik Hem meer gal en edik te drinken geven? Hoe trouweloos en onoprecht ben ik geweest! Hoe heb ik Zijn Geest bedroefd, Zijn koninklijke geboden vertreden en Zijn bloed veracht! Dit vervult ons opnieuw met de droefheid naar God en doet het hart opnieuw wenen.'

"Naar buiten gaande, weende hij bitterlijk", Matth. 26:75. Toen Petrus eraan dacht hoe hartelijk Christus hem liefhad, hoe hij meegenomen was op de berg der verheerlijking waar Christus hem de heerlijkheid van de hemel in een visioen had getoond en toen hij overdacht dat hij Christus had verloochend nadat hij zo'n bijzondere liefde van Hem had ontvangen, brak zijn hart van verdriet: hij ging naar buiten en weende bitterlijk.

Laten we hieraan onze liefde voor God toetsen. Storten we tranen vanwege de droefheid naar God? Zijn we bedroefd omdat we God gekrenkt hebben, Zijn genade veracht hebben en onze talenten niet vermeerderd hebben? Hoe ver zijn zij die

dagelijks zondigen van de liefde tot God verwijderd, terwijl hun geweten hen nooit aanklaagt? Hun zonden zijn als een zee en ze storten nog geen traan van droefheid. Ze zijn zo weinig verontrust dat ze zich zelfs verheugen over hun zonden. "Wanneer gij kwaad doet, dan springt gij op van vreugde", Jer. 11:15. O ellendige mensen! 'Bloedde Christus vanwege de zonde en lacht u erom? Deze zijn ver van de liefde van God. Heeft hij die zijn vriend beledigt, hem lief?

4. Een andere vrucht van liefde is grote moed.

Liefde is dapper, ze maakt iemand van laf moedig. Liefde maakt dat iemand op de grootste moeilijkheden en gevaren af durft te gaan. De vreesachtige hen zal op een hond of een slang afvliegen om haar jongen te verdedigen. Liefde vervult een christen met een geest van moed en standvastigheid. Wie God liefheeft, zal voor Zijn zaak opkomen en een voorspraak zijn voor Hem. "Want wij kunnen niet laten te spreken hetgeen wij gezien en gehoord hebben", Hand. 4:20. Wie bang is om voor Christus uit te komen, heeft Hem slechts weinig lief. Nicodemus kwam 's nachts heimelijk tot Christus, Joh. 3:2. Hij was bang dat hij overdag met Hem gezien zou worden. Liefde verdrijft de vrees. Zoals de zon mist en nevel verdrijft, zo verdrijft de liefde tot God voor een groot deel de slaafse vrees. Heeft hij God lief die aanhoort dat de gezegende woorden van Zijn waarheid worden weersproken en toch zwijgt? Wie zijn vriend liefheeft, zal voor hem opkomen en hem rechtvaardigen als hij wordt bestraft. Zal Christus voor ons tussentreden in de hemel en zouden wij bang zijn om Zijn zaak op de aarde te verdedigen? Liefde bemoedigt een christen: ze doet zijn hart van ijver branden en schraagt het met moed.

5. De vijfde vrucht van liefde is dat ze ons teergevoelig maakt.

Als we God liefhebben, doet ons hart pijn vanwege de smaad waarmee goddelozen God beladen. Als er enige liefde tot God in ons hart ligt; zal het ons ter harte gaan als we zien dat niet alleen de dijken van de dienst van God, maar ook die van de zedelijke wet breken en dat er een vloed van goddeloosheid binnenstroomt, dat Gods dag wordt ontheiligd, Zijn eden worden geschonden en Zijn Naam wordt onteerd. Lots rechtvaardige ziel was vermoeid van "de ontuchtige wandel der gruwelijke mensen", 2 Petrus 2:7. De zonden van Sodom waren als vele speren die zijn ziel doorstaken. Hoe weinig hebben zij die het onteren van God niet ter harte gaat, Hem lief. Iemand die stomdronken is, vindt het niet erg en wordt er niet door geraakt als een ander door zijn toedoen dood bloedt. Zo worden velen die dronken zijn van de wijn van de voorspoed, er niet door geraakt als de eer van God wordt gekrenkt en Zijn waarheid geweld wordt aangedaan. Als de mensen God liefhadden, zouden ze bedroefd zijn wanneer ze zagen dat Zijn heerlijkheid werd gekrenkt en de dienst van God tot een martelaar werd gemaakt.

6. De zesde vrucht van de liefde is het haten van de zonde.

Vuur reinigt metaal van metaalschuim. Het vuur van de liefde reinigt van de zonde. "Efraïm zal zeggen: Wat heb ik meer met de afgoden te doen?" Hos. 14:9, Eng. vert. Wie God liefheeft, wil niets met de zonde te doen hebben, hij wil er alleen tegen strijden. De zonde krenkt God niet alleen in Zijn eer, maar ook in Zijn Wezen. Heeft hij die een landverrader onderdak geeft, zijn vorst lief? Is hij die liefheeft wat God haat, een vriend van God? Liefde tot God en liefde tot de zonde kunnen niet samengaan. Onze genegenheid kan niet op één moment naar twee tegengestelde dingen uitgaan. Iemand kan niet zijn gezondheid liefhebben en ook van gif houden. Zo kan iemand niet God liefhebben en ook van de zonde houden. Wie een verborgen

zonde in zijn hart toelaat, is net zo ver van de liefde van God als de hemel van de aarde verwijderd is.

7. Een andere vrucht van de liefde is kruisiging.

Wie God liefheeft, is dood voor de wereld. Ik ben der wereld gekruisigd, Gal. 6:14. Ik ben dood voor de eer en het genot van de wereld. Wie God liefheeft, koestert niet zoveel liefde voor iets anders. Liefde tot God gaat niet samen met vurige liefde voor de wereld. "Zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem", 1 Joh. 2:15. Zoals de staf van Mozes alle Egyptische staven verslond, zo laat de liefde tot God geen andere liefde in ons hart over. Als iemand op de zon kon leven, wat een kleine stip zou de hele aarde dan lijken. Zo is het ook als het hart van een mens wordt opgetrokken boven deze wereld in het aanbidden en liefhebben van God. Hoe klein en nietig zijn alle dingen hier beneden dan! Ze zijn als niets in zijn oog. Het was een teken van de liefde van de eerste christenen tot God dat hun goederen hen niet na aan het hart lagen. Maar zij legden hun geld "aan de voeten der apostelen", Hand. 4:34. Toets uw liefde tot God hieraan. Wat zullen we denken van hen die nooit genoeg hebben van de wereld? Zij zijn bevangen met hebzucht, ze hebben een onverzadigbare dorst naar rijkdom. Zij hijgen naar het stof der aarde, Amos 2:7. "Zeg nooit dat u Christus liefhebt", zei Ignatius, "als u de wereld verkiest boven de Parel van grote waarde." Zijn er niet velen die hun goud verkiezen boven God? Als ze een dor land hebben, geven ze niets om het water des levens. Ze zullen Christus en een goed geweten verkopen voor geld. Zal God ooit de hemel geven aan hen die Hem niet de eer geven die Hem toekomt, zodat ze zelfs het schitterende stof waarden boven Zijn heerlijke Persoon? Wat is er op de aarde te vinden dat we er zo ons hart op zouden zetten? De duivel doet ons er slechts door een vergrootglas naar kijken. De wereld heeft van zichzelf geen echte waarde, alles is slechts schone schijn. De wereld heeft twee borsten. De ene borst is droog, het is de ijdelheid. Uit de andere borst vloeit bloed, het is de kwelling.

8. De volgende vrucht van de liefde is vrees.

Bij hen die God vrezen, omhelzen en kussen liefde en vrees elkaar. Er is een dubbele vreze die ontspringt uit de liefde.

- a. Een vrees om te ergeren. Een vrouw heeft haar man lief en daarom zal ze liever zichzelf verloochenen dan hem ergeren. Hoe meer we God liefhebben, hoe meer we bevreesd zijn om Zijn Geest te bedroeven. "Hoe zou ik dan dit een zo groot kwaad doen en zondigen tegen God?", Gen. 39:9. Toen Eudoxia, de keizerin, Chrysostomus dreigde dat ze hem zou verbannen, zei hij: "Zeg haar dat ik niets vrees dan de zonde." Het is een zalige liefde die een christen doet branden van ijver en huiveren van vrees, die maakt dat hij wankelt en beeft en God niet uit vrije wil durft te krenken.
- b. Een vrees vermengd met jaloezie. Eli's hart was "sidderende vanwege de ark", 1 Sam. 4:13. Er staat niet dat zijn hart sidderde vanwege Hofni en Pinehas, zijn twee zonen, maar zijn hart sidderde vanwege de ark, omdat de ark was genomen en de heerlijkheid was geweken. Wie God liefheeft, is heel bevreesd dat het slecht zal gaan met de kerk. Hij is bang dat de onreinheid, dit is de plaag van de melaatsheid zal toenemen, dat het pausdom meer invloed krijgt en dat God van Zijn volk zal wijken. De aanwezigheid van God in Zijn inzettingen vormt de schoonheid en de kracht van een natie. Zolang God bij Zijn kinderen verkeert, zijn ze veilig, maar de ziel die brandt van liefde tot God, is bang dat de zichtbare tekenen van Gods aanwezigheid weggenomen zullen worden.

Laten we onze liefde tot God toetsen aan deze toetssteen. Velen zijn bang dat er een eind zal komen aan de vrede en dat de handel zal instorten, maar ze zijn niet bang dat God en Zijn Evangelie zullen wijken. Hebben zij God lief? Wie God liefheeft, vreest het verlies van geestelijke zegeningen meer dan het verlies van tijdelijke zegeningen. Als de Zon der gerechtigheid niet meer aan de horizon staat, wat kan er dan anders volgen dan duisternis? Welke troost kan een orgel of een gezang geven als het Evangelie is geweken? Is dat niet als het geluid van een trompet of een salvo bij een begrafenis?

9. *Als we God liefhebben, beminnen we wat God bemint.*

1. We hebben Gods Woord lief. David achtte het Woord vanwege haar zoetheid meer dan honing, Psalm 119:103 en vanwege haar waarde meer dan goud, Psalm 119:72. De teksten van de Schrift bevatten meer rijkdom en kostbaarheden dan goud- en zilvermijnen. We hebben reden om het Woord lief te hebben, het is de ster die ons naar de hemel wijst, het is de akker waarin de Parel verborgen ligt. De man die het Woord niet liefheeft, maar denkt dat het te streng is en wel een gedeelte uit de Bijbel zou willen scheuren, zoals een echtbreker deed met het zevende gebod, heeft niet het kleinste sprankje liefde in zijn hart.
2. We hebben Gods dag lief. We houden Gods dag niet alleen in ere, maar we hebben haar lief. "Indien gij de sabbat noemt een verlustiging", Jes. 58:13. Door het houden van Gods dag krijgt de dienst van God uiterlijk gestalte onder ons; deze dag moet geheiligd worden als een glorierijke dag voor de Heere. Het huis Gods is het paleis van de grote Koning; op Zijn dag vertoont God Zich door de traliën. Als we God liefhebben, achten we Zijn dag meer dan alle andere dagen. De hele week zou vol duisternis zijn als deze dag er niet was; voor deze dag valt er dubbel zoveel manna. Als ooit de poort van de hemel openstaat, dan is dat nu en daalt God neer in een verkwikkende regen. Op deze gezegende dag gaat de Zon der gerechtigheid op in de ziel. Op wat een hoge waarde schat een begenadigde ziel de dag die door God is ingesteld om Hem te behagen!
3. We hebben Gods geboden lief. Een begenadigde ziel verheugt zich over de wet, omdat ze zijn zondige uitpattingen intoomt. Het hart zou geneigd zijn om zich uit te leven in de zonde, als de wet van God het niet enigszins met zalige vrucht beteugelde. Wie God liefheeft, heeft Zijn wet lief, de wet van berouw, de wet van zelfverloochening. Velen zeggen dat ze God liefhebben, maar ze haten Zijn wetten. "Laat ons Hun banden verscheuren en Hun touwen van ons werpen", Psalm 2:3. Gods geboden worden vergeleken met touwen, zij binden de mensen tot goed gedrag, maar de goddelozen denken dat deze touwen te strak zitten. Daarom zeggen ze: "Laten we ze verbreken." Ze doen alsof ze Christus liefhebben als hun Zaligmaker, maar ze haten Hem als Koning. Christus vertelt ons over Zijn juk, Matth. 11:29. Zondaren willen dat Christus een kroon op hun hoofd zet, maar ze willen geen juk op hun nek. Iemand die zonder wetten zou regeren, zou een vreemde koning zijn.
4. We hebben Gods schilderij lief, we beminnen Zijn beeld dat Zijn kinderen vertonen. "Een iegelijk die liefheeft Degene Die geboren heeft, die heeft ook lief degene die uit Hem geboren is", 1 Joh. 5:1. Het is mogelijk om een kind van God lief te hebben en hem toch niet lief te hebben als een kind van God. We kunnen hem liefhebben om een andere reden, omdat hij verstandig is, of minzaam, of vrijgevig. Een dier heeft een mens lief, maar niet omdat hij mens is: hij voedt hem en geeft hem zijn voer. Als we echter een kind van God liefhebben, omdat het een kind van God is, is dit een teken van de liefde tot God. Als we een heilige

liefhebben vanwege zijn heiligheid, omdat we iets van God in hem zien, hebben we hem lief in deze vier gevallen.

- a. We hebben een heilige lief, ook als hij arm is. Een man die het goud liefheeft, wil een goudstuk ook graag hebben als het in lompen is gehuld. Zo is het ook als we een heilige zien in lompen: we hebben hem lief, omdat we iets van Christus in hem zien.
- b. We hebben een heilige lief, hoewel het veel persoonlijke gebreken heeft. Hier is niets volmaakt. Sommigen ontsteken snel in toorn, anderen zijn wispelturig, weer anderen koesteren te veel liefde voor de wereld. Een heilige in dit leven is als goud in het erts: hij is bedekt met al het schuim van zijn gebreken, maar toch hebben we hem lief vanwege de genade die in hem verheerlijkt is. Een heilige is als een mooi gezicht met een litteken: we beminnen het schone gezicht van de heiligheid, hoewel het ontsierd wordt door een litteken. De mooiste smaragd heeft haar gebreken, de helderste sterren verbleken wel eens en Gods meest geoefende kinderen hebben hun zwakheden. Kunt u een ander niet liefhebben vanwege zijn gebreken? Hoe kunt u dan wensen dat God u lief zou hebben?
- c. We hebben de heiligen lief, hoewel ze in sommige minder belangrijke zaken van ons verschillen. Misschien heeft een andere christen niet zoveel licht dan u en doet dat hem in sommige opzichten dwalen. Zult u hem meteen geen heilige meer noemen, omdat hij niet zoveel licht heeft als u? Waar men elkaar vindt in hoofdzaken, moet men elkaar ook vinden in genegenheid.
- d. We hebben de heiligen lief, hoewel ze vervolgd worden. We houden van edelmetaal, hoewel het in de oven wordt gelegd. De apostel Paulus droeg de tekenen van de Heere Jezus Christus op zijn lichaam, Gal. 6:17. Net als de littekenen die de soldaten toebachten, waren deze tekenen hem tot eer. We moeten een heilige in de ketenen even liefhebben als een heilige dat in scharlaken stoffen is gekleed. Als we Christus liefhebben, hebben we Zijn vervolgte leden lief.

Als het liefde tot God is, wanneer we Zijn beeld, dat schittert in de heiligen, liefhebben, hoe weinig liefhebbers van God worden er dan gevonden! Hebben zij God lief die haat koesteren tegen hen die God beminnen? Hebben zij de Persoon van Christus lief, die zich op Zijn volk willen wreken? Hoe kunnen we zeggen dat een vrouw die het portret van haar man verscheurt, hem liefheeft? Zonder twijfel zijn Judas en Julianus de Afvallige nog niet dood, hun geest leeft nog in deze wereld. Wie zijn er schuldig dan de onschuldigen! Als de duivel rechter zou zijn, dan zou de heiligheid de grootste misdaad zijn. Goddelozen schijnen grote achting te hebben voor gestorven kinderen van God; zij verklaren gestorven kinderen van God heilig, maar vervolgen Zijn levende kinderen. Tevergeefs springen mensen in de bres voor de belijdenis en zeggen dat ze in God geloven, terwijl ze een afkeer hebben van een van de artikelen des geloofs, namelijk de gemeenschap der heiligen. Zonder twijfel is er geen duidelijker teken dat iemand rijp is voor de hel dan dit: hij mist de genade niet alleen, maar hij haat haar ook.

10. *Een ander zalig teken van de liefde is dat we goede gedachten van God hebben.*

Wie zijn vriend liefheeft, vat wat hij doet op de beste manier op. De liefde "denkt geen kwaad", 1 Kor. 13:5. Kwaadwilligheid legt alles op de slechtste manier uit. Liefde legt alles op de beste manier uit. Zij is een voortreffelijke uitlegger van Gods voorzienigheid, ze denkt geen kwaad. Wie God liefheeft, heeft goede gedachten van God, hoewel Hij bezoekt met grote plagen, verdraagt de ziel dit alles zonder zich te ergeren. Dit is de taal van een begenadigde geest: "Mijn God ziet wat een hard hart ik

heb, daarom drijft Hij er de ene na de andere wig van de verdrukking in om mijn hart te breken. Hij weet heel goed hoezeer mijn lichaam door kwalen is aangetast en hoe ernstig ziek ik ben. Daarom laat Hij mij lijden tot bloedens toe om mijn leven te redden. Deze zware beproeving dient echter om een verdorven lust te doden en mij te oefenen in genade. Hoe goed is God dat Hij mij niet aan mijzelf overlaat in mijn zonden, maar mijn lichaam slaat om mijn ziel te redden!" Zo legt hij die God liefheeft, alles goed uit. Liefde legt een heerlijke luister over al Gods daden. U die geneigd bent te murmureren tegen God alsof Hij u kwaad had gedaan, zeg dit bij uzelf: "Als ik God meer liefhad, zou ik betere gedachten van God hebben." Het is de satan die maakt dat we goede gedachten over onszelf hebben en kwade gedachten over God. De liefde vat alles op de beste manier op: ze denkt geen kwaad.

11. *Een andere vrucht van de liefde is gehoorzaamheid.*

"Die Mijn geboden heeft en dezelve bewaart, die is het die Mij liefheeft", Joh. 14:21. Het is ijdel om te zeggen dat we de persoon van Christus liefhebben, als we Zijn geboden verachten. Heeft dat kind zijn vader lief dat weigert hem te gehoorzamen? Als we God liefhebben, zullen we Hem gehoorzamen in de dingen die tegen vlees en bloed ingaan. 1. In moeilijke dingen. 2. In gevaarlijke dingen.

- a. In moeilijke dingen. Er zijn sommige zonden die ons niet alleen zo na zijn als onze kleding, maar ook zo dierbaar als ons oog. Als we God liefhebben, zullen we ons hertegen verzetten, zowel in ons voornemen als metterdaad. We moeten ook onze vijanden vergeven. God beveelt ons om te vergeven. Vergeeft elkander, Ef. 4:32. Dit is moeilijk; het is tegen de stroom in zwemmen. We zijn geneigd om vriendelijke daden te vergeten en beledigingen te onthouden, maar als we God liefhebben, zullen we voorbijgaan aan ergernissen. Als we ernstig overdenken hoe vaak God ons heeft vergeven, hoe vaak Hij het verdragen heeft als wij Hem beledigden of tartten, dan doet dit ons Zijn voorbeeld navolgen en een belediging liever begraven dan haar vergelden.
- b. In gevaarlijke dingen. Als God ons roept om voor Hem te lijden, zullen we gehoorzamen. Liefde deed Christus voor ons lijden, liefde was de keten die Hem aan het kruis hechtte. Zo zullen wij ook voor God willen lijden als we Hem liefhebben. Liefde heeft een vreemde eigenschap: het is een genade die het minst verdraagt en toch is het de genade die het meest verdraagt. In zekere zin is het een genade die het minst verdraagt, want ze zal niet toestaan dat de zonde in de ziel huist zonder er berouw over te hebben, ze zal niet toestaan dat God wordt beledigd en onteerd. In die zin is het de genade die het minst verdraagt. Toch is het ook de genade die het meest verdraagt: ze zal bestraffingen, banden en gevangenschap verdragen om Christus' wil. "Ik ben bereid niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven, voor de Naam van de Heere Jezus", Hand. 21:13. Het is waar dat niet iedere christen een martelaar is, maar hij draagt de geest van het martelaarschap in zich. Hij zegt met Paulus: "Ik ben bereid gebonden te worden." In zijn gemoed is hij bereid om te lijden, als God hem daartoe roept. Liefde zal mensen boven hun eigen krachten uittillen. Tertullianus merkte op hoeveel de heidenen leden uit liefde voor hun land. Als de natuur zover kan komen, moet genade daar wel bovenuit stijgen. Als liefde voor hun land mensen ertoe zal brengen om te lijden, zou dat des te meer moeten gelden van de liefde tot Christus. De liefde "verdraagt alle dingen", 1 Kor. 13:7. Basilius spreekt over een maagd die veroordeeld werd tot de vuurdood. Toen men haar het leven en goederen beloofde als ze voor de afgod zou knielen, antwoordde ze: "Vaarwel, leven en geld, kom Christus." De woorden van Ignatius waren indrukwekkend en vol heilige ijver:

"Laat me maar vermalen worden door de tanden van de wilde beesten, als ik Gods zuivere tarwe mag zijn." Hoe droeg de liefde voor God de heiligen van de vroege kerk uit boven de liefde voor het leven en de vrees voor de dood! Stefanus werd gestenigd, Lukas opgehangen aan een olijfboom en Petrus te Jeruzalem gekruisigd met zijn hoofd naar beneden. Deze helden van God wilden liever zelf lijden dan de Naam van God door hun lafheid te schande te maken. Hoe waardeerde Paulus de ketenen die hij droeg voor Christus! "Hij roemde erin, zoals een vrouw die trots is op haar juwelen", zegt Chrysostomus. En de heilige Ignatius droeg zijn boeien als een armband van diamanten. "De aangeboden verlossing niet aannemende", Hebr. 11:35. Zij weigerden de gevangenis te verlaten op grond van zondige voorwaarden, zij verkozen hun onschuld boven hun vrijheid.

Laten we hieraan onze liefde voor God toetsen. Hebben we de moed om de marteldood in de ogen te zien? Velen zeggen dat ze God liefhebben, maar hoe komt dit openbaar? Ze willen zich het kleinste genoeg niet ontzeggen of het kleinste kruis niet op zich nemen om Christus' wil. Als Jezus Christus tot ons had gezegd: "Ik heb u zeer lief, u bent Mij dierbaar, maar Ik kan niet lijden, Ik kan Mijn leven niet voor u afleggen", dan zouden we heel erg getwijfeld hebben aan Zijn liefde. Mag Christus dan niet aan ons twijfelen, als we doen alsof we Hem liefhebben en toch niets voor Hem willen verdragen? Die God oprechte liefde toedraagt, zullen hun belofte bij hun doop gedaan, onderhouden en tot de dood onder Zijn banier strijden en zo Christus' kroon in hun as doen bloeien.

12. Wie God liefheeft, zal proberen om Hem heerlijk te doen schijnen in de ogen van anderen.

Zij die een ander liefhebben, zullen de beminnelijkheid van degene die zij liefhebben, prijzen en verkondigen. Als we God liefhebben, zullen we overal spreken over Zijn deugden, opdat anderen Hem meer zullen prijzen en eren en we hen ertoe zouden bewegen om Hem lief te hebben. Liefde kan niet zwijgen; we zullen zijn als vele trompetten die uitjubelen dat Gods genade om niet gegeven wordt, dat Gods liefde alles te boven gaat en dat Zijn Koninkrijk heerlijk is. Liefde is als vuur: waar de liefde in het hart brandt, zal ze zich bij de lippen een weg naar buiten banen. Ze is sierlijk in het verkondigen van Gods lof: liefde moet zich uiten.

13. Een andere vrucht van de liefde is het verlangen naar de verschijning van Christus.

"Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, en niet alleen mij, maar ook allen die Zijn verschijning liefgehad hebben", 2 Tim. 4:8. Liefde begeert vereniging. Aristoteles noemt de reden hiervoor: het is omdat vreugde drijft op vereniging. Als onze vereniging met Christus volmaakt zal zijn in heerlijkheid, zal onze vreugde volkomen zijn. Wie Christus liefheeft, heeft Zijn verschijning lief. Christus' verschijning zal voor Zijn kinderen een blijde verschijning zijn. Als Hij nu verschijnt is dat erg troostrijk, omdat Hij voor ons tussentreedt als Voorspraak, Hebt. 9:24. Maar de andere verschijning zal oneindig veel troostrijker zijn, want Hij zal dan verschijnen als onze Man. Op die dag zal Hij ons twee juwelen geven: Zijn liefde, een liefde zo groot en wonderlijk, dat we haar beter kunnen ervaren dan onder woorden kunnen brengen. Zijn beeld. "Als Hij zal geopenbaard zijn, zullen wij Hem gelijk wezen", 1 Joh. 3:2. Deze twee zaken, de liefde en het beeld van God, zullen de ziel vervullen met zeer grote vreugde. Het is dan ook niet wonderlijk dat wie Christus liefheeft, verlangt naar Zijn verschijning. "De Geest en de bruid zeggen: Kom!, Ja, kom, Heere Jezus!", Openb. 22:17, 20. Laten we hieraan onze liefde voor Christus toetsen. Een

goddeloze die veroordeeld wordt door zijn geweten, is bang voor de verschijning van Christus en wenst dat Hij nooit komt, maar zij die Christus liefhebben, denken met vreugde aan Zijn komst op de wolken. Dan zullen zij bevrijd worden van al hun zonden en vrees, dan zullen ze vrijgesproken worden voor de mensen en de engelen en zullen ze voor eeuwig overgezet worden in het paradijs Gods.

14. *Liefde zal ons doen bukken om de meest verachte en geringe taken te verrichten.*

Liefde is een genade die ootmoedig maakt. Ze gaat niet met veel vertoon over straat, maar zal kruipen op handen en voeten; ze zal bukken en zich onderwerpen aan alles wat Christus dienstbaar kan zijn. We zien dit bij Jozef van Arimathea en Nicodemus, die beiden mannen van naam waren. Toch neemt de ene het lichaam van Christus met zijn eigen handen van het kruis en balsemt de ander het met specerijen. Het lijkt heel wat voor mensen met hun positie om deze dienst te verrichten, maar de liefde bracht hen ertoe om het te doen. Als we God liefhebben, zullen we geen enkel werk waarmee we de leden van Christus kunnen dienen, beneden onze waardigheid achten. Liefde schrikt niet gauw ergens voor terug: ze bezoekt de zieken, helpt de armen en wast de wonden van Gods kinderen. Een moeder die haar kind liefheeft, deinst niet snel ergens voor terug en is niet kieskeurig; ze zal die dingen doen voor haar kind waar anderen hun neus voor ophalen. Wie Christus liefheeft, zal zichzelf vernederen om Christus en Zijn leden de meest verachte liefdediensten te bewijzen.

Dit zijn de vruchten van de liefde tot God. Zalig zijn zij die merken dat deze vruchten, die hun natuur zo vreemd zijn, in hun ziel groeien.

10. Drieërlei vermaning om God lief te hebben

1. Een oproep

Eerst moet ik allen die de naam *christen* dragen, er ernstig toe te vermanen om God lief te hebben. "Hebt de HEERE lief, gij, al Zijn gunstgenoten", Psalm 31:24. Er zijn maar weinig mensen die God liefhebben: velen geven Hem huichelachtige kussen, maar weinigen hebben Hem lief. Het is niet zo makkelijk om God lief te hebben als de meeste mensen denken. Liefde is één van de natuurlijke hartstochten, maar genade is niet eigen aan de natuur. De mensen zijn van nature haters van God, Rom. 1:30. De goddelozen zouden wel voor God weg willen vluchten; ze willen niet onder Zijn geboden leven en ook niet binnen het bereik van Zijn macht. Zij vrezen God, maar hebben Hem niet lief. Inzettingen en oordelen alleen kunnen geen liefde uitstorten in de ziel, dat kan alleen de almachtige en onweerstaanbare kracht van de Geest van God. Omdat dit zo'n moeilijk werk is, moeten wij des te ernstiger bidden en strijden om deze hemelse genade van de liefde te verkrijgen.

Om onze begeerte daarnaar op te wekken en gaande te maken, zal ik 20 redenen noemen om God lief te hebben.

1. Zonder liefde is al onze godsdienst ijdel. God ziet niet naar het vervullen van onze plichten, maar naar de liefde tot die plichten. Het gaat er niet om hoeveel we doen, maar hoeveel we liefhebben. Als een dienstknecht zijn werk niet gewillig en uit liefde doet, is het niet aangenaam. Plichtsbetrachting zonder liefde is God evenzeer tot een last als ons. Daarom raadt David zijn zoon Salomo om God te dienen met een willige ziel, 1 Kron. 28:9. Plichtsbetrachting zonder liefde is geen offer, maar boete.

2. Liefde is de edelste en uitnemendste genadegave. Het is een zuivere vlam die in de hemel is ontstoken; door de liefde vertonen we gelijkenis met God, Die liefde is. Geloven en gehoorzamen maken ons niet als God, maar door de liefde worden we

Hem gelijk, 1 Joh. 4:16. Liefde is een genade die de meeste vreugde vindt in God en waar God het meeste behagen in schept. De discipel die het meest met de liefde vervuld was, lag aan de borst van Christus. Liefde geeft alle genadegaven frisheid en luister: alle genadegaven schijnen geweken te zijn, tenzij de liefde erin schittert en flonkert. Het geloof is niet oprecht, tenzij het door de liefde werkt. Tranen van berouw zijn niet zuiver, tenzij ze voortkomen uit de bron der liefde. Liefde is het reukwerk dat al onze werken welriekend en aangenaam maakt bij God. De liefde is de smakelijkste spijs waar God van houdt. Het is een reukwerk dat al onze diensten welriekend en aangenaam maakt. Het is de ware specerijwijn en het sap van granaatappelen waar de bruid van spreekt, Hooglied 8:2.

3. Is het onredelijk wat God eist? Het is slechts onze liefde. Als Hij onze goederen of de vrucht van onze lendenen zou vragen, zouden we Hem die dan kunnen ontzeggen? Maar Hij vraagt slechts onze liefde; Hij zou slechts deze bloem willen plukken. Is dit een moeilijk verzoek? Was er ooit een schuld die zo gemakkelijk werd betaald als deze? We worden er in het geheel niet armer van als we haar betalen. Liefde is geen last. Kost het de bruid inspanning om haar man lief te hebben? Liefde is vol vreugde. Zonder liefde is niets aangenaam.

4. God is het allerbest en volmaaktste Voorwerp van onze liefde. Alle deugden die we her en der verspreid in de mensen vinden, zijn verenigd in Hem. Hij is wijsheid, schoonheid, liefde, ja goedheid in de meest wezenlijke zin. Er is niets in God dat afkeer kan opwekken. Het schepsel is niet gauw verzadigd, maar in God is altijd nieuwe schoonheid te vinden. Hoe meer wij Hem genieten, hoe meer we in vervoering raken van vreugde.

Er is niets in God wat onze genegenheid kan doen verflauwen of onze liefde kan blussen: geen gebrek en geen tekort, wat gewoonlijk onze liefde doet verminderen of verkouden. Er is zo'n heerlijkheid in God dat dit onze liefde niet alleen kan opwekken, maar ook afdwingen. Als er meer engelen in de hemel waren dan er nu zijn en het hart van al deze heerlijke serafijnen tot in alle eeuwigheid vurig brandde van liefde, konden ze God toch niet liefhebben naar Hij waard is vanwege die oneindige volmaaktheid en alles overtreffende goedheid die in Hem te vinden is. Zonder twijfel is dit genoeg om ons ertoe te bewegen God lief te hebben - we kunnen onze liefde niet aan een beter Voorwerp geven.

5. Liefde maakt het dienen van God licht en gemakkelijker. Ze smeert de wielen van de genegenheid en verlevendigt en verheugt de uitgangen van ons hart in de dienst van God. Liefde maakt dat onze plichten ons niet vervelen. Jakob vond zeven jaar kort, vanwege de liefde die hij voor Rachel voelde. Liefde maakt plichten tot een genoegen. Waarom zijn de engelen zo snel en gewillig in de dienst van God? Dat is omdat ze Hem liefhebben. Liefde is nooit moe. Wie goud liefheeft, wordt nooit moe om dat te tellen. Wie God liefheeft, wordt er nooit moe van om Hem te dienen.

6. God bemint onze liefde. We hebben onze schoonheid verloren en ons bloed beveelt, maar toch begeert de Koning van de hemel ons als Zijn bruid. Wat is er in onze liefde te vinden, dat God die zou zoeken? Hij heeft haar niet nodig. Hij is volkomen zalig in Zichzelf. Als wij Hem onze liefde ontzeggen, zijn er heerlijker schepselen die Hem gewillig de schatting van hun liefde betalen. God heeft onze liefde niet nodig, toch zoekt Hij haar.

7. God heeft onze liefde verdiend. Hoe lief heeft Hij ons gehad! Onze genegenheid zou gaande gemaakt moeten worden door het vuur van Gods liefde. Wat een wonder van liefde is het dat God ons liefhad, terwijl er niets beminnelijks in ons was. "Ik zeide tot u in uw bloed: Leef", Ezech. 16:6. De tijd dat wij afkerig waren, was de tijd van Gods liefde. Er waren dingen in ons die tot toorn konden verwekken, maar er was niets dat liefde kon opwekken. Wat een liefde die het verstand te boven gaat, was het dat Christus aan ons werd geschonken en dat Christus stierf voor zondaren! God heeft alle engelen in de hemel verwonderd doen staan over deze liefde. Augustinus zegt: "Het kruis is een preekstoel en de les die Christus daar preekte, is liefde." O, de levende liefde van een stervende Zaligmaker. Ik denk dat ik Christus aan het kruis zie hangen, bloedend over Zijn hele lichaam! Ik denk dat ik Hem tot ons hoor zeggen: "Steek uw handen uit naar Mij. Leg ze in Mijn zijde. Voel Mijn bloedend hart. Zie of 93Ik u niet liefheb. En zult u Mij uw liefde niet geven? Zult u de wereld meer liefhebben dan Mij? Heeft de wereld de toorn van God voor u gestild? Heb Ik dit alles niet gedaan? En zult u Mij niet liefhebben?" Het is natuurlijk dat we beminnen als we bemind worden. Christus heeft ons het voorbeeld van Zijn liefde gegeven en het met Zijn bloed geschreven. Laten we dert ijveren om dit schone voorbeeld na te volgen en Hem gelijkvormig te worden in liefde.

8. Liefde tot God is de beste vorm van eigenliefde. Het is eigenliefde als we de zaligheid van onze ziel werken. God lief te hebben, dient tot ons heil. "Die in de Liefde blijft, blijft in God en God in hem", 1 Joh. 4:16. De mens in wiens hart God woont, zal zeker in de hemel wonen. God liefhebben is de ware eigenliefde. Wie God niet liefheeft, heeft zichzelf niet lief.

9. Liefde tot God getuigt van oprechtheid. "De oprechten hebben U lief", Hoogt. 1:4. Menig kind van God vreest dat hij een huichelaar is. Hebt u God lief? Toen Petrus terneergeslagen was door het besef van zijn zonden, dacht hij dat hij het niet waard was dat Christus nog ooit naar hem zou omzien of hem opnieuw zou gebruiken in het ambt van apostel. Merk echter op hoe Christus uitgaat om hem te troosten. Petrus, hebt gij Mij lief, Joh. 21:15. Het was alsof Christus zei: "Hoewel u Mij uit vrees verloochend hebt, bent u toch eerlijk en oprecht als u uit de grond van uw hart kunt zeggen dat u Mij liefhebt." God liefhebben is een duidelijker bewijs van oprechtheid dan Hem vrezen. De Israëlieten vreesden Gods recht. "Als Hij hen doodde, zo vraagden zij naar Hem, en keerden weder, en zochten God vroeg", Psalm 78:34. Maar waar liep dit alles op uit? "En zij vleiden Hem met hun mond en logen Hem met hun tong. Want hun hart was niet recht met Hem", Psalm 78:36, 37. Dat berouw is niet beter dan vleierij die alleen voortkomt uit vrees voor Gods oordelen en niet met liefde is gepaard. Als we God liefhebben, blijkt daaruit dat God ons hart heeft en als het hart Hem toebehoort, zal dat heerschappij hebben over het hele lichaam.

10. Uit onze liefde tot God mogen we besluiten dat God ons liefheeft. "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft", 1 Joh. 4:19. "O", zegt de ziel, "als ik wist dat God mij liefhad, kon ik blij zijn." Hebt u God lief? Dan mag u zeker zijn van Gods liefde tot u. Het is zoals bij brandend glas. Als het glas brandt, is dat omdat de zon er eerst op heeft geschinen, anders kon het niet branden. Als onze harten branden van liefde tot God, is dat omdat Gods liefde ons eerst heeft beschenen, want anders konden we niet van liefde branden. Onze liefde is niets anders dan de weerspiegeling van Gods liefde.

11. Als u God niet liefheeft, zult u iets anders liefhebben, de wereld of de zonde, en zijn die uw liefde waard?

Het is beter om God te beminnen dan om deze dingen lief te hebben, zoals blijkt uit de volgende zaken.

- Als u uw liefde zet op aardse dingen, zullen die geen bevrediging schenken. U kunt uw lichaam even goed verzadigen met lucht, als uw ziel met aardse zaken. "Als zijn genoegzaamheid zal vol zijn, zal hem bang zijn", Job 20:22. Overvloed kent ook haar gebrek. Als de aarde van u zou zijn, zou ze uw hart niet vervullen. En zult u uw liefde doen uitgaan naar datgene wat u nooit zal bevredigen? Is het niet beter om God lief te hebben? Hij zal u datgene schenken wat u zal verzadigen. "Ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken", Psalm 17:15. Als ik zal ontwaken uit de slaap des doods en ik bekleed zal worden met een afschijnsel van Gods heerlijkheid, zal ik verzadigd worden met Zijn beeld.
- Als u wereldse dingen liefhebt, kunnen die de zorgen van uw gemoed niet wegnemen. Als er een doorn in uw geweten is, kan de hele wereld die er niet uithalen. Toen de geest van koning Saul beroerd werd, konden al zijn kroonjuwelen hem niet troosten, 1 Sam. 28:15. Maar als u God liefhebt, kan Hij u vrede geven als niets anders dat kan. Hij kan "de doodsschaduw in de morgenstond" veranderen, Amos 5:8. Hij kan het bloed van Christus toepassen om uw ziel te verkwikken. Hij kan u door Zijn Geest toefluisteren dat Hij u bemint en Hij kan met één blik van Zijn gunst al uw vrees en onrust verdrijven.
- Als u de wereld liefhebt, hebt u lief wat u uit de hemel kan houden. Wereldse genoegens kunnen vergeleken worden met de gaarkeuken in een leger. Terwijl de soldaten zich te goed hebben gedaan bij de gaarkeuken, verliezen ze de strijd. "Hoe zwaarlijk zullen degenen die goed hebben, in het Koninkrijk Gods inkomen!", Mark. 10:23. Voorspoed is voor velen als een zeil op een boot dat de boot gemakkelijk doet omslaan. Zo bemint u als u de wereld liefhebt, datgene wat u in gevaar zal brengen. Maar als u God liefhebt, hoeft u niet bang te zijn dat u de hemel zult verliezen. Hij zal een Rots zijn om u te verbergen, maar niet om u te schaden. Als we Hem liefhebben, zullen we ons in Hem verheugen.
- U kunt wereldse zaken liefhebben, maar die kunnen uw liefde niet beantwoorden. U kunt houden van goud en zilver, maar uw goud kan uw liefde niet beantwoorden. U houdt van beelden, maar die beelden kunnen uw liefde niet beantwoorden. U geeft uw liefde aan het schepsel en krijgt daar geen liefde voor terug. Maar als u God liefhebt, zal Hij uw liefde beantwoorden "Zo iemand Mij liefheeft, Mijn Vader zal hem liefhebben, en Wij zullen tot hem komen en zullen woning bij hem maken", Joh. 14:23. God zal niet achterblijven in Zijn liefde tot ons: voor een druppel zullen we een oceaan terugkrijgen.
- Als u de wereld liefhebt, hebt u datgene lief wat slechter is dan uzelf. "De ziel is", zoals Damasus heeft gezegd, "een vonk hemels licht; ze draagt het beeld en de gelijkenis van God in zich." Als u de wereld liefhebt, hebt u datgene lief wat oneindig veel minder waard is dan uw ziel. Zal iemand geld uitgeven voor lompen? Als u uw liefde aan de wereld geeft, werpt u parels voor de zwijnen. U hebt lief wat veel minder waarde heeft dan uzelf. Zoals Christus in een ander verband zegt van de vogelen des hemels: "Gaat gij dezelve niet zeer veel te boven?", Matth. 6:26, zo zeg ik van wereldse dingen: "Gaat gij dezelve niet zeer veel te boven?" U houdt van een mooi huis, een prachtig beeld. Gaat gij dezelve niet zeer verre te boven? Maar als u God liefhebt, geeft u uw liefde aan het meest schone en verheven Voorwerp. U hebt lief wat heerlijker is dan uzelf. God is heerlijker dan de ziel, heerlijker dan de engelen, heerlijker dan de hemel.

- U kunt de wereld liefhebben en uw liefde kan met haat beantwoord worden. "Omdat gij van de wereld niet zijt, daarom haat u de wereld", Joh. 15:19. Zou iemand niet geërgerd worden als hij geld uitgaf voor een stuk grond en als dat in plaats van koren en most, brandnetels voortbracht? Zo is het met alle dingen hier beneden: we hebben ze lief en ze blijken brandnetels te zijn die ons prikken. We worden alleen maar teleurgesteld. "Vuur ga uit het doornbos en vertere de cederen van de Libanon", Richt. 9:15. Zolang we het schepsel liefhebben, zal er vuur uit deze braambos uitgaan om ons te verteren, maar als we God liefhebben, zal Hij onze liefde niet met haat beantwoorden. "Ik heb lief, die Mij liefhebben", Spr. 8:17. God kan ons wel kastijden, maar niet haten. Iedere gelovige heeft deel aan Christus en God kan een gelovige evenmin haten als Christus.
- U kunt het schepsel te veel liefde toedragen. U kunt de wijn te veel liefhebben en het zilver te veel liefhebben, maar God kunt u niet te veel liefhebben. Als het mogelijk was een God bovenmatig te beminnen, dan zou overdaad in dit geval een deugd zijn, maar het is ons juist tot zonde dat we God niet genoeg kunnen liefhebben. "Hoe zwak is uw hart", Ezech. 16:30. Zo kunnen we zeggen: "Hoe zwak is uw liefde tot God!" Er zit geen geur of smaak aan. Als we God veel meer konden beminnen dan we doen, zouden we Hem toch nog niet liefhebben naar Hij waardig is. We hoeven dus niet bang te zijn dat we God te veel zullen beminnen.
- U kunt wereldse zaken liefhebben en ze vergaan en laten u achter. Rijkdom krijgt vleugels, geliefde betrekkingen ontvallen ons. Er is hier niets dat blijft; het schepsel heeft een beetje honing in zijn mond, maar het heeft vleugels en zal spoedig wegvliegen. Maar als u God liefhebt, is Hij een "Deel in eeuwigheid", Psalm 73:26. Zoals Hij een Zon tot troost wordt genoemd, zo is Hij een Rots voor de eeuwigheid; Hij blijft altijd.
Zo zien we dat het beter is om God lief te hebben dan de wereld.

Als het beter is om God lief te hebben dan de wereld, is het zeker beter om God lief te hebben dan de zonde. Wat is er in de zonde dat iemand haar lief zou hebben? Zonde is een schuld. "Vergeef ons onze schulden", Matth. 6:12. Zonde is een schuld die de toorn van God over ons afroept. Waarom zouden we de zonde dan liefhebben? Vindt iemand het fijn om schulden te hebben? Zonde is een ziekte. "Het ganse hoofd is krank", Jes. 1:5. Zou u dan de zonde liefhebben? Zal iemand blij zijn met een ziekte? Zal hij vreugde vinden in de zweren die het gevolg zijn van zijn ziekte? Zonde is onreinheid. De apostel noemt het 'vuiligheid', Jak. 1:21. Ze wordt vergeleken met melaatsheid en addergif. Gods hart is ontstoken over zondaren. "Mijn ziel was over hen verdrietig geworden", Zach. 11:8. Zonde is een vreselijk monster: lust maakt de mens tot een dier, boosheid tot een duivel. Wat is er voor beminnenswaardigs in de zonde? Zullen we liefhebben wat wanstaltig is? Zonde is een vijand. Ze wordt vergeleken met een "slang", Spr. 23:32. Ze heeft vier prikkels: schande, schuld, vrees, dood. Zal een mens liefhebben wat zijn dood zoekt? Zonder twijfel is het beter om God lief te hebben dan de zonde. God zal u redden, de zonde zal u verdoemen. Is hij die zijn ondergang liefheeft, geen dwaas geworden?

12. De betrekking waarin wij tot God staan, verbindt ons tot liefde. Er is een nauwe band. "Uw Maker is uw Man", Jes. 54:5. Zal een vrouw haar man niet liefhebben? God is vol teerheid: Zijn bruid is Zijn oogappel. Hij verheugt Zich over haar zoals de bruidegom zich verheugt over zijn bruid, Jes. 62:5. Hij heeft de gelovige lief, zoals Hij ook Christus liefheeft, Joh. 17:26. Deze liefde heeft dezelfde kenmerken, maar ze is

niet even groot. Of we moeten God liefhebben, of we geven Hem redenen om te denken dat we nog niet met Hem verenigd zijn.

13. Liefde is de genadegave die het meest bestendig is. Ze zal met ons blijven als alle andere genadegaven ons ontvallen. In de hemel zal er geen berouw nodig zijn, omdat we er geen zonde hebben. In de hemel hebben we geen lijdzaamheid nodig, omdat er geen verdrukking zal zijn. In de hemel zullen we geen geloof nodig hebben, omdat het geloof ziet op het onzienlijke, Hebr. 11:1. Daar zullen we God echter zien van aangezicht tot aangezicht en waar we zullen zien, zal er geen geloof nodig zijn.

Maar als de andere genadegaven er niet meer zijn, zal de liefde blijven. De apostel zegt dat de liefde in dit opzicht groter is dan het geloof, omdat ze het langst zal beklijven. "De liefde vergaat nimmermeer", 1 Kor. 13:8. Het geloof is de staf waarmee we door dit leven gaan. "Wij wandelen door geloof", 2 Kor. 5:7. Maar we zullen deze staf achterlaten bij de poort van de hemel en alleen de liefde zal binnengaan. Zo neemt de liefde de kroon weg van alle andere genadegaven. Liefde is de genadegave die het langst beklijft, ze is de bloesem van de eeuwigheid. Hoe zouden we ernaar moeten staan om overvloedig te zijn in deze genade die alleen in de hemel bijons zal blijven en ons zal vergezellen naar de bruiloftsdis van het Lam!

14. Liefde tot God zal maken dat de zonde nooit welig zal tieren in ons hart. Sommige planten zullen het niet goed doen als ze dicht bij elkaar staan: de liefde tot God doet de zonde wegwijnen. Hoewel de oude mens nog leeft, is hij ziek en zwak en verkeert hij in benauwdheid. De bloem van de liefde doodt het onkruid van de zonde; hoewel de zonde niet volkomen sterft, sterft ze toch dagelijks. Hoe zouden we moeten staan naar die genade die de zonde zo van haar levenssappen berooft dat ze sterft.

15. Liefde tot God is een uitnemend middel om te groeien in de genade. "Maar wast op in de genade", 2 Petrus 3:18. Opwas in de genade is God zeer welbehaglijk. Christus erkent dat onze genade echt is, maar raadt ons aan om op te wassen in de genade en wat kan beter dienen ten nutte en ter vermeerdering van de genade dan liefde tot God? Liefde is als het bewateren van de wortel, wat de boom doet groeien. Daarom gebruikt de apostel deze uitdrukking in zijn gebed: "De Heere richte uw harten tot de liefde van God", 2 Thess. 3:5. Hij wist dat deze genadegave alle andere genadegaven zou voeden en onderhouden.

16. Het grote goed dat ons ten deel zal vallen, als we God liefhebben. "Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklimmen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben", 1 Kor. 2:9. Het oog heeft bijzondere dingen gezien, het oor heeft aangename muziek gehoord, maar het oog heeft niet gezien, het oor heeft niet gehoord en in het hart des mensen is niet opgeklimmen wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben! Augustinus zegt dat er zo'n heerlijk loon is weggelegd dat het geloof zelf het niet bevatten kan. God heeft een kroon des levens beloofd aan hen die Hem liefhebben, Jak. 1:12. Deze kroon wordt hen op het hoofd gedrukt met al haar zaligheid: rijkdom en heerlijkheid en vreugde; en het is een kroon die niet verwelkt, 1 Petrus 5:4. Zo wil God ons tot Zich trekken met dit loon.

17. Liefde tot God is een wapenrusting die bestand is tegen dwaling. Omdat de mensen geen hart vol liefde hebben, hebben ze een hoofd vol dwalingen. Onheilige opvattingen komen voort uit het gemis van heilige genegenheid. Waarom worden de

mensen overgegeven aan grote dwalingen? Omdat ze "de liefde der waarheid niet aangenomen hebben", 2 Thess. 2:10. Hoe meer we God liefhebben, hoe meer we die ketterse opvattingen zullen haten die ons aftrekken van God tot allerlei losbandigheid.

18. Als we God liefhebben, zullen alle tegenwinden in ons voordeel waaien. Alle dingen in de wereld zullen voor ons ten beste werken. We weten niet welke zware beproevingen we op onze weg zullen ontmoeten, maar voor hen die God liefhebben, zullen alle dingen medewerken ten goede. De dingen die tegen hen zijn, zullen voor hen zijn; hun kruis zal plaatsmaken voor een kroon; iedere wind zal hen naar de hemelse haven blazen.

19. Het missen van de liefde tot God is de grond van afval. Het zaad in de gelijkenis, dat geen wortel had, verdorde. Hij in wiens hart de liefde tot God geen wortel heeft geschoten, zal afvallen in een tijd van verdrukking. Wie God liefheeft, zal Hem aankleven, zoals Ruth Naomi aankleefde. "Waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan. Waar gij zult sterven, zal ik sterven", Ruth 1:16-17. Maar hij die God niet liefheeft, zal God bejegenen zoals Orpa haar schoonmoeder bejegende: ze kuste haar en nam afscheid. De soldaat die zijn bevelhebber niet liefheeft, zal, als hij zijn kans schoon ziet, hem verlaten en overlopen naar de vijand. Wie in zijn hart geen liefde voor God gevoelt, kunt u voor een afvallige houden.

20. Liefde is het enigste waarin wij God een gelijke vergelding kunnen doen. Als God toornig op ons is, moeten wij niet eveneens toornig zijn, als Hij ons verwijten maakt, moeten wij Hem niet eveneens verwijten maken, maar als God ons liefheeft, moeten wij Hem ook liefhebben. Wij kunnen God op geen enkele wijze antwoorden dan door onze liefde. We moeten Zijn woorden niet met onze woorden beantwoorden, maar we moeten Zijn liefde met onze liefde beantwoorden.

Zo hebben we twintig redenen gezien die onze liefde voor God kunnen opwekken en gaande maken.

1ste vermaning.

Vraag: *Wat moeten we doen om God lief te krijgen?*

Antwoord:

- Laten uw gedachten op God gevestigd zijn. Als we meer zouden staan naar kennis van God, zouden we Hem meer liefhebben. Zie op Zijn uitnemende deugden, Zijn heiligheid, Zijn onbevattelijke goedheid. De engelen kennen God beter dan wij en zien de heerlijkheid van Zijn majesteit duidelijker. Daarom hebben ze Hem zo hartelijk lief.
- Sta ernaar om deel aan God te krijgen. "O God, Gij zijt mijn God", Psalm 63:2. Het woord "mij" trekt ons op aangename wijze tot de liefde: een mens heeft het zijne lief. Des te groter ons geloof is, des te groter is onze liefde: het geloof is de wortel en de liefde is de bloem die eruit opbloeit. "Het geloof, door de liefde werkende", Gal. 5:6.
- Smeek God ernstig of Hij u een hart wil geven om Hem lief te hebben. Dit is een verzoek dat God behaagt en Hij zal het zeker niet afwijzen. Zo was het toen koning Salomo wijsheid begeerde van God: "Geef dan Uw knecht een verstandig hart", 1 Kon. 3:9. "Die zaak nu was goed in de ogen des Heeren", 1 Kon. 3:10. Zo zal zonder twijfel uw gebed Gode ook welgevallig zijn als u tot God roept: "Heere, geef me een hart om U lief te hebben. Het is mij tot droefheid dat ik U niet meer kan liefhebben. O, ontsteek dit vuur van de hemel op het altaar van mijn hart!" Hij

zal Zijn Geest, Wiens olie de lamp van uw liefde helder zal doen branden, op u uitgieten.

2^e vermaning.

2. *Een aansporing om te volharden in de liefde tot God.*

U die God liefhebt, strijdt om te volharden in die liefde. Laat deze liefde niet wegwijnen en uitgeblust worden. Als u wilt dat Gods liefde op u blijft, volhardt dan ook in de liefde tot Hem. Liefde gaat, net als het vuur, gemakkelijk uit. "Gij hebt uw eerste liefde verlaten", Openb. 2:4. Satan spant zich in om deze vlam te doven en als we onze plicht verzaken, raken we de liefde kwijt. Als een zwak lichaam van kleding wordt ontdaan, zal het gauw kou vatten. Zo verkoudt onze liefde tot God langzaam als we onze plicht verzaken. Van alle genadegaven kwijnt de liefde het snelst weg. Daarom moeten we met des te meer nauwgezetheid proberen haar levendig te houden. Als een man een juweel heeft, zal hij er goed op passen; als hij erfgrond heeft, zal hij er goed op toezien. Hoe zouden we er dan niet op moeten toezien dat we de genadegave van de liefde behouden! Het is betreurenswaardig als we zien dat belijders verachten in hun liefde tot God. Velen worden geestelijk ziek, hun liefde kwijnt weg.

Er zijn vier tekenen waaraan christenen kunnen herkennen dat hun liefde wegwijnt, ja hun liefde aan de kanker lijdt.

1. Als ze hun smaak verloren hebben. Iemand die zwaar ziek is, heeft soms geen smaak meer. Zijn voedsel smaakt hem niet zo lekker als vroeger. Als christenen hun smaak zijn kwijtgeraakt en ze geen zoetheid meer vinden in een belofte, duidt dit erop dat ze aan geestelijke tering lijden. "Indien gij anders gesmaakt hebt, dat de Heere goedertieren is", 1 Petrus 2:3. Er was een tijd dat ze troost vonden in het naderen tot God. Zijn Woord was als druppelende honing, kostelijk voor de ziel, maar nu is het anders. Ze vinden niet meer zoetheid in geestelijke zaken dan in "het witte des dooiers", Job 6:6. Dit wijst erop dat ze geestelijk ziek zijn. Het verliezen van de smaak duidt op het verliezen van de eerste liefde.
2. Als christenen niet meer hongeren. Een man die erg ziek is, heeft niet zoveel trek in eten als vroeger. Er was een tijd dat de christenen "hongerden en dorstten naar de gerechtigheid", Matth. 5:6. Hun hart ging uit naar hemelse zaken, de genade des Geestes, het bloed des kruises, het licht van Gods aangezicht. Zij verlangden naar de inzetten en naderden tot het gebruik hiervan als een dronken man tot een feest. Maar nu is alles veranderd. Zij hebben geen honger, zij gevoelen niet zoveel achting voor Christus, zij hebben niet zo'n hartelijke genegenheid voor het Woord, hun hart brandt niet in hen. Een droevig voorteken, zij lijden aan geestelijke tering, hun liefde kwijnt weg. Het was een teken van het verval van Davids natuurlijke kracht, dat hij niet warm werd, hoewel men hem met kleden toedekte, 1 Kon. 1:1. Als mensen worden toegedekt met warme kleden, ik bedoel de inzetten en ze toch niet branden van liefde, maar koud en stijf zijn alsof ze zo gereed gemaakt konden worden voor hun begrafenis, is dit een teken van het verkillen van de eerste liefde, ze hebben een zware tering.
3. Als christenen de wereld meer lief krijgen, getuigt dit van het verkouden van de geestelijke liefde. Zij hadden eens een kostelijke, hemelse gezindheid, zij spraken

de tale Kanaäns, maar nu zijn ze als de vis in het Evangelie die geld in zijn bek had, Matth. 17:27. Ze kunnen nog geen drie woorden spreken, of er is er één gewijd aan de Mammon. Hun gedachten en genegenheden hebben betrekking op de aarde, een teken dat ze snel bergafwaarts gaan, dat hun liefde tot God wegwijnt. We kunnen zien dat mensen gebogen gaan, als het lichaam wegwijnt en zwakker wordt. Wanneer het hart meer naar de aarde neigt en zo ter neergebogen is dat het zich nauwelijks kan opheffen om aan hemelse zaken te denken, betekent dit zonder twijfel dat de eerste liefde jammerlijk wegwijnt. Als roest zich vasthecht aan metaal, neemt dit niet alleen de glans van het metaal weg, maar tast dit ook het metaal aan en verteert het. Zo is het ook als de ziel van de mens kleeft aan de aarde: dit doet niet alleen afbreuk aan de heerlijke luister van hun genadegaven, maar maakt hen langzamerhand dodelijk ziek.

4. Als christenen weinig rekening houden met de dienst van God. Godsdienstige plichten worden op een dode, vormelijke wijze vervuld. Als ze niet ongedaan worden gelaten, worden ze op een verkeerde manier verricht. Dit is een jammerlijk teken van geestelijke ziekte. Nalatigheid in de vervulling van onze plichten wijst op een verlaten van onze eerste liefde. Als de snaren van een viool niet gespannen zijn, kan de viool geen goed geluid voortbrengen. Als mensen verslappen in het doen van hun plichten en bidden alsof ze niet baden, kan dit nooit welluidend klinken in Gods oren. Als mensen in geestelijk opzicht langzaam en traag zijn en de pols van hun ziel langzaam klopt, is dit een teken dat deze christenen hun eerste liefde hebben verlaten. Laten we waken voor deze geestelijke ziekte. Het is gevaarlijk om te verachten in de liefde. Liefde is een genadegave waar we niet buiten kunnen. Een soldaat kan net zo min zonder zijn wapens, een kunstenaar zonder zijn penseel en een muzikant zonder zijn instrument als een christen zonder liefde. Het lichaam kan haar natuurlijke warmte niet missen. Liefde is voor de ziel wat natuurlijke warmte is voor het lichaam, ze kan er niet buiten. Liefde heeft een uitwerking op alle andere genadegaven: ze wekt genegenheid op, ze doet ons wenen over de zonde en maakt ons verheugd in God. Ze is als olie voor de wielen; ze geeft ons nieuwe krachten in de dienst van God. Wat een moeite zouden we ons niet moeten getroosten om de liefde tot God levend te houden!

Vraag: Hoe kunnen we voorkomen dat onze liefde dooft?

Antwoord: Waak iedere dag over uw hart. Let op de eerste tekenen van verachtering in de genade. Waak over uzelf als u verslapt en lusteloos wordt en gebruik alle middelen tot opscherping. Begeef u veel tot gebed, meditatie en Godvruchtige gesprekken. Als het vuur uitgaat, gooit u er brandstof op. Zo moet u, als de vlam van uw liefde dooft, de inzetten en de beloften van het Evangelie gebruiken als brandstof om het vuur van uw liefde brandende te houden.

3^e vermaning.

3. Een aanmoediging om op te wassen in liefde tot God.

Laat me u aanmoedigen, christenen, om op te wassen in liefde tot God. Laat uw liefde toenemen. "En dit bid ik God, dat uw liefde nog meer en meer overvloedig worde", Filipp. 1:9. Onze liefde tot God zou moeten zijn als het morgenlicht. Eerst is er de dageraad, dan wordt het steeds helderder tot de zon op haar hoogtepunt staat. Zij' die een paar vonkjes liefde hebben, zouden deze Goddelijke vonkjes moeten aanwakkeren tot een vlam. Een christen mag niet tevreden zijn met zo weinig genade dat hij zich afvraagt of hij wel genade heeft, maar moet voortdurend opwassen in genade. Wie

weinig goud heeft, wil meer hebben; u die God weinig liefhebt, sta ernaar om Hem meer lief te hebben. Een Godvruchtig mens is tevreden met erg weinig van 's werelds goed; toch is hij nooit vergenoegd, maar begeert altijd meer door de Geest bearbeid te worden en staat ernaar om op te wassen in de liefde.

Om christenen ertoe te bewegen meer olie in hun lamp te doen en de vlam van hun liefde helderder te doen branden, wil ik deze vier hemelse bemoedigingen voorstellen:

1. Als de liefde toeneemt, blijkt daaruit dat ze echt is. Als ik zie dat de amandelboom bloesem draagt en bloeit, weet ik dat er leven in de wortel is. Verf groeit niet; een huichelaar die slechts een schoon schilderij is, zal niet opwassen. Als we echter zien dat de liefde tot God opwast en toeneemt, zoals de wolk van Elia, mogen we daaruit afleiden dat ze echt en oprecht is.
2. Door toe te nemen in de liefde volgen we het voorbeeld van de bijbelheiligen. Hun liefde tot God wies, zoals de wateren in het heiligdom. De liefde van de discipelen was eerst zwak; ze vluchtten weg van Christus. Na de dood van Christus werd deze liefde echter dieper en beleden zij Hem in het openbaar. Petrus' liefde was eerst zwak en lauwwarm, maar hoe moedig preekte hij later Christus! Toen Christus zijn liefde beproefde met de woorden "Simon, hebt gij Mij lief?", kon Petrus ootmoedig en toch met vertrouwen Christus Zelf tot getuige roepen: "Heere, Gij weet, dat ik U liefheb", Joh. 21:16. Zo is het tere plantje dat vroeger omvergeblazen werd door de wind van de verzoeking, nu uitgegroeid tot een ceder die alle machten van de hel niet heen en weer kunnen schudden.
3. Het opwassen in de liefde zal het loon groter maken. Hoe meer we branden van liefde, hoe meer we in heerlijkheid zullen schitteren: hoe dieper onze liefde, hoe heerlijker onze kroon zal zijn.
4. Hoe meer we God liefhebben, hoe meer liefde we van Hem zullen ontvangen. Zouden we graag willen dat God ons de zoete geheimen van Zijn liefde toevertrouwe? Willen we dat God in gunst op ons neerziet? O, laten we dan staan naar een opwas in de liefde. Paulus achtte goud en parels slechts drek voor Christus, Filipp. 3:8. ja, hij brandde zo van liefde tot God dat hij wel verbannen wilde zijn van Christus omwille van zijn broeders, de Joden, Rom. 9:3. Niet dat hij van Christus verbannen kon worden, maar zijn liefde was zo vurig en zijn ijver voor de heerlijkheid van God zo oprecht, dat hij wel had willen lijden, ja zelfs meer dan geoorloofd is om uit te spreken, als God daardoor meer eer gekregen zou hebben. Deze liefde was zo groot dat een sterveling onmogelijk meer liefde kan gevoelen en zie hoe na hij God aan het hart lag! De Heere neemt hem voor een tijd op in de hemel en drukt hem aan Zijn hart. Daar had hij een zeer heerlijk gezicht van God en hoorde hij de "onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is te spreken", 2 Kor. 12:4. Nooit werd iemand minder vanwege zijn liefde tot God.
5. Als onze liefde tot God niet toeneemt, zal ze gauw minder worden. Als het vuur niet aangewakkerd wordt, zal het snel uitgaan. Daarom moeten christenen boven alles proberen hun liefde tot God levend te houden en aan te wakkeren. Deze aansporing zal niet meer gehoord worden als we in de hemel komen, want daar zal ons licht helder en onze liefde volmaakt zijn, maar nu is het de tijd om u aan te sporen, opdat uw liefde tot God meer en meer overvloedig zou worden.

DERDE DEEL

11. *Krachtvolle roeping.*

Het tweede kenmerk van de mensen aan wie het voorrecht in deze tekst ten deel valt, is dat ze geroepen zijn door God. Alle dingen werken mede ten goede "degenen die geroepen zijn." Hoewel dit woord "geroepen" in de tekst pas genoemd wordt na de liefde tot God, gaat deze roeping er in de praktijk aan vooraf. Liefde wordt het eerst genoemd, maar niet het eerst gewerkt; we moeten door God geroepen zijn, voor we God lief kunnen hebben.

De roeping wordt gemaakt tot de middelste schakel van de gouden keten van het heil, Rom. 8:30. Ze wordt geplaatst tussen de verkiezing en de heerlijkmaking. Als deze middelste schakel is bevestigd, kunnen we zeker zijn van de twee andere uiteinden van de keten. Om dit meer te verduidelijken, moeten we op zes dingen de aandacht vestigen.

1. Een onderscheid in de Goddelijke roeping. Er is een tweevoudige roeping.

1. Er is een *uitwendige* roeping, die niets anders is dan Gods zalige aanbod van genade in het Evangelie, Zijn onderhandelen met zondaren als Hij hen nodigt om te komen en Zijn genade aan te nemen. Hiervan zegt onze Zaligmaker: "Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren", Matth. 20:16. Deze uitwendige roeping is niet genoeg tot zaligheid, maar wel genoeg om de mensen alle verontschuldigheden te ontnemen.
2. Er is een *inwendige* roeping, als God op wonderse wijze het hart te sterk wordt en de wil neigt om Christus te omhelzen. Dit is, zoals Augustinus zegt, een krachtvolle roeping. Bij de uitwendige roeping blaast God voor het oor op de trompet, bij de inwendige roeping opent Hij het hart, zoals Hij deed bij Lydia, Hand. 16:14. De uitwendige roeping kan mensen ertoe brengen dat ze Christus belijden, de inwendige roeping brengt hen ertoe om Christus toe te eigenen. De uitwendige roeping beteugelt een zondaar, de inwendige roeping verandert hem.

2. *Onze ellendige toestand voor we geroepen worden.*

1. We verkeren in een staat van slavernij. Voor God een mens roept, kan de duivel hem gebieden. Als hij zegt: "Ga", gaat hij: de misleide zondaar is als een slaaf die graaft in de mijn, houdt in de steengroeve of trekt aan de riemen. De satan kan hem gebieden, zoals de veedrijver een ezel gebiedt.
2. We verkeren in een staat van donkerheid. "Gij waart eertijds duisternis", Ef. 5:8. Duisternis is erg troosteloos. Een man in het donker wandelt is bang, hij beeft bij iedere stap die hij neemt. Duisternis is gevaarlijk. Wie in het donker verkeert, kan gemakkelijk van de goede weg afraken en in rivieren en draaikolken vallen. Zo kunnen we gemakkelijk in de draaikolk van de hel vallen als we in de duisternis van onwetendheid verkeren.
3. We verkeren in een staat van onmacht. "Als wij nog krachteloos waren", Rom. 5:6. Geen kracht om een verzoeking te weerstaan of met de verdorvenheid te strijden. De zonde schoor de haarlok af waar onze kracht in school, Richt. 16:19. Nee, er is niet alleen sprake van onmacht, maar ook van onwil. "Gij wederstaat altijd de Heilige Geest", Hand. 7:51. Naast onmacht om het goede te doen, is er ook ons verzet.

4. We verkeren in een staat van onreinheid. "Ik zag u, vertreden zijnde in uw bloed", Ezech. 16:6. Onze geest is bezet met aardse gedachten; het hart is de smidse van de duivel, waar de vonken van de lusten en begeerlijkheid rondvliegen.
5. We verkeren in een staat van veroordeling. We zijn geboren onder een vloek. De toorn van God blijft op ons, Joh. 3:36. Dit is onze staat voor het God behaagt om ons door een genadige roeping tot Zich te brengen en te bevrijden van de ellende waarin we tevoren verzonken waren.

3. *De middelen tot onze krachtdadige roeping.*

De gewone middelen die de Heere gebruikt om ons te roepen, zijn geen vervoering of openbaringen, zoals de familisten zeggen, maar:

1. Zijn Woord, dat de scepter Zijner sterkte is, Psalm 110:2. God roept ons door de stem van Zijn Woord, daarom wordt er gezegd dat Hij tot ons spreekt van de hemel, Hebr.12:25, dat is in de bediening van Zijn Woord. Als het Woord ons wegroept van de zonde, is het alsof we een stem van de hemel gehoord hebben.
2. Zijn Geest. Dit is een luide roeping. Het Woord is het middel tot onze bekering, de Geest werkt deze. De dienstknechten van God zijn slechts pijpen en orgels; het is de Geest Die in hen blaast en het hart krachtdadig verandert. "Als Petrus nog deze woorden sprak, viel de Heilige Geest op allen die het Woord hoorden", Hand. 10:44. De vlijt van de boer bij het ploegen en zaaien zal de grond niet vruchtbaar maken zonder de vroege en spade regen. Zo zal het zaad van het Woord ons niet krachtdadig bekeren, tenzij de Geest komt met Zijn zoete werking en als regen druppelt op het hart. Daarom moeten we smeken om de hulp van Gods Geest, opdat Hij Zijn krachtige stem zou verheffen en ons zou doen ontwaken uit het graf van het ongelooft. Als een man tegen een koperen poort slaat, zal die niet opengaan, maar als hij komt met een sleutel in zijn hand, zal ze opengaan. Zo opent God, Die de sleutel Davids in Zijn hand heeft, Openb. 3:7, het hart als Hij komt, ook als het nog zo stevig vergrendeld is voor Hem.

4. *De wijze en orde waarop God zondaren roept.*

De Heere bindt Zich niet aan een bijzondere manier en handelt niet met allen op dezelfde wijze.

- Soms komt Hij in het suizen van een zachte stilte. Zij die godvrezende ouders hebben gehad en hebben gezeten onder de warme zonneschijn van het Goddelijk onderwijs, weten vaak niet hoe of wanneer ze geroepen zijn. Geleidelijk aan stort de Heere in het verborgen Zijn genade uit in hun hart, zoals de dauw ongemerkt in druppels neerdaalt. Uit de zalige vruchten weten ze dat ze geroepen zijn, maar ze weten de tijd en de wijze niet. De wijzer beweegt over de klok, maar ze zien niet wanneer deze beweegt. Zo handelt God met sommigen.
- Anderen zijn meer hardnekkige en verstokte zondaren en God komt tot hen in een harde wind. Hij gebruikt vaker de hamer van de wet om hun hart te breken. Hij vernedert hen diep en toont hun dat ze verdoemd zijn buiten Christus. Als Hij dan door deze vernedering de braakliggende grond van hun hart heeft omgeploegd, zaait Hij het zaad van de troost. Hij stelt Christus en Zijn genade aan hen voor en neigt hun wil, niet alleen om Christus aan te nemen, maar ook om vurig naar Hem te verlangen en vertrouwend op Hem te rusten. Zo werkte Hij in Paulus en riep hem van vervolger tot prediker. Hoewel deze roeping meer zichtbaar is dan de andere, is ze toch niet waarachtiger. De wijze waarop God zondaars roept kan verschillen, maar de uitwerking is toch hetzelfde.

5. *De eigenschappen van deze krachtdadige roeping.*

1. Het is een liefelijke roeping. God roept zoals Hij bekoort. Hij dwingt niet, maar trekt. De vrijheid van de wil wordt niet weggenomen, maar de weerspanning ervan wordt gebroken. "Uw volk zal zeer gewillig zijn op de dag Uwer heirkraft", Psalm 110:3. Na deze roeping is er geen twist meer; de ziel gehoorzaamt Gods roeping gewillig, zoals Zacheüs Christus met vreugde verwelkomde in zijn hart en huis, toen Hij hem riep.

2. Het is een heilige roeping. "Die ons heeft geroepen met een heilige roeping", 2 Tim. 1:9. Deze roeping van God roept mensen uit hun zonden: hierdoor worden ze geheiligd en apart gezet voor God. De vaten van de tabernakel werden afgezonderd van gewoon gebruik en apart gezet voor heilig gebruik. Zo worden zij die krachtdadig geroepen zijn, afgescheiden van de zonden en geheiligd tot Gods dienst. De God Die we dienen, is heilig; het werk dat we verrichten, is heilig; de plaats waar we hopen te komen, is heilig. Dit alles vraagt om heiligheid. Het hart van een christen moet de kamer zijn waarin hij de gezegende Drie-eenheid ontvangt en zal de heiligheid des Heeren er dan niet op geschreven zijn? Gelovigen zijn kinderen van God de Vader, leden van God de Zoon en tempelen van de Heilige Geest en zullen ze dan niet heilig zijn? Heiligheid is het merk- en veldteken van Gods volk. "Het volk van Uw heiligheid", Jes. 63:18, Eng. vert. Zoals kuisheid een deugdame vrouw onderscheidt van een hoer, zo onderscheidt heiligheid Godvruchtige mensen van goddelozen. Het is een heilige roeping: "Want God heeft ons niet geroepen tot onreinigheid, maar tot heiligheid", 1 Thess. 4:7, Eng. vert. Laat niemand die in de zonde leeft, zeggen dat hij door God geroepen is. Heeft God u geroepen om een vloeker, een dronkaard te zijn? Nee, laat niemand die slechts een oppassend leven leidt, zeggen dat hij krachtdadig geroepen is. Wat is wellevendheid zonder heiligheid? Het is slechts een lijk waarover bloemen zijn gestrooid. Het beeld van de koning dat in koper is afgedrukt, zal niet doorgaan voor goud. Iemand die alleen maar netjes leeft, lijkt het beeld van de Koning des hemels te dragen, maar hij is niet beter dan onedel metaal, dat bij God geen waarde heeft.

3. Het is een onweerstaanbare roeping. Als God iemand roept door Zijn genade, moet hij wel komen. U kunt de roeping van de predikant weerstaan, maar niet de roeping van de Geest. De vinger van de gezegende Geest kan schrijven op een stenen hart, zoals Hij eens schreef op stenen tafelen. Gods woorden zijn scheppende woorden. Toen Hij zei: "Er zij licht", was er licht en als Hij zegt: "Er zij geloof", zal het zo zijn. Toen God Paulus riep, was hij gehoorzaam aan deze roeping. "Ik ben dat hemels gezicht niet ongehoorzaam geweest", Hand. 26:19. God trekt overwinnend voort in de strijdswagen van Zijn Evangelie. Hij doet de blinde ogen zien en de stenen harten bloeden. Als God een mens roept, zal niets hem hinderen: knopen zullen ontbonden worden, de machten der hel zullen verstrooid worden. "Wie heeft Zijn wil wederstaan?", Rom. 9:19. God breekt de ijzeren grendelen en houdt de koperen poorten in stukken, Psalm 107:16. Als de Heere het hart van een mens aanraakt door Zijn Geest, moeten alle trotse inbeeldingen het onderspit delven en zal de koninklijke vesting zich aan God overgeven. Ik kan hier verwijzen naar Psalm 114:5: "Wat was u, gij zee, dat gij vloodt? Gij Jordaan, dat gij achterwaarts keerdet?" De man die tevoren een woelige zee was, bedekt met het schuim van de goddeloosheid, wijkt nu terug en beeft. Hij valt net als de gevangenebewaarder neer: "Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?", Hand. 16:30. Wat is u, gij zee? Wat scheelt deze man? De Heere heeft hem

krachtadig geroepen en nu is zijn hardnekkige hart overwonnen door deze liefelijke kracht.

4. Het is een hoge roeping. "Ik jaag naar het wit, tot de prijs der hoge roeping Gods", Filipp. 3:14, Eng. vert. Het is een hoge roeping, omdat we geroepen worden tot verheven oefeningen in de dienst van God, sterven in de zonde, gekruisigd worden aan de wereld, leven door het geloof, gemeenschap hebben met de Vader, 1 Joh. 1:3. Dit is een hoge roeping; dit werk is te hoog voor een mens in zijn natuurstaat. Het is een hoge roeping, omdat we geroepen worden tot hoge voorrechten, tot rechtvaardigmaking en aanneming, tot mede-erfgenamen van Christus. Wie krachtadig geroepen is, is hoger dan de vorsten van de aarde.

5. Het is een genadige roeping. Het is de vrucht en de uitwerking van vrije genade. God roept sommigen wel en anderen niet; sommigen worden gearresteerd, anderen aan zichzelf overgelaten. Iemand met een ruw en nors karakter wordt geroepen, een ander met een scherper verstand en een zachtere aard verworpen. Dit is vrije genade. De armen zijn rijk in het geloof, erfgenamen van een Koninkrijk, Jak. 2:5 en de meeste edelen en groten van de wereld worden verworpen: "Niet vele edelen worden geroepen", 1 Kor. 1:26, Eng. vert. Dit is vrije en overvloedige genade. "Ja, Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U", Matth.11:26. Onder dezelfde preek werkt de Heere krachtadig in de ene mens, terwijl de ander er niet meer door bewogen wordt dan een dode door muziek. De ene mens hoort de stem van de Geest in het Woord, de andere niet. De ene mens wordt week gemaakt en bevochtigd onder de bedauwing van de hemel, de andere is, net als het droge vlies van Gideon, niet bedekt met dauw. Zie, dit is onderscheidmakende genade! Dezelfde beproeving bekeert de ene mens en verhardt de andere. Verdrukking is voor de ene mens als het fijnwrijven van specerijen, wat een heerlijke geur voortbrengt en voor de andere als het pletten van onkruid met een vijzel, wat een onaangenamere geur verspreidt. Wat is hier de oorzaak van dan Gods vrije genade? Het is een genadige roeping, ze is geheel doortrokken van en verweven met vrije genade.

6. Het is een heerlijke roeping. "Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid", 1 Petrus 5:10. We zijn geroepen om ons te verheugen in de eeuwig geprezen God: het is alsof iemand uit de gevangenis geroepen wordt om op een troon te zitten. Quintus Curtius schrijft over iemand die, terwijl hij in zijn tuin aan het graven was, tot koning uitgeroepen werd. Zo roept God ons tot heerlijkheid en deugd, 2 Petrus 1:3. Eerst tot deugd en daarna tot heerlijkheid. In Athene waren twee tempels, de tempel van de Deugd en de tempel van de Eer en niemand kon naar de tempel van de Eer gaan, tenzij hij ging via de tempel van de Deugd. Zo roept God ons eerst tot deugd en daarna tot heerlijkheid. Wat is de heerlijkheid onder de mensen, waar de meesten zo naar jagen, dan een veertje dat weggeblazen wordt in de lucht? Wat is het vergeleken met het gewicht van de heerlijkheid? Hebben we niet alle reden om gehoor te geven aan Gods oproep? Hij roept ons tot iets beters; kan daar enig verlies of nadeel uit voortvloeien? God eist niet dat we voor Hem ergens afscheid van nemen, dan van datgene wat ons zou verdoemen als we eraan vasthielden. Hij heeft niets anders met ons voor dan ons gelukkig te maken. Hij roept ons tot het heil, Hij roept ons tot een Koninkrijk. O, hoe zouden we dan met Bartimeüs het gerafelde kled van de zonde moeten afwerpen en Christus moeten volgen als Hij roept!

7. Het is een bijzondere roeping. Slechts weinigen zijn geroepen ter zaligheid. "Weinigen zijn uitverkoren", Matth. 22:14. Weinigen, niet als we ze gezamenlijk zien, maar wel in verhouding. Het woord "roepen" betekent dat sommigen uit anderen worden gekozen. Tot velen wordt het licht gebracht, maar weinigen hebben ogen die gezalfd zijn, zodat ze dat licht kunnen zien. "Gij hebt enige weinige namen ook te Sardis, die hun klederen niet bevlekt hebben", Openb. 3:4. Hoe vele miljoenen verkeren in het rijk der duisternis! En in deze streken waar de Zon der gerechtigheid niet schijnt, zijn er velen die het licht der waarheid ontvangen, maar geen liefde tot de waarheid hebben. Er zijn veel vormendienaars, maar weinig gelovigen. Er is iets wat op geloof lijkt, maar het niet is. Plinius zegt dat de Cyprische diamant schittert als een echte diamant, maar niet tot de juiste soort behoort en zal breken onder de hamer. Zo zal het geloof van de huichelaar breken onder de hamer van de vervolging. Slechts weinigen worden echt geroepen. Het aantal edelstenen is gering vergeleken met het aantal kiezelstenen. De meeste mensen dienen God naar de gewoonte van de tijd; ze zijn voor de muziek en het afgodsbeeld, Dan. 3:7. De ernstige overdenking hiervan zou ons ertoe moeten brengen om onze zaligheid met vreze te werken en te strijden opdat we gevonden worden onder het getal van de weinigen die God heeft overgezet in een staat der genade.

8. Het is een onveranderlijke roeping. "De genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwelijk", Rom. 11:29. Dat wil zeggen, zoals een geleerde schrijver het eens verwoordde, de giften die voortvloeien uit de verkiezing. Als God iemand roept, krijgt Hij daar geen berouw van. God is niet zoals veel vrienden, die ons de ene dag liefhebben en de andere dag haten, of zoals vorsten, die onderdanen tot hun gunstelingen maken en hen daarna in de gevangenis werpen. Hierin bestaat de zaligheid van een heilige; zijn staat is niet aan verandering onderhevig. Gods roeping is gegrond op Zijn besluit en Zijn besluit is onveranderlijk. Genadedaden kunnen niet ongedaan worden gemaakt. God wist de zonden van Zijn volk wel uit, maar hun namen niet. Laat de wereld elk uur weerklinken van veranderingen, de staat van een gelovige is vast en onveranderlijk.

6. Het doel van onze krachtdadige roeping.

Het doel van onze krachtdadige roeping is de eer van God. "Opdat wij zouden zijn tot prijs Zijner heerlijkheid", Ef. 1:12. Wie in zijn natuurstaat verkeert, is niet meer bekwaam om God te eren dan een bruto om verstandige dingen te doen. Voor zijn bekering onteert een mens God zonder ophouden. Zoals de zwarte dampen die opstijgen uit moerassige, drassige gronden de zon achter wolken verbergen en verduisteren, zo komen uit het natuurlijke hart van de mens de zwarte dampen van de zonde voort die een schaduw werpen over Gods heerlijkheid. De zondaar is bedreven in verraad, maar verstaat niets van de trouw aan de Koning des hemels. Op sommigen valt echter het lot van de vrije genade en zij zullen als juwelen genomen worden uit de stofhopen en krachtdadig geroepen worden om Gods Naam te verheffen in de wereld. De Heere zal in alle tijden enige mensen hebben die de verdorvenheid van de tijd bestrijden, getuigenis geven van Zijn waarheid en zondaren bekeren van de dwaling van hun wegen. Hij zal Zijn helden hebben net als koning David. Zij die de gedenktekenen van Gods barmhartigheden zijn geweest, zullen trompetten zijn om Zijn lof te verkondigen.

12. Conclusie. Een aanmoediging om uw roeping vast te maken.

Deze overdenkingen tonen ons de noodzaak van een krachtdadige roeping. Zonder deze roeping gaan we niet naar de hemel. We moeten "bekwaam gemaakt worden om deel te hebben in de erve der heiligen", Kol. 1:12. Zoals God de hemel geschikt maakt voor ons, zo maakt Hij ons geschikt voor de hemel. Wat maakt ons zo geschikt? Is dat niet een krachtdadige roeping? Een mens die blijft in de onreinheid en verdorvenheid van zijn natuur, is net zo min geschikt voor de hemel als een dode ervoor geschikt is een landgoed te erven. Deze hoge roeping is niet iets willekeurigs of onverschilligs, maar ze is even noodzakelijk als de zaligheid. Toch wordt dit ene nodige helaas zo veronachtzaamd. De meeste mensen lopen net als de Israëlieten af en aan om stro te verzamelen, maar bekommeren zich niet om de blijken van hun krachtdadige roeping. Merk op wat een grote macht God openbaart in het roepen van zondaren! God roept zo dat Hij hen trekt, Joh. 6:44. Bekinging wordt een opstanding genoemd. "Zalig, is hij, die deel heeft in de eerste opstanding", Openb. 20:6. Dat is een opstanding van de zonde tot de genade. Een mens is net zo min in staat om zich te bekeren als een dode in staat is om zichzelf op te wekken. Bekinging wordt ook een schepping genoemd, Kol. 3:10. Scheppen gaat de macht van de natuur te boven.

Tegenwerping: De arminianen zeggen echter dat de wil niet dood is, maar slaapt en dat God ons door de overtuiging van het kwade alleen doet ontwaken. Dan kan de wil Gods roeping gehoorzamen en zelf haar eigen bekering werken.

Antwoord: Hierop antwoord ik dat iedere mens door de zonde in boeien gekluisterd is. "Ik zie dat gij zijt, in de banden der ongerechtigheid", Hand. 8:23, Eng. vert. Is het voldoende als u met argumenten komt bij iemand die geboeid is en hem overtuigt dat hij moet gaan? Zijn boeien moeten losgemaakt worden en hij moet bevrijd worden, voor hij kan lopen. Zo is het ook met iedere natuurlijke mens. Hij is geketend aan zijn verdorvenheid. Nu moet de Heere door Zijn bekerende genade zijn boeien doorvijlen; a, hem zelfs ook benen geven om te rennen, anders kan hij de zaligheid nooit verkrijgen.

Een aanmoediging om uw roeping vast te maken.

Zoekt dit aan uw ziel te verzekeren dat u tot zaligheid geroepen bent. "Benaarstigt u te meer om uw roeping, vast te maken", 2 Petrus 1:10. Het is onze grote opdracht in dit leven om waarachtige blijken te verkrijgen van onze krachtdadige roeping. Rust niet op uitwendige voorrechten en roep niet met de Joden: "Des HEEREN tempel!", Jer. 7:4. Rust niet in uw doop. Wat voor waarde heeft het als we het water hebben en de Geest missen? Heb er niet genoeg aan dat Christus aan u is gepredikt. Wees niet tevreden met een uitwendige belijdenis. U kunt dit alles hebben en toch niet beter zijn dan een brandende komeet. Maar sta ernaar om voor uw ziel de blijken te verkrijgen van uw roeping door God. Wees niet als de inwoners van Athene die iets nieuws wilden horen. Wat is de stand van zaken in onze tijd? Welke veranderingen zullen er in dit of dat jaar waarschijnlijk plaatsvinden? Wat voor belang heeft dit, als u niet krachtdadig geroepen bent? Wat voor belang zou het hebben als de tijd veelbelovender was? Wat voor belang zou het hebben dat er heerlijkheid in ons land woont, als er geen genade in ons hart woont? O, mijn broeders, als het van buiten donker is, laat het dan licht zijn van binnen. Beijver u om uw roeping vast te maken, het is mogelijk en u hebt reden om op deze zekerheid te hopen. God zal degenen die Hem zoeken niet verlaten.

Laat deze belangrijke zaak toch niet langer onbeslist. Als er onenigheid was over uw land, zou u alle middelen gebruiken om duidelijk te maken dat u er recht op had en is de zaligheid u niets waard? Zult u zich er niet van verzekeren dat u er recht op hebt? Bedenk hoe ellendig uw toestand is als u niet krachtdadig bent geroepen.

- U bent vreemdeling van God. De verloren zoon reisde naar een ver land, Luk. 15:13, wat erop wijst dat iedere zondaar voorde bekering ver van God af is. "In die tijd waart gij zonder Christus, en vreemdelingen van de verbonden der belofte", Ef. 2:12. Mensen die in hun zonden sterven, hebben niet meer recht op de beloften dan vreemdelingen hebben op de voorrechten van vrijgeboren burgers. Welke woorden kunt u van God verwachten als u vreemdeling bent, dan deze: "Ik ken u niet!"
- Als u niet krachtdadig bent geroepen, bent u een vijand: "Vervreemd, en vijanden", Kol. 1:21. Er is niets in de Bijbel waar u recht op hebt dan de bedreigingen. U bent erfgenaam van alle plagen die geschreven zijn in het Boek van God. Hoewel u de geboden van de wet in de wind kunt slaan, kunt u niet vluchten voor de vloek van de wet. Laten zij die vijanden van God zijn, hun oordeel lezen: "Doch deze mijn vijanden, die niet hebben gewild, dat ik over hen koning zou zijn, brengt ze hier en slaat ze hier voor mij dood", Luk. 19:27. O, hoe zou u zich er dus om moeten bekommeren om uw roeping vast te maken! Hoe ellendig en verdoemelijk zal uw staat zijn als de dood u roept vóór de Geest u roept!

1^e vraag: *Maar is er enige hoop dat ik geroepen zal worden? Ik ben een groot zondaar geweest.*

Antwoord: Er zijn grote zondaren geroepen. Paulus was een vervolger, toch werd hij geroepen. Sommige Joden die deel hadden aan de kruisiging van Christus, werden geroepen. God scheidt er een behagen in om Zijn vrije genade aan zondaren te tonen. Wees daarom niet moedeloos. U ziet een gouden koord dat neergelaten wordt van de hemel, opdat arme, bevende zielen het zouden aangrijpen.

2^e vraag: *Maar hoe zal ik weten dat ik krachtdadig geroepen ben?*

Antwoord:

- Wie geroepen wordt tot zaligheid, wordt uit zichzelf geroepen, niet alleen uit zijn zondige ik, maar ook uit zijn rechtvaardige ik. Hij hecht geen waarde aan de vervulling van zijn plichten en zijn goede zeden. "Niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is", Filipp. 3:9. De mens wiens hart God heeft aangeraakt door Zijn Geest, legt de afgod van zijn eigengerechtigheid aan Christus' voeten, zodat Hij die kan vertreden. Hij leeft naar de zedelijke wet en vervult de plichten van een Godzalig leven, maar hij vertrouwt er niet op. De duif van Noach gebruikte haar vleugels om te vliegen, maar ze zocht veiligheid bij de ark. Het is voortreffelijk als iemand uit zichzelf geroepen wordt. Deze zelfverloochening is, zoals Augustinus zegt, de eerste stap naar een zaligmakend geloof.
- In degene die krachtdadig is geroepen, wordt een zichtbare verandering gewerkt. Dit is geen verandering van zijn vermogens, maar van zijn eigenschappen. Hij wordt anders dan hij vroeger was. Zijn lichaam is hetzelfde, maar zijn gemoed niet; hij heeft een andere geest. Paulus was na zijn bekering zo veranderd, dat de mensen hem niet herkenden, Hand. 9:21. O, wat een gedaanteverwisseling brengt genade teweeg! "En dit waart gij sommigen; maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd", 1 Kor. 6:11. Genade verandert het hart.

Bij de krachtdadige roeping wordt een drievoudige verandering gewerkt.

1. Er wordt een verandering gewerkt in *het verstand*. Vroeger was er onwetendheid, er was duisternis op de afgrond, maar nu is er licht: "Nu zijt gij licht in de Heere", Ef. 5:8. Het eerste werk van God bij de schepping van de wereld was het voortbrengen van het licht; zo is het ook bij de nieuwe schepping. Wie geroepen is tot zaligheid, zegt met de man in het Evangelie: "Ik was blind, en nu zie ik", Joh. 9:25. Hij ziet zoveel kwaad in de zonde en zoveel uitnemendheid in Gods wegen, als hij vroeger nooit zag. Dit licht dat de gezegende Geest brengt, mag met recht een wonderbaar licht genoemd worden. "Opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen, Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht", 1 Petrus 2:9.

Het is een wonderbaar licht in zes opzichten.

- a. Het wordt op ongewone wijze verspreid. Het komt niet van de hemel waar de planeten zich bevinden, maar van de Zon der gerechtigheid.
- b. Het is wonderbaar in haar uitwerking. Dit licht doet wat geen ander licht kan doen. Het maakt dat een mens ziet dat hij blind is.
- c. Het is een wonderbaar licht, omdat het verder doordringt. Ander licht kan het gezicht beschijnen, maar dit licht schijnt in het hart en verlicht het geweten, 2 Kor. 4:6.
- d. Het is een wonderbaar licht, omdat het maakt dat zij die het ontvangen hebben, zich verwonderen. Zij verwonderen zich over zichzelf. Hoe hebben ze zolang vergenoegd kunnen zijn zonder dit licht? Zij verwonderen zich erover dat hun ogen zijn geopend en die van anderen niet. Zij verwonderen zich erover dat dit licht schijnt in hun ziel, hoewel zij het haatten en zich ertegen verzetten. Hierover zullen Gods kinderen zich verwonderen tot in alle eeuwigheid.
- e. Het is een wonderbaar licht, omdat het meer levenskracht geeft dan ander licht. Het verlicht niet alleen, maar maakt ook levend. Het maakt hen levend die "dood waren door de misdaden en de zonden", Ef. 2:1. Daarom wordt het "het licht des levens" genoemd, Joh. 8:12.
- f. Het is een wonderbaar licht, omdat het een begin is van het eeuwige licht. Het licht der genade is de morgenster die voorafgaat aan het zonlicht van de heerlijkheid.

Nu dan, christen, kunt u zeggen dat dit wonderbare licht van de Geest over u is opgegaan? Toen u verzonken was in onwetendheid en God en uzelf niet kende, heeft u plotseling een licht omschenen. Dit is een deel van de zalige verandering die gewerkt wordt bij de krachtdadige roeping.

2. Er wordt een verandering gewerkt in *de wil*. "Het willen is wel bij mij", Rom. 7:1\$. De wil die zich vroeger tegen Christus verzette, omhelst Hem nu. Die wil die vroeger een ijzeren zenuw was, is nu als gesmolten was. Het teken en zegel van de Heilige Geest kan er gemakkelijk in worden afgedrukt. De wil is naar de hemel gericht en daarmee ook alle uitgangen van het hart. Zoals de echo op de stem reageert, zo reageert de hernieuwde wil op ieder woord van God. "Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?", Hand. 9:6. De wil wordt nu een vrijwilliger, ze neemt dienst onder de overste Leidsman van de zaligheid, Hebr. 2:10. O, wat een zalige verandering is hier gewerkt! Vroeger sloot de ziel Christus buiten, nu sluit ze de zonde buiten.

3. Er is een verandering in *gedrag*. De wandel van degene die door God geroepen is, is precies het tegendeel van wat ze vroeger was. Vroeger wandelde hij in jaloersheid en boosheid, nu wandelt hij in liefde; vroeger wandelde hij in trots, nu in ootmoed. De

stroom gaat precies de andere kant op. Zoals er in het hart een nieuwe geboorte plaatsvindt, zo kent het leven een nieuwe handel en wandel. Zo zien we wat een grote verandering er gewerkt is in hen die door God geroepen zijn.

Hoe ver zijn zij van deze krachtvolle roeping die nooit een verandering hebben meegemaakt? Zij zijn dezelfde als ze veertig of vijftig jaar geleden waren, even trots en vleselijk als altijd. Zij hebben veel veranderingen gezien in hun tijd, maar geen verandering meegemaakt in hun hart. Laten de mensen niet denken dat ze uit de schoot van de hoer, de wereld zullen springen om aan de boezem van Abraham gedrukt te worden. Of er moet een genadige verandering plaatsvinden terwijl ze leven, óf ze zullen een vervloekte verandering meemaken als ze sterven.

3. Wie door God is geroepen, beschouwt deze roeping als de grootste zegen. Een koning die God geroepen heeft door Zijn genade, acht zijn roeping tot kind van God hoger dan zijn roeping tot koning. Hij waardeert deze hoge roeping meer dan zijn hoge geboorte. Theodosius achtte het een grotere eer om christen te zijn dan om keizer te zijn. Een vleselijk mens kan geestelijke zegeningen niet meer waarderen dan een baby een diamanten ketting. Hij verkiest zijn wereldse grootsheid, zijn gemak, zijn overvloed en eretiteln boven zijn bekering. Hij zou liever tot hertog geroepen worden dan tot kind van God, een teken dat hij een vreemdeling is van een krachtvolle roeping. Wie verlicht is door de Heilige Geest, beschouwt heiligheid als zijn beste wapentuig en ziet zijn krachtvolle roeping als een voorrecht. Als hij zijn leerschool heeft beëindigd, zal hij mogen ingaan in de hemel.

4. Wie krachtig geroepen is, is geroepen uit de wereld. Het is een "hemelse roeping", Hebt. 3:1. Wie door God geroepen is, is bezet met de hemelse dingen. Natuurkenners zeggen dat edelstenen wel in stoffelijk opzicht uit de aarde afkomstig zijn, maar dat ze hun stralende luister van de hemel hebben. Zo is het ook met een Godzalig mens: hoewel zijn lichaam van de aarde is, is de schittering van zijn genegenheden van de hemel. Zijn hart wordt opgetrokken tot in de hoogste gewesten, net zo hoog als Christus is. Hij werpt niet alleen ieder boos werk af, maar ook ieder aardig gewicht. Hij is geen worm, maar een adelaar.

5. Het laatste teken van onze krachtvolle roeping is ijver in onze gewone roeping. Sommigen beroepen zich op hun hoge roeping, maar liggen ijdellijk voor anker. Godsvrucht is geen vrijbrief voor luiheid. Christenen moeten niet lui zijn. Ledigheid is des duivels oorkussen; een lui mens valt ten prooi aan iedere verzoeking. Genade maakt de hand niet lam, terwijl ze het hart geneest. Wie door God geroepen is, werkt voor de hemel zoals hij werkt in zijn dagelijks beroep.

13. Vermaningen voor hen die geroepen zijn.

Als u na onderzoek merkt dat u krachtig geroepen bent, heb ik drie vermaningen voor u.

1. Aanbidt God over de vrije genade dat Hij u geroepen heeft.

Dat God zovelen voorbij zou gaan, dat Hij zoveel wijzen en edelen voorbij zou gaan en dat het lot van de vrije genade op u zou vallen! Dat Hij u zou bevrijden uit een staat van slavernij, van het draaien aan de molen van de duivel, en u zou stellen boven de vorsten der aarde en u zou roepen om een troon der heerlijkheid te beërven! Val op uw knieën, breek uit een in dankbaar lofgezing; laat uw hart zijn als een tiensnarig

instrument om de gedachtenis aan Gods genade te doen weerklinken. Niemand stond zo diep in de schuld bij vrije genade dan u en niemand zou zijn stem zo moeten verheffen in dankzegging. Zeg met de liefelijke zanger: "O mijn God, Gij Koning, ik zal U verhogen. Te allen dage zal ik U loven, en Uw Naam prijzen in eeuwigheid en altoos", Psalm 145:1, 2. Zij die het toonbeeld van genade zijn, zouden loftrompetten moeten zijn. O, verlang ernaar om in de hemel te zijn, waar uw dankzeggingen zuiverder zullen zijn en jubelender zullen klinken.

2. Heb medelijden met hen die nog niet geroepen zijn

Zondaars in scharlaken moeten zijn geen voorwerp van jaloezie, maar van medelijden. Zij zijn onder "de macht des satans", Hand. 26:18. Zij lopen iedere dag langs de rand van een bodemloze put en wat zou er gebeuren als de dood hen erin zou werpen! O, heb medelijden met onbekeerde zondaren! Als u medelijden hebt met een os of een ezel die het verkeerde pad opgaat, zou u dan geen medelijden hebben met een ziel die van God afgaat, die zijn weg en verstand is kwijtgeraakt en verkeert op de rand van de ondergang?

Ja, u moet niet alleen medelijden hebben met zondaren, maar ook voor hen bidden. Hoewel ze vloeken, moet u bidden. U zult bidden voor mensen die van hun verstand zijn beroofd. Zondaren zijn beroofd van hun verstand. "En tot zichzelf gekomen zijnde", Luk. 15:17. Het lijkt erop dat de verloren zoon voor zijn bekering zichzelf niet was. Goddelozen gaan naar de plaats waar zij gedood zullen worden: zonde is de strop die hen doet stikken, de dood gooit hen van de ladder en de hel is de plaats waar ze zullen branden. Zou u niet voor hen bidden, als u ziet dat ze in zulk gevaar verkeren?

3. *Waardeert uw hoge roeping.*

"Zo bid ik u dan, dat gij wandelt waardiglijk der roeping, met welke gij geroepen zijt", Ef. 4:1. Christenen moeten doen wat betamelijk is; zij moeten een sierlijk leven leiden. Dit is een goede raad in een tijd dat velen die belijden door God geroepen te zijn, door hun losbandige en onregelmatige wandel een smet werpen op de dienst van God, waardoor er kwaad gesproken wordt over de wegen van God. Salvianus heeft gezegd: "Wat zullen de heidenen zeggen als ze zien dat christenen een aanstootgevend leven leiden? 'Christus zal het hun wel niet beter geleerd hebben.' Zult u Christus smaden en Hem opnieuw doen lijden door niet te leven overeenkomstig uw hemelse roeping? Het is één van de betreuenswaardigste dingen als we zien dat iemand zijn handen opheft in het gebed en met diezelfde handen anderen onderdrukt, als we horen dat dezelfde tong op het ene moment God prijst en op het andere moment liegt en lastert, als we horen dat iemand God belijdt met zijn woorden, maar verloochent met zijn daden. O, hoe onwaardig is dit! Uw roeping is heilig en zou u onheilig zijn? Denk niet dat u zich dezelfde vrijheden mag veroorloven als anderen. De nazireeër die een gelofte had gedaan, zonderde zich af voor God en beloofde zich te onthouden. Hoewel anderen wijn dronken, was het de nazireeër niet geoorloofd dat te doen. Hoewel anderen losbandig en ijdel zijn, is dit niet geoorloofd voor hen die voor God zijn afgezonderd door een krachtadige roeping. Zijn bloemen niet sierlijker dan onkruid? U moet nu "een bijzonder volk" zijn, 1 Petrus 2:9, Eng. vert., niet alleen bijzonder met betrekking tot uw waardigheid, maar ook met betrekking tot uw gedrag. Veracht de dingen die het Evangelie onwaardig en onbetamelijk zijn. Scipio weigerde de omhelzing van een hoer omdat hij legeroverste was. Heb een afschuw van alle bewegingen der zonde, omdat ze een blaam zullen werpen op uw hoge roeping.

Vraag: *Wat betekent het om te wandelen waardig onze hemelse roeping?*

Antwoord:

1. Het betekent ordelijk te wandelen, te gaan met kalme tred en te wandelen overeenkomstig de inzettingen en de leringen van het Woord. Een waar kind van God wil de regel van de Schrift gehoorzamen, hij leeft volgens het richtsnoer van de Schrift. "Zovelen als er naar deze regel zullen wandelen", Gal. 6:16. Als we het gedichtsel van mensen verlaten en Gods inzettingen aankleven, als we wandelen naar het Woord, zoals Israël de vuurkolom volgde, dan wandelen we waardig onze hemelse roeping.

2 Te wandelen waardig onze hemelse roeping, betekent dat we afgezonderd en apart wandelen. Noach was rechtvaardig in zijn geslacht, Gen. 7:1. Toen anderen met de duivel wandelden, wandelde Noach met God. Het is ons verboden met de massa mee te hollen, Ex. 23:2. Hoewel het in maatschappelijk opzicht niet aanbevelenswaardig is om anders te zijn, is het in de dienst van God toch goed. Melanchton was bijzonder geëerd in de tijd waarin hij leefde. Athanasius was zeer heilig: hij kwam voor God op, toen de heersende meningen zich daartegen kantten. Het is beter om een voorbeeld van heiligheid te zijn dan om deel te hebben aan goddeloosheid. Het is beter om met weinigen naar de hemel te gaan dan om met de menigte verloren te gaan. We moeten wandelen in wegen die precies de andere kant opgaan als de wegen van de mensen van deze wereld.

3 Wandelen waardig onze roeping is blijmoedig te wandelen. "Verblijdt u in de Heere allen tijd", Filipp. 4:4. Als de geest teveel terneergebogen is, werpt dat een blaam op uw heilige roeping en maakt het dat anderen denken dat een Godzalig leven naargeestig is. Christus ziet graag dat wij ons in Hem verblijden. Causinus noemt het symbool van een duif die met haar vleugels, die een geur van heerlijk ruikende zalf verspreidden, andere duiven achter zich aan lokte. Blijdschap is een reuk die anderen tot Godzaligheid moet bewegen. De dienst van God bant alle vreugde niet uit. Zoals er ernst kan zijn zonder bitterheid, zo is er ook een leven dat van vreugde opspringt zonder lichthartigheid. Toen de verloren zoon bekeerd was, "begonnen zij vrolijk te zijn", Luk. 15:24. Wie heeft meer reden om blij te zijn dan het volk van God? Zodra ze wedergeboren zijn door de Geest, zijn ze erfgenamen van een kroon. God is hun deel en de hemel is hun woning. Zouden zij zich dan niet verheugen?

Wandelen waardig onze roeping is wandelen in wijsheid. Wandelen in wijsheid houdt drie dingen in.

- a. Een voorzichtige wandel. "De ogen des wijzen zijn in zijn hoofd", Pred. 2:14. Anderen loeren op ons om ons te zien struikelen, daarom is het nodig dat wij ervoor zorgen dat we staande blijven. We moeten ons niet alleen wachten voor grove zonden, maar voor alles wat onbetamelijk is, opdat we daardoor niet opnieuw anderen reden geven om getier te maken tegen de dienst van God. Als onze vroomheid geen mensen tot bekering leidt, kan onze voorzichtigheid hun het zwijgen opleggen.
- b. Beleefd en vriendelijk wandel. De geest van het Evangelie is vol zachtmoedigheid en eerlijkheid. "Zijt vriendelijk", 1 Petrus 3:8. Wacht u voor nors, hooghartig gedrag. De dienst van God neemt de wellevendheid niet weg, maar vergroot haar juist. "Toen stond Abraham op en boog zich neder, voor de zonen van Heth", Gen. 23:7. Hoewel ze tot een heidens volk behoorden, eerde Abraham hen in maatschappelijk opzicht. De apostel Paulus had een innemend karakter. "Allen ben ik alles geworden, opdat ik immers enigen behouden zou", 1 Kor. 9:22. In zaken

van minder belang boog de apostel voor anderen, opdat hij door deze beminnelijke houding anderen zou winnen.

- c. Waardig en edelmoedige wandel. Hoewel we nederig moeten zijn, moeten we ons niet verachtelijk gedragen. Het is onwaardig om te hoereren met de lusten van de mensen. Wat ons op zondige wijze wordt opgedrongen, moeten we ijverig tegenstaan. Het geweten is Gods gemeente, waar niemand het recht heeft om ons te bezoeken dan Hij Die de Opziener onzer zielen is, 1 Petrus 2:25. We moeten niet zijn als ijzer dat in iedere vorm gesmeed kan worden. Een moedige christen zal liever lijden dan toestaan dat zijn geweten geweld wordt aangedaan. Hier zijn de slang en duif, wijsheid en onschuld, verenigd. Deze voorzichtige wandel past bij onze hoge roeping en draagt niet weinig bij tot de verheerlijking van het Evangelie van Christus.
- d. Een wandel waardig onze roeping is een invloedrijke wandel; om goed te doen aan anderen en rijk zijn in daden van barmhartigheid, Hebr. 13:16. Goede werken zijn tot eer van de dienst van God. Zoals Maria de zalf uitgoot over Christus, zo gieten wij door onze goede werken zalf uit over het hoofd van het Evangelie en doen het een welriekende reuk voortbrengen. Hoewel goede werken niet de oorzaak zijn van onze zaligheid, zijn ze er wel de blijken van. Als we met onze Zaligmaker rondtrekken om het goede te doen en de verfrissende geur van onze vrijgevigheid verspreiden, wandelen we waardig onze hoge roeping.

4 Hier een reden tot troost voor u die krachtadig geroepen bent. God heeft de rijkdom van Zijn genade in u verheerlijkt. U bent geroepen tot de grote eer om medegenoten van de engelen en mede-erfgenamen met Christus te zijn. Dit zou u in de ergste tijden moeten verlevendigen. Laten de mensen u smaden en schelden; zet uw roeping door God tegenover het schelden van de mens. Laten de mensen u vervolgen tot de dood; zij geven u een doorgang en maken dat u des te eerder in de hemel komt. Hoe zou dit het beven van het hart moeten wegnemen! Laat de zee maar brullen, laat de aarde maar bewegen en laten de sterren maar van hun plaats vallen, u hoeft niet te vrezen. U bent geroepen en daarom zult u zeker gekroond worden.

14. Gods eeuwig voornemen

Het derde en laatste gedeelte van onze tekst, waar ik slechts een korte blik op zal werpen, is de grond en de oorsprong van onze krachtdadige roeping. Hierover lezen we in de woorden "naar Zijn voornemen", Ef. 1:11. Anselmus vertaalt "naar Zijn goede wil". Petrus de Martelaar geeft de vertaling "naar Zijn besluit". Dit voornemen of besluit van God is de bron van onze geestelijke zegeningen. Het is de werkende oorzaak van onze roeping, rechtvaardigmaking en heiligmaking. Het is de hoogste schakel in de gouden keten van onze zaligheid. Wat is de reden dat de ene mens wordt geroepen en de andere niet? Dit vloeit voort uit het eeuwig voornemen van God. Gods besluit is de beslissende stem in het zalig maken van de mens.

Alles moet in Gods voornemen eindigen.

Laten we dan dit hele genadewerk toeschrijven aan het welbehagen van Gods wil. God verloor ons niet omdat we het waardig waren, maar door ons te verkiezen maakte Hij ons waardig. Trotse mensen zijn geneigd zichzelf teveel aan te matigen en toe te eigenen, omdat ze de eer met God willen delen. Terwijl velen luidkeels hun ongenoegen uiten over de ontheiliging van de kerk, zijn zij ondertussen schuldig aan een veel grotere heiligschennis: ze beroven God van Zijn eer, terwijl ze de kroon van de zaligheid op hun eigen hoofd zetten. We moeten alles overlaten aan Gods voornemen tekenen van de zaligheid zijn te zien in Gods kinderen, maar de Springbron van de zaligheid ligt in Gods voornemen.

1. Als het Gods voornemen is waardoor wij gered worden, dan gebeurt dit niet uit vrije wil. Pelagianen zijn onvermoeibaar in het verdedigen van de vrije wil. Zij zeggen ons dat de mens een innerlijke kracht bezit om zijn eigen bekering uit te werken, maar deze tekst weerlegt dat. Onze roeping is "naar Gods voornemen". De Schrift rukt de wortel van de vrije wil uit. "Het is dan niet desgenen die wil", Rom. 9:16. Alles hangt af van Gods voornemen. Als de gevangene voor de vierschaar wordt geplaatst, kan hij niet gered worden tenzij de koning het voornemen heeft om hem te redden. Gods voornemen is Zijn koninklijke soevereiniteit.
2. Als het Gods voornemen is dat redt, gebeurt dat niet uit verdienste. Bellarminus beweert dat goede werken een boetedoening zijn voor de zonde en dat ze de heerlijkheid verdienen, maar de tekst zegt dat we geroepen zijn naar Gods voornemen en er is een ander schriftwoord dat hiermee overeenkomt. "Die ons heeft zalig gemaakt, en geroepen, niet naar onze werken, maar naar Zijn eigen voornemen en genade", 2 Tim. 1:9. Er is niet zoiets als verdienste. Onze beste werken zijn zowel onvolmaakt als bevlekt en zijn dus niet meer dan blinkende zonden. Als we geroepen en gerechtvaardigd worden, is het daarom Gods voornemen dat alles werkt.

Tegenwerping: Maar de roomsen voeren het volgende schriftwoord aan als bewijs voor de leer van de verdienste: "Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in die dag geven zal", 2 Tim. 4:8. Hierin ligt de kracht van hun argument. Als God in Zijn rechtvaardigheid onze werken beloont, dan verdienen ze de zaligheid.

Hierop antwoord ik:

- a. Dat God, als rechtvaardig Rechter, dit loon schenkt, niet op grond van de waarde van onze werken, maar op grond van de waardij van Christus.
 - b. God beloont ons, als rechtvaardige Rechter, niet omdat wij het hebben verdiend, maar omdat Hij het heeft beloofd. God heeft twee gerechtshoven, een hof van Zijn genade en een hof van Zijn recht. In het hof van Zijn recht veroordeelt God de werken, die Hij kroont in het hof van Zijn genade. Daarom is het voornemen van God de belangrijkste oorzaak van onze zaligheid.
3. Bovendien worden we niet zalig gemaakt op grond van voorgezien geloof, als het voornemen van God de bron van ons geluk is. Het is dwaas om te denken dat iets in ons de minste invloed kan hebben op onze verkiezing. Sommigen zeggen dat God voorzag dat bepaalde mensen zouden geloven en hen daarom verloor. Zo maken ze de zaak van onze zaligheid afhankelijk van iets in ons. God heeft ons echter niet gekozen op grond van ons geloof, maar tot het geloof. "Hij heeft ons uitverkoren in Hem, opdat wij zouden heilig, zijn", Ef. 1:4, dus niet omdat we heilig waren, maar opdat we heilig zouden zijn. We zijn verkoren tot heiligheid, niet op grond van onze heiligheid. Wat kon God voorzien in ons dan verdorvenheid en opstand! Als iemand gered wordt, is dat naar Gods voornemen.

Vraag: Hoe kunnen we weten dat God het voornemen heeft om ons zalig te maken?

Antwoord: Uit onze krachtdadige roeping. "Benaarstigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken", 2 Petrus 1:10. We moeten onze verkiezing vast maken door onze roeping vast te maken. "God heeft u van den beginne verkoren tot zaligheid, in heiligmaking", 2 Thess. 2:13. De beek brengt ons tenslotte bij de bron. Als we ervaren dat de beek van de heiligmaking stroomt in onze ziel, kunnen we hierlangs komen bij de Bron van onze verkiezing. Als iemand niet omhoog kan kijken naar de hemel, kan hij toch weten dat de maan er is als hij ziet dat ze op het water schijnt. Zo is het ook hier. Al kan ik niet inzien in de Raadkamer van Gods voornemen, toch weten dat ik uitverkoren ben, omdat heiligende genade in mijn ziel schittert. Wie hij ook is, die ondervindt dat het Woord van God in zijn hart is geschreven, die mag zijn verkiezing daaruit onfeilbaar besluiten.

Besluit.

Hier is een voortreffelijk cordiaal (hartversterking) en een onuitsprekelijke troost voor hen die door God geroepen zijn: hun zaligheid rust op Gods voornemen. "Het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen, die Zijne zijn; en: Een iegelijk, die de Naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid", 2 Tim. 2:19. Onze genadegaven zijn onvolmaakt, onze troost kent een beweging van eb en vloed, maar Gods vaste fundament staat. Zij die gebouwd zijn op deze rots van Gods eeuwige voornemen, hoeven voor geen afval te vrezen. Geen macht van de mensen, noch het geweld van de verzoeken zal ooit in staat zijn om hen ten val te brengen.

Einde.